

Jaarverslag 2015
Jaarrekening 2015

Inhoud

Deel 1 – Jaarverslag 2015		Pagina
Voorwoord		2
Begrotingsjaar 2015 in één oogopslag		4
1. Inleiding		6
2. Programmaverantwoording		6
2.1.	Algemene verklaring	6
2.2.	Programma A. - Bestuurlijke en ambtelijke organisatie	8
2.3.	Programma B. - Mobiliteit	9
2.4.	Programma C. - Economische ontwikkeling	11
2.5.	Programma D. - Leefbaarheid	13
2.6.	Programma E. - Toeristisch recreatief gebied	16
2.7.	Programma F. - Veiligheid en handhaving	18
2.8.	Programma G. - Ruimtelijke ordening en woningbouw	20
2.9.	Programma H. - Milieuzaken	25
2.10.	Programma I. - Educatie	28
2.11.	Programma J. - Algemene dekkingsmiddelen	29
2.12.	Samenvatting inclusief onvoorziene uitgaven	31
3. Paragrafen		32
3.1.	Bestuur en organisatie	32
3.2.	Bedrijfsvoering	33
3.3.	Weerstandsvermogen & risicomanagement	35
3.4.	Onderhoud kapitaalgoederen	46
3.5.	Financiering	48
3.6.	Lokale heffingen	49
3.7.	Verbonden partijen	55
3.8.	Grondbeleid	60
Bijlage A	Kerngegevens	
Bijlage B	Overzicht van opgenomen geldleningen	
Bijlage C	Kasstroomoverzicht	
Bijlage D	Kasgeldlimiet & Renterisiconorm	
Bijlage E	Lijst met afkortingen	

Deel 2 Jaarrekening 2015

Voorwoord

Geacht raadslid,

Hierbij bied ik u, mede namens het College, de jaarverantwoording (jaarrekening en jaarverslag) over 2015 aan. De jaarverantwoording is een terugblik op het afgelopen jaar. Overigens een bijzonder jaar dat we als gevolg van het effect van de meerjarige ombuigingen, een efficiëntere bedrijfsvoering en als gevolg van een aantal substantiële incidentele meevallers met een positief resultaat kunnen afsluiten.

Echter achter het positieve resultaat schuilt nog wel een risico. Omdat 2015 op het gebied van de drie transities een overgangsjaar was, worden de (financiële) gevolgen van deze transities pas inzichtelijk in de loop van 2016. De VNG heeft daarover al eerder gecommuniceerd middels hun ledenbrief:

“De kans is groot dat de accountant bij veel van de gemeentelijke jaarrekeningen over 2015 geen goedkeurende verklaring afgeeft. Onzekerheden en administratieve onvolkomenheden in het sociaal domein zijn de oorzaak”.

Het is van belang de inrichting, aansturing en verantwoording van het Sociaal Domein vanaf 2016 op orde te hebben. Op het moment van opmaken van de jaarrekening 2015 is nog steeds niet geheel inzichtelijk wat de financiële effecten zijn voor de gemeente Boekel. Ook wordt een aanpassing van het Landelijk Verdeelmodel verwacht wat tot lagere inkomsten zal leiden. In dat geval zouden wij voor het goed op orde hebben van onze taken en verantwoordelijkheden niet worden beloond.

Naast het financiële resultaat zijn er ook andere onderwerpen waar we met een tevreden gevoel op terug kunnen kijken.

De pilot Omgevingsplan Buitengebied is in samenwerking met Ministerie van Infrastructuur en Milieu in 2015 opgestart. Eind 2016 zal het plan de inspraakprocedure doorlopen.

De voorbereidende werkzaamheden m.b.t. de aanleg van de randweg zijn in 2015, in samenwerking met de provincie opgestart.

Vanuit de Duurzaamheidsagenda 2013-2016 zijn een aantal activiteiten gerealiseerd zoals het aanbrengen van energiebesparende maatregelen voor het gemeentehuis en raadhuis o.a. door middel van het plaatsen van zonnepanelen.

De overname van Nia Domo en het contracteren van een nieuw exploitant past in de verder uit te werken centrumvisie waaronder ook begrepen de toekomstvisie van Nia Domo.

Daarnaast zijn in 2015 de eerste stappen gezet in het concretiseren van een Kindcentrum.

Allemaal elementen waaruit blijkt dat Boekel actief blijft werken aan de toekomst. Een toekomst met als doel een aantrekkelijke gemeente te zijn om in te wonen, werken en te leven met voldoende (zorg- & welzijns) voorzieningen en met die kenmerkende sociale cohesie.

Dat de gemeente Boekel nog steeds een aantrekkelijke gemeente is om in te wonen wordt bevestigd uit de gerealiseerde grondverkoop in 2015, die de prognoses overstegen.

Qua interne bedrijfsvoering is het ook een succesvol jaar geweest waar flinke stappen zijn gezet richting de toekomst. Met de begroting 2015 is de basis gelegd voor een financieel gezonde en evenwichtige toekomst. Een toekomst waarbij naast een aantrekkelijk leefklimaat de burgers zeker mogen delen in de positieve resultaten van de gemeentelijk inspanningen.

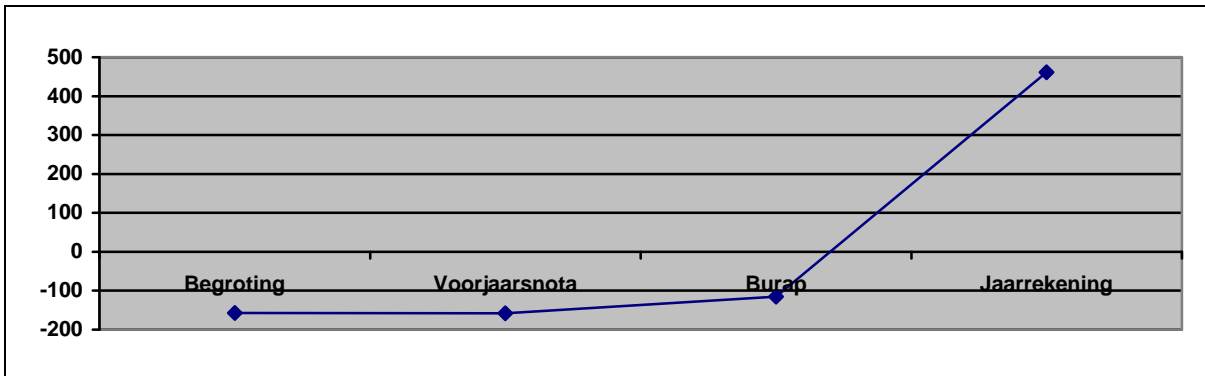
Tenslotte wijzen de resultaten van de audits die we doorlopen, zoals de BAG-audit, de DigiD-audit, Beveiliging-audit en jaarlijkse accountantscontrole, erop dat we de interne bedrijfsvoering, in zijn algemeenheid, goed op orde hebben.

Het zal geen betoog behoeven te mogen beseffen dat ook de komende jaren nog forse uitdagingen op ons afkomen. Zoals de vlag er nu bij hangt, de ervaring die we hebben om aan deze uitdagingen het hoofd te bieden en de verwachtingen ten aanzien van de toekomst stemt ons dat realistisch positief en gaan we samen met u deze uitdagingen vol overtuiging aan.

De Burgemeester
P.M.J.H. Bos

Begrotingsjaar 2015 in één oogopslag

De behandeling van de begroting 2015 in de raadsvergadering op 6 november 2014 resulteerde in een primaire begroting met een verwacht tekort van € 157.000. Een tekort dat gedurende het jaar, als gevolg van incidentele baten en lasten (exclusief ontwikkelingen Wmo 2015 en Jeugdzorg) op hetzelfde niveau is gebleven. Uiteindelijk kunnen we verantwoordingsjaar 2015 afsluiten met positief saldo van € 460.700. Tussen de primaire begroting en de onderhavige jaarrekening zit een positief verschil van € 618.000. De voornaamste oorzaken die hieraan ten grondslag liggen zijn reeds toegelicht in de voorjaarsnota, bestuursrapportage of worden toegelicht in de onderhavige jaarverantwoording.

Figuur: ontwikkeling resultaat 2015 (inclusief 3D's)

Een positief resultaat is natuurlijk mooi, maar nog veel belangrijker is het verhaal achter deze cijfers. Met andere woorden: welke gebeurtenissen, en de financiële vertaling ervan, zijn in 2015 debet aan het resultaat over 2015 zoals dit in de jaarrekening gepresenteerd wordt?

Hoe ziet het beeld eruit als de "onzekere incidentele factoren" (sociaal domein) geëlimineerd worden. Vanzelfsprekend zijn de Wmo 2015 en Jeugdzorg budgetten onderdeel van de jaarrekening 2015. In dit overgangsjaar vervuilen deze budgetten echter het reële beeld m.b.t. het resultaat uit normale bedrijfsvoering.

Als we deze elimineren slaat het positief resultaat om in een negatief resultaat van € 145.000.

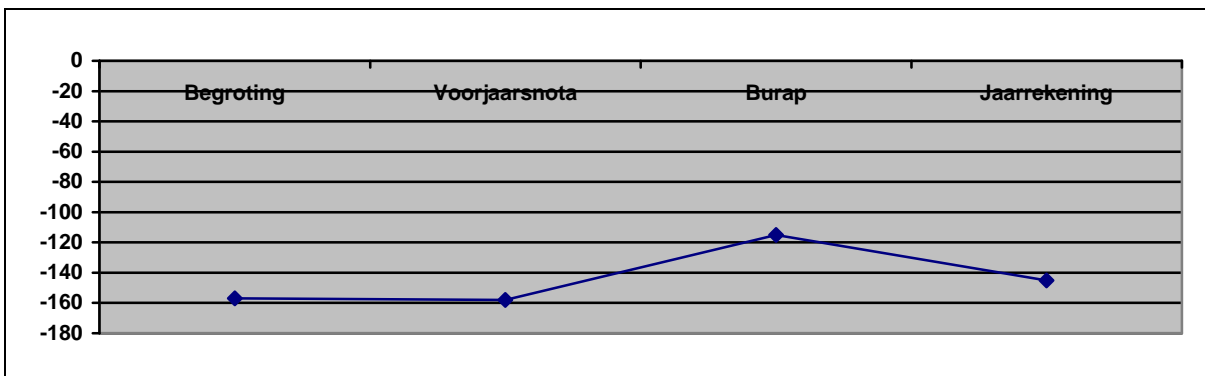
Dit bedrijfsvoeringresultaat is dan beter te vergelijken met de oorspronkelijk begrotingscijfers en bijstellingen.

Gerealiseerd "voordelig" resultaat Wmo 2015:	€ 437.000
Gerealiseerd "voordelig" resultaat Jeugdzorg:	€ 169.000
Positief effect jaarrekening 2015:	€ 606.000

Bedrijfsvoeringresultaat nadelig:	€ 145.000
Saldo jaarrekening 2015:	€ 461.000

Omdat 2015 op het gebied van de drie transities een overgangsjaar was, worden de (financiële) gevolgen van deze transities pas echt inzichtelijk in de loop van 2016. Dit geldt landelijk en betekent waarschijnlijk voor veel gemeenten geen goedkeurende verklaring en een financiële onzekerheid.

Resultaat uit bedrijfsvoering exclusief de financiële ontwikkelingen transitie Wmo 2015 en Jeugdzorg:

Figuur: ontwikkeling resultaat 2015 (exclusief 3D's)

Voor een totaalbeeld, op hoofdlijnen, worden hier de belangrijkste afwijkingen t.o.v. de primaire begroting inzichtelijk gemaakt:

Algemene Dienst - Exclusief 3D's	Voordeel	Nadeel	Saldo	Programma	Structureel	Incidenteel
Extra afschrijving - trottoir sporthal		25.000	-25.000	B		Incidenteel
LOG - waardering boekwaarde		229.600	-229.600	C		Incidenteel
Inbreng gemeentegrond (Peelhorst)	69.200		69.200	C		Incidenteel
Nia Domo						
- aankoopsom lening		171.900	-171.900	D		Incidenteel
- liquidatie stichting/BV	23.000		23.000	D		Incidenteel
Vrijval voorziening de Horst	16.900		16.900	D		Incidenteel
Participatiebudget	19.400		19.400	D		Incidenteel
Bijstand (Ww b, IOAW, IOAZ, Bbz)	47.100		47.100	D		Incidenteel
Bijdrage CVV Noordoost Brabant	17.400		17.400	D		Incidenteel
Plantsoenen/ander openbaar groen		16.400	-16.400	E		Incidenteel
Feestverlichting		23.700	-23.700	E		Incidenteel
Begraafplaats		21.900	-21.900	G		Incidenteel
Omgevingsplan buitengebied		38.100	-38.100	G		Incidenteel
Vrijval voorziening bouwleges	29.900		29.900	G		Incidenteel
Afwikkeling NIEGG (Buskensstraat)		69.400	-69.400	G		Incidenteel
Afalstoffenheffing (leegstand)		22.600	-22.600	H		Incidenteel
Uitvoering milieuwetgeving (ODBN)	47.800		47.800	H		Incidenteel
Extra afschrijving - Onderwijs Leerpakket		21.900	-21.900	I		Incidenteel
Leerlingenvoer	19.500		19.500	I		Incidenteel
ICT	23.800		23.800	J		Incidenteel
Algemene Uitkering	47.500		47.500	J		Incidenteel
Afwikkeling ISV2-subsidie (dorpenplan Venhorst)	30.400		30.400	J		Incidenteel
OZB	88.600		88.600	J		Incidenteel
Salarissen (huidig personeel)	38.100		38.100	J		Incidenteel
Diverse posten < € 15.000 (sluitpost)		23.400	-23.400			
Totaal	518.600	663.900	-145.300			
3D's	Voordeel	Nadeel	Saldo	Programma	Structureel	Incidenteel
Sociaal Domein						
- Wmo 2015	437.000		437.000	D		Incidenteel
- Jeugd	169.000		169.000	D		Incidenteel
Totaal	606.000	0	606.000			

Het goed op orde hebben van de reguliere bedrijfsvoering is een fijne en solide basis, maar niet het enige onderdeel dat het uiteindelijke resultaat in enig jaar bepaalt. Een onderdeel dat moeilijker te sturen is, en afhankelijk is van de vraag en ontwikkelingen vanuit de markt, is de grondexploitatie.

Andere parameters die een indicatie geven over de financiële gemoedstoestand van een organisatie zijn het weerstandvermogen en het saldo van aangetrokken vreemd vermogen. De ontwikkeling hiervan ten opzichte van de jaarrekening 2014 is als volgt:

	Jaarrekening 2014	Jaarrekening 2015	Verschil
Vrij aanwendbaar deel EV	€ 3.984.000	€ 2.745.000	-/- € 1.239.000
Weerstandvermogen	€ 2.772.000	€ 1.930.000	-/- € 842.000
Vreemd Vermogen – lang	€ 26.600.000	€ 22.190.000	+€ 4.410.000
Vreemd Vermogen – kort	€ 2.000.000	€ 3.000.000	-/- € 1.000.000
Vreemd vermogen - TOTAAL	€ 28.600.000	€ 25.190.000	+ € 3.410.000

De onzekerheden binnen de grondexploitatie voor de komende jaren in combinatie met ons weerstandsvermogen, onze leningenportefeuille en de eventuele consequenties uit de drie transitie die zichtbaar worden in de komende jaren nopen nog steeds tot voorzichtig- en terughoudendheid bij het initiëren van nieuwe ontwikkelingen. De hoogste prioriteit voor de komende jaren zal dan ook liggen bij het verder op orde krijgen van de financiële positie (m.n. aflossing langlopende leningen, opbouw weerstandsvermogen) van de gemeente Boekel.

1. Inleiding

De jaarstukken van provincies en gemeenten worden vanaf verantwoordingsjaar 2004 conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) opgemaakt.

De inrichting van de begroting en daarmee ook van de jaarstukken wordt – naast hetgeen in het BBV is verwoord – ook beïnvloed door in de lokale verordeningen vastgelegde artikelen. In de verordening ex artikel 212 Gemeentewet wordt bijvoorbeeld verwezen naar de vastgestelde regels voor waardering en afschrijving van activa zoals opgenomen in de nota financieel beleid. Het aldaar bepaalde c.q. de uitwerking daarvan, mag uiteraard niet in strijd zijn met de voorschriften in het BBV.

Naast het oordeel omtrent de getrouwheid van de jaarrekening geeft de accountant vanaf verantwoordingsjaar 2006 ook een expliciet oordeel over de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties.

2. Programmaverantwoording

Per programma wordt een tabel opgenomen die gespiegeld is aan het programmaplan, zoals opgenomen in de beleidsbegroting van hetzelfde boekjaar. Daarbij wordt aangegeven in hoeverre het beleid is gerealiseerd en wordt inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien. De minimale inhoud van de programmaverantwoording is ten aanzien van de specifieke inrichtingsvereisten geregeld in de artikelen 25 en 26 van het BBV.

In de programmaverantwoording wordt uiteengezet waar het programma uit bestaat. Dit alles gelijk aan het programmaplan dat is opgenomen in de programma- en productbegroting 2015.

2.1 Algemene verklaring

Verschillen

Alleen verschillen groter dan € 15.000 worden toegelicht. Het controleprotocol dat door de Raad is vastgesteld gaat uit van een minimale ondergrens van € 25.000 voor de lasten en € 15.000 voor de baten. Aan het einde van de toelichting per programma zijn de overige verschillen gesaldeerd weergegeven.

Kapitaallasten - Afschrijvingen

Kredieten worden afgeschreven volgens een vaste vooraf bepaalde afschrijvingstermijn.

Ook de kredieten die t.i.v. een reserve lopen worden op de betreffende programma's verantwoord onder de post kapitaallasten. De onttrekkingen aan de reserves die hier tegenover staan worden via functie 980 verantwoord als opbrengst, e.e.a. verloopt daarmee dus budgettair neutraal. Onderstaand een specificatie van de verantwoorde verschillen.

Toelichting over- en onderschrijding afschrijvingen

Detail geplande afschrijving	
Begroot	714.764
Bijstelling voorjaarsnota 2015	-5.084
Bijstelling burap 2015	8.350
Totaal	718.030

Totaal afschrijvingen 2015 & kosten gedekt vanuit de reserves 2015	
Begroot (inclusief bijstelling voorjaarsnota, burap 2015)	718.030
Werkelijke afschrijvingen 2015	803.626
Verschil	-85.596

Analyse geplande afschrijvingen	
Werkelijke afschrijvingen 2015	803.626 +
Geplande afschrijving	718.030 -
Kosten gedekt vanuit de reserves 2015	46.173 -
Verschil	39.423 *

* In onderstaande tabel is de specificatie weergegeven

Onttrekkingen ten laste van reserves	
Kosten gedekt vanuit de reserves 2015	46.172 *

* In onderstaande tabel is de specificatie weergegeven

Kosten gedekt vanuit de reserve 2015				
Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Verschil	Programma
Boekel 700	0	-24.075	-24.075	PA
Duurzaamheids agenda gemeente Boekel	0	-17.097	-17.097	PH
Plan van aanpak stimul.kader groen-blauw	0	-5.000	-5.000	PG
Totaal			-46.172	
Verschillen analyse geplande afschrijvingen				
Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Verschil	Programma
Aanschaf OLP	0	17.234	-17.234	PI
Aanschaf OLP 6e groep	0	4.618	-4.618	PI
Aanpassing trottoir sporthal	0	24.967	-24.967	PB
Klimaatbeheersing gemeentehuis	16.810	17.445	-635	PJ
Vervangen kleedlokalen Boekel Sport	9.038	1.462	7.575	PD
Vervangen kunstgrasveld Hockey	16.666	16.167	499	PD
Diversen			-43	
Totaal			-39.423	

Reserves

In de lijn met de jaarrekening 2014 worden onttrekkingen en stortingen van en naar de (bestemmings)reserves ook in de jaarrekening 2015 rechtstreeks verantwoord onder het betreffende programma. In bijlage B van de jaarrekening vindt u een overzicht van de reserves & voorzieningen, met daarop een toelichting. In bijlage C van de jaarrekening vindt u een specificatie van de mutaties.

Cf. gewijzigde regelgeving BBV is in de jaarrekening 2015 het saldo van de reserve afvalstoffenheffing overgeheveld naar de voorziening afvalstoffenheffing.

Doorbelastingen

In de lijn met de jaarrekening 2014 worden de uitgaven en inkomsten van de interne kostenplaatsen toegerekend op basis van werkelijke gemaakte kosten. Voordeel van een doorbelasting op basis van de werkelijke kosten is dat de kosten per programma zichtbaar worden gemaakt.

2.2. Programma A. Bestuurlijke en ambtelijke organisatie

Portefeuillehouder: Burgemeester

Wat willen we bereiken?

De inwoner van Boekel activeren en zo onafhankelijk mogelijk maken van de (gemeentelijke) overheid door de verantwoordelijkheid voor de fysieke en sociale leefomgeving zoveel mogelijk bij de inwoner te laten, met de gemeentelijke organisatie van Boekel die niet overnemend is, maar wel faciliteert en in uiterst geval ondersteunt. Met als doel de sociale samenhang en leefbaarheid van de Boekelse gemeenschap te versterken en zelfstandigheid te behouden.

Beoogde maatschappelijke effecten

Sociale samenhang en leefbaarheid in stand houden en waar nodig verbeteren. Boekel moet ook in de toekomst een gemeenschap zijn waar het goed wonen is en waar de inwoners trots op zijn.

Wat waren de prioriteiten 2015

2015 stond vooral in het licht van de drie transities (jeugdzorg, AWBZ en participatiewet) en de te verwachten bijstellingen op budgettair vlak. Zowel aan de inkomstenkant als aan de uitgavenkant zal gezocht worden naar verdere mogelijkheden om te komen tot een structureel sluitende begroting.

Wat hebben we bereikt in 2015?

De begrotingsdiscipline is op orde en we zijn in control ten aanzien van de uitgaven. Net als in 2014 is in 2015 gestuurd op het voorkomen van tekorten.

Het resultaat van het jaarrekeningresultaat was in overeenstemming met hetgeen begroot was.

Het collegeprogramma 2010-2014 is afgesloten. Voor de periode 2014-2018 is een nieuw collegeprogramma vastgesteld. Afgezien van 2015, waarin een licht tekort begroot was, is in de jaren daarna sprake van een structureel sluitende begroting.

Samen met gemeenten in onze regio hebben we een goede basis neergelegd wat betreft de drie transities.

Wat willen we nog bereiken na 2015?

- Verdere uitvoering collegeprogramma 2014-2018;
- Een blijvend gezonde financiële huishouding.
- Blijven investeren in samenwerking binnen en buiten de gemeente Boekel.

Wat zijn de nog te ondernemen stappen na 2015?

Omschrijving

- uitvoeren collegeprogramma 2014-2018
- actualiseren strategische visie

Toelichting

Tijdstip in de raad

- afhankelijk van het onderwerp
- najaar 2016

Wat heeft het gekost?			
	Begroting incl. wijzigingen 2015	Rekening 2015	Verschil Begr./Rek.
Baten	143.600	218.845	
Lasten	2.278.833	2.283.627	
Saldo	-2.135.233	-2.064.782	70.451

De belangrijkste oorzaken van het ontstane nadeel binnen programma A zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Mutatie reserve programma A	24.100	
2	Doorbelasting programma A	40.200	
3	Kapitaallasten programma A		24.100
4	Diversen	30.200	
		94.500	24.100
	Voordelig saldo	70.400	

Ad.1/2 & 3 Verwezen wordt naar de toelichting onder 2.1. algemene verklaring.

Ad.4 Het voordeel van € 30.200 betreft diverse kleine verschillen op diverse kostenplaatsen binnen programma A.

2.3. Programma B. Mobiliteit

Portefeuillehouder: Wethouder Van de Loo

Wat willen we bereiken?

De gemeente zet zich in voor een goede bereikbaarheid van Boekel en een verbetering van de verkeersveiligheid.

Beoogde maatschappelijke effecten

We streven naar een optimale bereikbaarheid en toegang tot Boekel tegen acceptabele kosten. Primair willen we een isolement van Boekel voorkomen en middels een goede bereikbaarheid verdere ontwikkeling van Boekel stimuleren. In deze afweging speelt verkeersveiligheid en leefbaarheid een belangrijke rol.

Daarnaast zorgt de gemeente voor goed begaanbare wegen, fietspaden en trottoirs.

Wat waren de prioriteiten 2015

- Project randweg;
- Verbeteren verkeersveiligheid rondom de basisscholen;
- Samen met VVN Boekel / Venhorst instructie verzorgen aan doelgroepen zoals kinderen en ouderen (Convenant "maak van de nul een punt");
- Planvorming en uitvoering wegonderhoud.

Wat hebben we bereikt in 2015?

- Start bestemmingsplan en kavelruil voor de Randweg;
- Samen met VVN Boekel/Venhorst instructie verzorgt aan doelgroepen zoals kinderen en ouderen;
- Uitvoering wegonderhoud asphalt-/elementenverharding.

Wat willen we nog bereiken na 2015?

- Realisatie Randweg Boekel;
- Herinrichting centrum Boekel;
- Een adequaat openbaar vervoer dan wel alternatieven.
- Uitvoering wegonderhoud.

Wat zijn de nog te ondernemen stappen na 2015?

Omschrijving	Toelichting	Tijdstip in de raad
<ul style="list-style-type: none">• Realisatie Randweg	<ul style="list-style-type: none">• In 2016 wordt gewerkt aan het bestemmingsplan en de kavelruil tbv de aanleg van de Randweg	<ul style="list-style-type: none">• -
<ul style="list-style-type: none">• Herinrichting centrum Boekel	<ul style="list-style-type: none">• In 2013 is een herinrichtingsplan voorgelegd. Als gevolg van mogelijk meer grootschalige ontwikkeling hebben we even pas op de plaats gemaakt. In de loop van 2016 wordt dit proces verder gebracht.	<ul style="list-style-type: none">• In de raadsvergadering van 12 december 2013 is hiervoor krediet vastgesteld.
<ul style="list-style-type: none">• Adequaot openbaar vervoer dan wel alternatieven	<ul style="list-style-type: none">• Monitoren van de ontwikkelingen op het gebied van openbaar vervoer• Ondersteunen/begeleiden van alternatieven daar waar openbaar vervoer wegvalt	<ul style="list-style-type: none">•
<ul style="list-style-type: none">• Uitvoering wegonderhoud	<ul style="list-style-type: none">• In 2016 worden de wegen opnieuw geïnspecteerd en op basis hiervan wordt het wegbeheerplan opnieuw doorgerekend.	<ul style="list-style-type: none">• December 2016

Wat heeft het gekost?			
	Begroting incl. wijzigingen 2015	Rekening 2015	Verschil Begr./Rek.
Baten	31.680	40.283	
Lasten	1.108.312	1.111.984	
Saldo	-1.076.632	-1.071.701	4.931

De belangrijkste oorzaken van het ontstane nadeel binnen programma B zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Procesondersteuning Randweg	68.000	
2	Mutatie reserve programma B		74.500
3	Doorbelasting programma B	32.200	
4	Kapitaallasten programma B		21.100
5	Diversen	300	
		100.500	95.600
	Voordelig saldo	4.900	

- Ad. 1 Met de bestuursrapportage 2015 is € 118.000 beschikbaar gesteld t.b.v. procesondersteuning Randweg. In 2015 is € 50.000 van dit budget besteed, het restant van het budget wordt overgeheveld naar 2016 middels budgetoverheveling via de reserve budgetoverheveling.
- Ad. 2/3& 4 Verwezen wordt naar de toelichting onder 2.1. algemene verklaring.
- Ad. 4 Het voordeel van € 300 betreft diverse kleine verschillen op diverse kostenplaatsen van programma B.

2.4. Programma C. Economische ontwikkeling

Portefeuillehouder: Wethouder Van de Loo

Wat willen we bereiken?

De gemeente wil haar economische activiteiten bevorderen en de economische structuur voor het buitengebied, bedrijventerrein en centrum versterken.

Beoogde maatschappelijke effecten

- Het bevorderen en behouden van de werkgelegenheid;
- Het bevorderen van de welvaart in onze gemeente;
- Het verbeteren van de leefbaarheid in onze gemeente.

Wat waren de prioriteiten 2015

- Verder uitvoering geven aan de ontwikkeling van de centrumvisie;
- Uitgifte bedrijventerrein;
- Werken aan de bereikbaarheid van Boekel middels een randweg;
- Opstellen van een Omgevingsplan voor het buitengebied.

Wat hebben we bereikt in 2015?

De uitvoering van de door de raad vastgestelde "Centrumvisie" is ter hand genomen. Het centrum wordt jaarlijks voorzien van nieuw groen. Er is sfeerverlichting gerealiseerd in samenwerking met de ondernemersvereniging.

Verder is de gemeente in gesprek met vastgoedeigenaren en ondernemers om de zuidwand van het Sint Agathaplein te reconstrueren en daarbij ook de infra te betrekken.

Op grond van de Visie Vitaal Buitengebied zijn diverse nieuwe functies in het buitengebied gerealiseerd. Deze kwaliteitsverbeteringen hebben tevens geleid tot een behoorlijke fondsvorming.

De voorbereidingen om te komen tot een nieuw omgevingsplan voor het buitengebied zijn in volle gang. Het omgevingsplan loopt vooruit om de nieuwe omgevingswet.

De uitgifte van bedrijfskavels op De Vlonder en Kraaijendonk is beperkt. Dat zal mede het gevolg zijn van de achter ons liggende recessie. Op dit moment zien we een behoefte aan kleinere kavels eventueel met wonen. Daarvoor zullen in 2016 plannen in productie komen. Voor een verdere meer industriële uitbreiding gaan we kijken naar een verdere (logische) afronding van De Vlonder.

Wat willen we nog bereiken na 2015?

- Verder uitwerken herstructurering Sint Agathaplein;
- Verdere uitwerking kavelruil en bestemmingsplan voor de uitvoering van de randweg;
- Verder uitvoering geven aan het programma Vitaal Buitengebied Boekel;
- Afronden contractvorming inzake inplaatsingen in het LOG en kostenverhaal bij de provincie;
- Uitwerken nieuw omgevingsplan buitengebied.

Wat zijn de nog te ondernemen stappen na 2015?

Omschrijving

- Planontwikkeling Sint Agathaplein

Toelichting

- Woningbouw en winkels in het centrum

Tijdstip in de raad

- Medio 2016

Wat heeft het gekost?			
	Begroting incl. wijzigingen 2015	Rekening 2015	Verschil Begr./Rek.
Baten	710.635	642.278	
Lasten	614.799	688.228	
Saldo	95.836	-45.950	-141.786

De belangrijkste oorzaken van het ontstane nadeel binnen programma C zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	LOG - waardering boekwaarde		229.600
2	Inbreng gemeentegrond (Peelhorst)	69.200	
3	Diversen	18.600	
		87.800	229.600
Nadelig saldo			141.800

- Ad. 1 Tot en met 2015 zijn de ontwikkelingen inzake LOG (kosten en opbrengsten) verantwoord binnen het grondbedrijf bij de categorie complexen zonder kostenprijsberekening (niet in exploitatie). Per 1-januari-2016 is deze categorie komen te vervallen. De boekwaarde dient tegen marktconforme prijzen (waarde economische verkeer) te worden gewaardeerd op de balans onder de post materiële vaste activa.
De boekwaarde eind 2015 bedraagt € 1.555.700, echter bedraagt de waarde economische verkeer € 1.326.100. Het verschil van € 229.600 dient te worden afgewaardeerd, derhalve dient dit nadeel in 2015 verantwoord te worden.
- Ad. 2 Betreft inbreng gemeente grond van € 20 per m² van de werkelijk verkochte grond binnen het grondbedrijf complex de Peelhorst.
- Ad. 3 Het voordeel van € 18.600 betreft diverse kleine verschillen op diverse kostenplaatsen van programma C.

2.5. Programma D. Leefbaarheid

Portefeuillehouder: Wethouder Willems

Wat willen we bereiken?

Zoals verwoord in programma A is leefbaarheid een bestuurlijke prioriteit. Bestrijding van sociale achterstanden en bevordering van een duurzame lokale sociale infrastructuur, worden ingepast binnen dit programma met als doelstelling het karakter van onze gemeente te behouden en waar nodig te versterken. Dit om de inwoners binnen de verschillende kernen een zo goed mogelijk leef-, woon-, en werkklimaat te bieden en daarvoor de benodigde voorzieningen te behouden of te realiseren.

Beoogde maatschappelijke effecten

Het streven is om de sociale cohesie van onze gemeente te versterken. Een sterke sociale structuur is van belang om een leefbare gemeente te blijven.

Wat waren de prioriteiten 2015

Het jaar 2015 stond in het teken van een taakverzwaring als gevolg van de drie transities. Veel aandacht is uitgegaan naar het leren kennen en ontdekken van de nieuwe doelgroepen/klanten/aanbieders en de uitvoering en het inregelen van de nieuwe taken.

- Herindicaties Wmo;
- Herindicaties Jeugdzorg;
- Trekkingsrecht SVB;
- Beschermd Wonen;
- Implementeren Basisteam Jeugd en Gezin
- Pilot Participatiewet met IBN;
- Uitvoering Sociale zaken;
- Budgetovereenkomst De Lage Beemden;
- Privatisering buitensport;
- Invulling toekomstvisie Nia Domo;
- Nieuw bestuur en nieuwe exploitatieovereenkomst voor de Horst.

Wat hebben we bereikt in 2015?

- Het overgaan van oude AWBZ-facturatie, naar resultaatfinanciering in de nieuwe taken Wmo;
- Tijdige afronding van de herindicaties Wmo en Jeugdzorg;
- Uitvoering van het PGB-trekkingsrecht via de Sociale Verzekeringsbank;
- De Pilot Dorpsteam Boekel is geëvalueerd en omgezet naar een structurele invulling;
- Het Basisteam Jeugd en Gezin is vormgegeven en heeft haar taken naar tevredenheid uitgevoerd;
- Nieuwe exploitatieovereenkomst met SGV, invulling nieuw bestuur is gereed;
- Opening nieuwbouw kleedaccommodatie Boekel Sport;
- Invulling van de nieuwe toekomstvisie voor Nia Domo;
- Horecaexploitant voor Nia Domo gevonden;
- Inzicht in cijfers gemeentelijke accommodaties;
- Voortzetting bibliotheek De Lage Beemden met Bibliotheek op School op alle basisscholen;
- Voortzetting samenwerking over de uitvoering Sociale zaken met ISD Optimisd;
- Eerste ervaringen met het plaatsen van de nieuwe doelgroepen binnen de Participatiewet.

Wat willen we nog bereiken na 2015?

De drie transities vragen nog veel doorontwikkeling in de komende jaren, o.a. naar een structurele, gekantelde werkwijze, financiële monitoring en beheersbaarheid en aandacht voor kwaliteit, toezicht en informatiebeveiliging.

- Doorontwikkeling Dorpsteam Boekel;
- Doorontwikkeling Basisteam Jeugd en Gezin;
- Meer aandacht voor informatiebeveiliging, privacy en toezicht in het sociale domein;
- Aansluiten bij en gaan werken met het landelijke Gegevensknooppunt voor veilige uitwisseling van zorginformatie in het sociale domein;
- Besluitvorming over de toekomst van de Participatiewet en de sociale werkvoorziening;
- Doorontwikkeling van de regionale arbeidsmarktregio;
- Integreren van Bibliotheek in Nia Domo middels een verbouwing;
- Verhuizing Bibliotheek De Lage Beemden, toekomstbestendig: 2016 en verder;
- Opstellen vastgoedbeleid / accommodatiebeleid.

Wat zijn de nog te ondernemen stappen na 2015?

Omschrijving	Toelichting	Tijdstip in de raad
• Beleidskader over de toekomst Participatiewet en WSW	• Vaststellen	• Oktober 2016
• Besluit centrumregeling Wmo	• Ter informatie	• December 2016
• Inkoop Wmo 2017	• Ter informatie	• November 2016
• Inkoop Jeugdzorg 2017	• Ter informatie	• Najaar 2016
• Evaluatie functioneren Basisteam Jeugd en Gezin	• Ter informatie	• Voorjaar 2016
• Vastgoedbeleid / accommodatiebeleid	• Vaststellen	• 2016

Wat heeft het gekost?			
	Begroting incl. wijzigingen 2015	Rekening 2015	Verschil Begr./Rek.
Baten	1.753.186	1.819.892	
Lasten	9.646.377	9.107.136	
Saldo	-7.893.191	-7.287.244	605.947

De belangrijkste oorzaken van het ontstane nadeel binnen programma D zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Nia Domo		
	- afkoopsom lening		171.900
	- liquidatie stichting/BV	23.000	
2	Vrijval voorziening de Horst	16.900	
3	Participatiebudget	19.400	
4	Bijstand (Ww b, IOAW, IOAZ, Bbz)	47.100	
5	Bijdrage CVV Noordoost Brabant	17.400	
	Sociaal Domein		
6	- Wmo 2007	38.100	
7	- Wmo 2015	437.000	
8	- Jeugd	169.000	
9	Diversen	9.900	
		777.800	171.900
	Voordelig saldo	605.900	

Ad.1 Aflossing lening Bavaria

Uw raad heeft een krediet ad. € 175.240 beschikbaar gesteld voor het aflossen van de lening bij Bavaria. Hiermee zou de gehele inboedel inclusief de bowling door de gemeente in eigendom worden overgenomen. In de financiële berekening in het raadsvoorstel is deze aflossing opgenomen als een kapitaallast voor 10 jaar tegen 3%.

De lening bij Bavaria is uiteindelijk voor een bedrag van € 171.924 afgelost. Na overleg met de accountant is geconstateerd dat er feitelijk sprake is van een afkoopsom. Hierdoor mag de afkoop van deze lening niet als een aankoop van de inboedel worden beschouwd. Dit is slechts theoretisch. De complete inboedel is uiteraard wel door de gemeente overgenomen. Derhalve dient de gehele aflossing in het boekjaar 2015 worden genomen als last. Dit heeft een negatief effect op het rekeningenresultaat van 2015. Anderzijds hoeft de kapitaallast ad. € 20.415 niet voor de komende tien jaar in de begroting opgenomen te worden.

Liquidatie stichting Nia Domo

Op 26 oktober is de huurbeëindigingsovereenkomst met Stichting Nia Domo ondertekend. De afgelopen maanden zijn de bestuursleden van de voormalige Stichting Nia Domo actief gebleven om de overgang naar een particuliere exploitatie mede vorm te geven. Ook de financiële afwikkeling maakt hier onderdeel van uit. Ten tijde van het raadsvoorstel was nog niet duidelijk wat de exacte financiële consequenties zouden zijn van de liquidatie van Stichting Nia Domo. We kunnen nu melden dat de financiële afwikkeling van Stichting Nia Domo positief heeft uitgepakt. Dit heeft geresulteerd in een betaling van Stichting Nia Domo aan de gemeente Boekel van € 23.000. Deze meevaller wordt verantwoord in het boekjaar 2015.

- Ad.2 Betreft vrijval van de resterende voorziening huurinkomsten de Horst. Door interne ombuigingen heeft het bestuur van de Horst kunnen volstaan met een beperktere bijdrage dan was voorzien.
- Ad.3 Restant van meegenomen budget uit 2014 voor reïntegratieprojecten dat niet is ingezet.
- Ad.4 Afname van uitkeringslasten veroorzaakt door afname van gemiddeld klantenbestand.
- Ad.5 In 2015 was er een bedrag van € 85.000 geraamd voor de kosten van het WMO-vervoer. Met de Burap 2015 is dit bedrag verhoogd naar € 95.000. De onderschrijding van € 17.400 is ontstaan doordat het Algemeen Bestuur van de GR KCV Brabant Noordoost in de periode na de Burap 2015 besloten heeft om aan de deelnemende gemeenten een bedrag uit de algemene reserve van de GR uit te betalen.
- Ad.6 Dit voordeel is ontstaan omdat de inkomsten van eigen bijdragen Wmo hoger uitvallen dan verwacht. Dit is een incidenteel voordeel omdat we de komende jaren een lagere instroom in de Wmo verwachten.
- Ad.7 De onderschrijding van € 437.000 verdeelt over verschillende nieuwe Wmo-posten worden veroorzaakt doordat in 2014 moeilijk in te schatten was waar de kosten voor de nieuwe taken op uit zouden komen. Met name de onderschrijding van de kosten van Zorg in natura voor Begeleiding, Kortdurend Verblijf en Dagbesteding ad € 245.077 is opvallend. Dit wordt met name veroorzaakt doordat veel minder Boekelse inwoners ondersteuning hebben gevraagd (niet-verzilverde zorg) dan vóór de transitie werd aangenomen. Ook landelijk is een tendens waarneembaar dat er in 2015 een onderschrijding op de Wmo heeft plaatsgevonden. De middelen zullen de komende jaren noodzakelijk zijn om nieuwe, zware doelgroepen, zoals cliënten die uit Beschermd Wonen komen, op te vangen. Ook moet nog ingezet worden op doelgroepen die tussen wal en schip (Wmo, Jeugd en Participatiewet) dreigen te raken. Tot slot wordt een aanpassing van het landelijk verdeelmodel verwacht, wat tot minder inkomsten zal leiden.
- Ad.8 Voor 2015 heeft de gemeente Boekel € 1.848.000 ontvangen voor de uitvoering van de nieuwe taken op het gebied van de Jeugdwet. In 2015 hebben we een voordelig saldo van € 169.000 gerealiseerd voor deze taken. We moeten hierbij echter wel de kanttekening maken dat we de definitieve afrekening voor 2015 op dit moment nog niet ontvangen hebben. We verwachten deze medio 2016.
Het voordelig saldo in 2015 wordt met name veroorzaakt door de voor onze gemeente gunstige verdeling van de budgetten voor PGB's en het feit dat de PGB-uitgaven voor alle gemeenten in de regio Noordoost-Brabant aanzienlijk lager lagen dan begroot was. De budgetten voor PGB's zijn in 2015 onder de gemeenten verdeeld op basis van het (veronderstelde) historische gebruik. Vanaf 2016 worden de PGB-budgetten regionaal verdeeld naar rato van de macrobudgetten jeugd van de 18 gemeenten in Noordoost Brabant. Daarnaast wordt het PGB-budget voor alle gemeenten naar beneden bijgesteld, als gevolg van de bezuinigingen vanuit het rijk op de jeugdhulp van 4,6% in 2016. Naar verwachting zal het eindbeeld voor 2016 er dan ook anders uitzien dan het eindbeeld van 2015. Het voordeel in 2015 is namelijk grotendeels een incidenteel voordeel.
- Ad.9 Het voordeel van € 9.900 betreft diverse kleine verschillen op diverse kostenplaatsen van programma D.

2.6. Programma E. Toeristisch-recreatief gebied

Portefeuillehouder: Wethouder Willems / Wethouder Van de Loo

Wat willen we bereiken?

De gemeente wil het toeristisch karakter waarborgen en uitbreiden. Recreatie zal worden bevorderd in samenhang met de ruimtelijke kaders. Waarbij zoveel mogelijk aansluiting wordt gezocht bij de mogelijkheden die de plattelandsontwikkeling biedt. Verblijfsrecreatie geeft daarnaast ook nog een positieve economische spinoff.

Beoogde maatschappelijke effecten

Het groene karakter van onze gemeente behouden met ruimte voor meer recreatieve ontwikkeling. In dit kader wordt aansluiting gezocht met ontwikkelingen buiten de gemeentegrens. Binnen Boekel ontstaan meer locaties en initiatieven met kleinschalige verblijfsrecreatie en extensieve vormen van dagrecreatie. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de aanwezige routenetwerken en waar mogelijk worden deze versterkt en uitgebreid.

Wat waren de prioriteiten 2015

- Ontwikkeling Boekels Ven en Boekels Hout;
- Uitvoering beleidsnota lokale bewegwijzering;
- Activeren van recreatieondernemers in en rond de Voskuilenheuvel om richting de toekomst de sector verder door te ontwikkelen. Hierbij worden nadrukkelijk verbindingen gezocht tussen deze Boekelse partijen en ook functies in het dorp, alsmede de agrarische sector. Ondernemers zijn met overleg gestart. Initiatief ligt bij hen, de gemeente faciliteert hierbij.

Wat hebben we bereikt in 2015?

- Uitvoering beleidsnota lokale bewegwijzering;
- Overleg over een nieuwe ontwikkeling van Boekels Ven;
- Stichting "de Speeltrein" heeft verschillende reeds bestaande speeltuinen opgeknapt.

Wat willen we nog bereiken na 2015?

- Verder uitvoering geven aan het projectprogramma 'De Groene Ladder' met daarbinnen de (her)ontwikkeling van camping Boekels Ven en omliggend gebied;
- Afronding aanleg fietspad de Burgtse Loop inclusief bijbehorende randvoorzieningen;
- De samenwerking tussen de Gemeente en Stichting "de Speeltrein" continueren;
- Meer aandacht en zichtbaarheid voor de Peelrandbreuk en wijst in het landschap van Boekel
- Verdere doorontwikkeling van de recreatieve sector in het buitengebied, waarbij onderlinge verbindingen en verbindingen met het dorp en de agrarische sector nadrukkelijker naar voren komen. Ondernemers zijn met overleg gestart. Initiatief ligt bij hen, maar zou meer gestimuleerd moeten worden. De gemeente faciliteert vooralsnog hierbij;

Wat zijn de nog te ondernemen stappen na 2015?

Omschrijving

- Activeren recreatie ondernemers in en rond Voskuilenheuvel

Toelichting

- Ondernemers laten werken aan een gezamenlijke "toekomstvisie"

Tijdstip in de raad

- Afhankelijk van ondernemers

Wat heeft het gekost?			
	Begroting incl. wijzigingen 2015	Rekening 2015	Vershil Begr./Rek.
Baten	93.051	156.604	
Lasten	806.773	877.409	
Saldo	-713.722	-720.805	-7.083

De belangrijkste oorzaken van het ontstane nadeel binnen programma E zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Plantsoenen/ander openbaar groen		16.400
2	Feestverlichting		23.700
3	Doorbelasting programma E	27.800	
4	Diversen	5.200	
		33.000	40.100
	Nadelig saldo		7.100

- Ad.1 Er zijn extra kosten gemaakt voor planten, zaden en pootgoed. Dit komt onder andere door het plaatsen van hanging baskets en Flower Towers rondom het St. Agathaplein. Tevens zijn er extra kosten voor boomverzorging in verband met het achterstallig snoeionderhoud in de gehele gemeente. De gemeente is opgesplitst in 3 delen om zo het achterstallig onderhoud zo snel mogelijk weg te werken. Hiervoor is geld gereserveerd, maar in 2015 was dit niet toereikend.
- Ad.2 Het college heeft besloten, tijdens feestdagen, armaturen met sfeerverlichting aan de lantaarnpalen rondom en in het centrum te hangen. Tevens is sfeerverlichting voor de bomen aan het Sint Agathaplein aangeschaft. Deze verlichting kan eventueel ook bij evenementen worden gebruikt
- Ad.3 Verwezen wordt naar de toelichting onder 2.1. algemene verklaring.
- Ad.4 Het voordeel van € 5.200 betreft diverse kleine verschillen op diverse kostenplaatsen van programma E.

2.7. Programma F. Veiligheid en handhaving

Portefeuillehouder: Burgemeester

Wat willen we bereiken?

De gemeente Boekel is een veilige gemeente. Dat moet ook zo blijven. Waar veiligheidsissues spelen worden die opgepakt.

Wij willen onze eigen bestuursvisie op handhaving formuleren. Boekel komt er goed uit in inspectierapporten. Wij zien er op toe dat dit gehandhaafd blijft.

Integrale veiligheid

De kadernota 2015 – 2018 is van toepassing. Daarnaast heeft het college een uitvoeringsnota vastgesteld voor de jaren 2015 – 2018.

Brandweer

Een lokale brandweerpost met adequate bezetting die voldoet aan het vereiste niveau zowel op het gebied van bedrijfsvoering, pro-actie, preventie, preparatie, repressie als nazorg.

Rampenbestrijding

- Het garanderen van een correcte uitvoering van de wet- en regelgeving;
- Het zoveel mogelijk voorkomen van risico's (pro-actief);
- Reductie en beheersing van risico's (vergunningen en handhaving, brandveiligheid);
- Goede voorbereiding op rampen en calamiteiten (organisatie rampenbestrijding en investeren in draaiboeken en medewerkers);
- Adequaat optreden bij incidenten;
- Invulling van het Regionaal crisisplan vindt plaats op basis van samenwerking met alle gemeenten van de Veiligheidsregio Brabant-Noord. Er wordt gebruik gemaakt van regionale draaiboeken om te komen tot maximale afstemming.
- De gemeente Boekel 'levert' de volgende functies aan de regionale organisatie: Hoofd publieke zorg, Hoofd informatie (HIN) Hoofd ondersteuning (HON) en medewerking aan diverse werkgroepen;
- Voldoen aan de eisen op het gebied van externe veiligheid.

Handhaving

- Het beogen van een zo'n correct mogelijke naleving van de voorschriften van de geldende bestemmingsplannen;
- Het adequaat reageren op verzoeken om handhaving.

Beoogde maatschappelijke effecten

- Een veilige leef-, werk-, en woonomgeving.

Wat waren de prioriteiten in 2015

Integrale veiligheid

Uitvoering geven aan de thema's genoemd in de uitvoeringsnota.

Brandweer

Zicht houden op ontwikkelingen wat betreft regionalisering brandweer.

Rampenbestrijding

Regionaal Crisisplan uitvoeren.

Handhaving

Sturen op het uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving ruimtelijke ordening, bouwen & wonen, milieu, DHW en APV 2015.

Wat hebben we bereikt in 2015?

Integrale veiligheid

- De thema's in het kader van het veiligheidsplan zijn meegenomen in de uitvoering van het beleid.
- Er hebben meerdere Drank- en horecacontroles plaatsgevonden bij horeca en paracommercie. Het belangrijkste doel hierbij was controleren op drankverstrekking aan minderjarigen.
- In het buurtpreventie-overleg is aandacht geweest voor inbraakpreventie door het houden van wijkscans met buurtpreventiecoördinatoren, de boa's en de politie. Deze activiteiten zijn zeer goed verlopen. Er konden veel tips gegeven worden wat betreft het afsluiten van woningen en het beveiligen van bezittingen.
- Buurtpreventie ondergaat een doorontwikkeling naar een buurtpreventie 2.0. Hiervoor is een werkgroep opgestart.
- Op het gebied aanpak georganiseerde criminaliteit zijn een ondermijningsbeeld en een quick scan opgeleverd.

Brandweer

De regionalisering van de brandweer is sinds 1 januari 2011 een feit. In de loop van 2012 is de fijnstructuur verder uitgewerkt. Daarnaast is in 2012 gestart met een Missie, Visie, Strategie en Organisatie doorontwikkeling (MVSO)-traject. Het betreft de doorontwikkeling van Brandweer Brabant-Noord op basis van de doorvoering van door gemeenten opgelegde bezuinigingen en de uitgangspunten voor de hoofdstructuur waartoe op 5 december 2012 bij wijze van voorgenomen besluit door het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio is besloten.

- De doorontwikkeling bij de brandweer heeft erin geresulteerd dat er in de toekomst nog 1 tank auto spuit (TAS) op de kazerne in Boekel gestationeerd wordt. Wel is bekend geworden dat brandweer Boekel samen met brandweer Berlicum gaat zorgen voor de regiotaak 'technische takel'.
- Aandacht voor verhogen zelfredzaamheid inwoners in kleine kernen door middel van aanwezigheid brandweer op Pleinfestijn in Venhorst en tijdens een informatieavond over brandveilig leven in De Horst.

Rampenbestrijding

Het regionaal crisisplan is vastgesteld.

Handhaving

- Controles zijn uitgevoerd op basis van het uitvoeringsprogramma 2015;
- De samenwerking met ODBN voldoet aan de verwachtingen en is gecontinueerd.

Wat willen we nog bereiken na 2015?

Integrale veiligheid

- Uitwerken van de in het veiligheidsplan genoemde thema's;
- Aandacht voor inbraakpreventie: regionale samenwerking in de politieregio Oost-Brabant en in het basisteam Maas en Leijgraaf;
- Continuëren van de wijkscans met de leden van de buurtpreventie;
- Versterken buurtpreventie-overleg en komen tot buurtpreventie 2.0 dat gedragen wordt door de aangesloten leden van buurtpreventie en de wijkbewoners die zij vertegenwoordigen.
- Aandacht voor en vieren van 20-jarig jubileum buurtpreventie
- Organiseren veiligheidsdag

Brandweer

- De geregionaliseerde brandweer goed volgen bij het uitwerken van de concrete processen i.v.m. de ombuigingen en daarbij de Boekelse belangen goed in het oog houden;
- Oog houden voor de belangen van de Boekelse vrijwilligers van de brandweer zodat zij betrokken blijven bij de Boekelse gemeenschap;
- aandacht voor verhogen zelfredzaamheid inwoners door op diverse basisscholen het project 'Professor Blussemans' aan te bieden.
- In 2016 zal naar verwachting besluitvorming plaatsvinden over de invoering van een nieuwe verdeelsleutel voor de bijdrage aan de brandweer. De gewenste ingangsdatum voor een nieuwe verdeelsleutel is begrotingsjaar 2017. Het voorstel is om te kiezen voor een bijdrage per inwoner. Om nadeelgemeenten niet direct met de volledige kostenstijging te confronteren wordt gedacht aan een ingroeimodel tot 2020. Zoals het er nu uitziet zal de gemeente Boekel met lagere kosten te maken krijgen.

Rampenbestrijding

- Verdere samenwerking met de overige gemeenten van de Veiligheidsregio bij het vullen van de regionale structuur op basis van het Regionaal Crisisplan;

- Integratie uitgangspunten brandweer en rampenbestrijding van de gemeente Boekel in de initiatieven van de regio (veiligheidsregio).

Handhaving

23 december 2014 heeft het college het beleidsplan integrale toezicht en handhaving fysieke leefomgeving 2015-2019 vastgesteld. Dit is met een memo in januari 2016 tevens aan de raad kenbaar gemaakt; In Januari 2016 heeft het college het uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving fysieke leefomgeving 2016 vastgesteld. Dit is februari 2016 met een memo aan raad kenbaar gemaakt.

Wat zijn de nog te ondernemen stappen na 2015?

Omschrijving	Toelichting	Tijdstip in de raad
<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen wijzigingen APV • Aandacht voor jubileum buurtpreventie • Veiligheidsdag 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • Zomer 2016 • Mei / september 2016 • September 2016

Wat heeft het gekost?			
	Begroting incl. wijzigingen 2015	Rekening 2015	Verschil Begr./Rek.
Baten	71.400	101.136	
Lasten	815.380	826.749	
Saldo	-743.980	-725.613	18.367

De belangrijkste oorzaken van het ontstane voordeel binnen programma F zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Diversen	18.400	
		18.400	0
	Voordelig saldo	18.400	

Ad.1 Het voordeel van € 18.400 betreft diverse kleine verschillen op diverse kostenplaatsen van programma F.

2.8. Programma G. Ruimtelijke ordening en woningbouw

Portefeuillehouder: Wethouder Van de Loo

Wat willen we bereiken?

Boekel wil een innovatieve en actieve plattelandsgemeente zijn met een goede balans en samenhang tussen de fysieke omgeving, sociaal-maatschappelijke aspecten en economische motieven.

De vitaliteit van Boekel biedt kansen en perspectief voor de toekomst van Boekel, zowel in de kernen als in het buitengebied. Voor alle geledingen van de Boekelse bevolking en ook voor partijen van buiten Boekel.

Hierdoor wordt Boekel ook interessant voor nieuwkomers als woon- en/of werklocatie.

Beoogde maatschappelijke effecten

Het bebouwen en inrichten van het grondgebied wordt afgestemd op de lokale behoeften van alle doelgroepen waarbij de gemeente Boekel leefbaar blijft en voldoende voorzieningen biedt voor alle leeftijdscategorieën.

Voor de instandhouding en ontwikkeling van de lokale bedrijvigheid wordt voldoende bedrijventerrein beschikbaar gehouden voor de komende jaren.

Door meer ruimte voor ontwikkeling te bieden wordt de vitaliteit van het buitengebied verhoogd. Dit gaat samen met een verbetering van de omgevingskwaliteit door het principe van "Ja, mits..." toe te passen. Landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit wordt versterkt door particulier en gemeentelijk initiatief.

Door ruimte te bieden aan "innovatieve ondernemers" wordt gestreefd naar een transitie in de landbouw van "groot-groter-grootst" naar "goed-beter-best".

In 2014 is een proces opgestart om te komen tot een verantwoorde veehouderij in Boekel. Bekeken wordt in 2015 en volgende jaren welke instrumenten de gemeente en anderen kunnen inzetten om hieraan te werken. Indien nodig worden hier ook nieuwe instrumenten toegepast.

Wat waren de prioriteiten 2015:

Beleid

- Updaten beleid cultuurhistorie;
- Uitvoeren arbeidsmigrantenbeleid;
- Komen tot een verantwoorde veehouderij in Boekel. Onderzoeken van in te zetten instrumenten;
- Jaarlijkse herijking grondbeleid.

Gebiedsplannen / visies

- Verder uitwerken centrumvisie;
- Verdere ontwikkelingen op basis van de grondbedrijfrapportage en de woonvisie.

Bestemmingsplannen

- Vaststellen beheersverordening Venhorst;
- Integrale herziening Bestemmingsplan Buitengebied 2016 uitwerken;
- Realisatie Donk, 2e fase, Peelhorst, fase 2;
- Procedure afronden van Lage Schoense (fase 3), Buskensisstraat, uitgifte Kraaiendonk, Vlonder-West (fase 3) en Driedaagse.
- Met een procesmatige aanpak is gestart met de onderzoeken om te komen tot een herijking van het MER randweg dat uiteindelijk moet leiden tot een vastgesteld bestemmingsplan randweg in 2017.

Diverse / Overige

- Transitie in de landbouw faciliteren, via Agrifood Capital;
- Uitgangspunt bij de land- en tuinbouw "FOOD → FEED → FUEL";
- Perspectief bieden voor innovatieve ondernemers, niet "groot → groter → grootst", maar "GOED → BETER → BEST";
- Voortzetten van verkoop en in gebruik geven van reststroken, ook in het buitengebied;
- Participatie in de regio via Agrifood Capital, portefeuilleoverleg Duurzame leefomgeving;
- Initiatieven begeleiden o.b.v. beleidsvisie Vitaal Buitengebied Boekel.

Wat hebben we bereikt in 2015:

Beleid

- Uitvoeren arbeidsmigrantenbeleid is nog niet afgerond. Het ontwerp is voor meningsvorming besproken met de ZLTO en commissie GZ en wordt aangepast;
- De raad het de notitie "Naar een verantwoorde veehouderij in Boekel" vastgesteld. In de notitie is aangegeven wat de gemeente komende tijd gaat doen om het doel te bereiken;
- Jaarlijkse herijking grondbeleid.

Gebiedsplannen / visies

- Verder uitwerken centrumvisie;
- Verdere ontwikkelingen op basis van de grondbedrijfrapportage en de woonvisie.

Bestemmingsplannen

- Vaststellen beheersverordening Venhorst is gepland voor begin 2016;
- Bestemmingsplan Buitengebied 2016 is begin 2015 omgezet naar een pilot Omgevingsplan. Eind 2015 is het voorontwerp hiervan nagenoeg gereed. Publicatie van het voorontwerp is voorzien begin 2016;
- Procedure afronden van Driedaagse, uitgifte Kraaiendonk, Vlonder-West (fase 3).

Diverse / Overige

- Transitie in de landbouw faciliteren, via Agrifood Capital;
- Perspectief bieden voor innovatieve ondernemers;
- Voortzetten van verkoop en in gebruik geven van reststroken, ook in het buitengebied;
- Gemeente heeft ambtelijk en bestuurlijk meermaals deelgenomen aan bijeenkomsten vanuit Agrifood Capital. Er is een onderzoek uitgevoerd samen met de HAS naar het belang van Agrofood-sector in Boekel. Komend jaar zal dat in een regionaal perspectief worden geplaatst;
- Vitaal Buitengebied Boekel: er zijn meerdere initiatieven ontwikkeld met particulieren. Deze zullen met name in het Omgevingsplan een plaats krijgen en vervolgens gerealiseerd worden door deze particulieren;
- De aanleg van de Randweg wordt in samenwerking met de provincie voorbereid. Hiervoor is in 2015 de eerste aanzet gedaan. De inwoners zijn geïnformeerd op een informatiebijeenkomst, het projectteam is samengesteld en er is gestart met het updaten van het MER, het vaststellen van een definitief tracé en meerdere onderzoeken zijn uitgezet.

Wat willen we nog bereiken na 2015:

Beleid

- Vaststellen beleid omtrent de huisvesting van arbeidsmigranten;
- Inventarisatie cultuurhistorische boerderijen afronden met aanwijzing van panden.

Gebiedsplannen / visies

- De uitwerking van de centrumvisie concreet oppakken.

Bestemmingsplannen

- Begin 2016: Een vastgestelde beheersverordening voor de kom van Venhorst;
- Begin 2016 zal bekeken worden op welke manier de integrale herziening van bestemmingsplan Kom Boekel zal worden opgepakt;
- Begin 2017: vaststellen Omgevingsplan Buitengebied. Door het experimentele karakter van deze aanpak zal hier relatief veel energie in gaan zitten. Daarom wordt ook van derden gevraagd hun bijdrage te leveren. De aanpak past nog niet in de huidige ruimtelijke wetgeving daarom maken we gebruik van de crisis en herstelwet. Wederom een aanpak waarmee Boekel aantoonbaar een ruimtelijk vernieuwende gemeente te zijn in het belang van deregulering;
- De benodigde bestemmingsplannen voor woningbouw, voor bedrijventerrein en voor centrum-ontwikkeling opstellen en in procedure brengen;
- Doorontwikkeling bestemmingsplannen: De Donk, Peelhorst, MOB;
- Nieuwe (alternatieve) ontwikkelingen voor Schutboom en De Run uitwerken;
- Planprocedure opstarten voor de aanleg van de Randweg Boekel. Een van de eerste stappen daarin is het opstellen van een bestemmingsplan en bekijken wat kavelruil kan opleveren. Dit ligt bij de gemeente. De provincie zal hierbij betrokken worden als uitvoerder van de weg zelf. Het opgestarte uitgebreide proces hiervoor betreft aanwonenden en belangenorganisaties nadrukkelijk;
- Afronding Lage Schoense.

Diverse / Overige

- Procesbegeleiding van ontwikkelingen Vitaal Buitengebied zal worden opgenomen in het proces van het Omgevingsplan Buitengebied 2016;
- Stimuleren starters(leningen) / CPO-projecten;
- Ontwikkelingen op basis van de grondbedrijfrapportage en de woonvisie;

Wat zijn de nog te ondernemen stappen na 2015?

Omschrijving	Toelichting	Tijdstip in de raad
• Opstarten procedure BP Buitengebied	Wettelijke procedure (voorontwerp)	Jan-maart 2016
• Vaststellen Omgevingsplan Buitengebied 2016	Bestemmingsplan	Begin 2017
• Aanwijzing cultuurhistorisch waardevolle panden	Niet monumentale panden / omgevingen die wel een bescherming verdienen	n.v.t.
• Vaststellen beleid arbeidsmigranten	Beleidsvisie	2 ^e helft 2016
• Integraleherziening Kom Boekel	Vorbereidingen treffen, plan van aanpak opstellen	2017
• Voorontwerpbestemmingsplan Randweg	Het voorontwerp zal ter besluitvorming worden voorgelegd aan het college	2017

Wat heeft het gekost?			
	Begroting incl. wijzigingen 2015	Rekening 2015	Verschil Begr./Rek.
Baten	3.530.651	9.160.586	
Lasten	3.902.584	9.693.305	
Saldo	-371.933	-532.719	-160.786

De belangrijkste oorzaken van het ontstane nadeel binnen programma G zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Begraafplaats		21.900
2	Omgevingsplan buitengebied		38.100
3	Vrijval voorziening bouwleges	29.900	
4	Afwikkeling NIEGG (Buskensisstraat)		69.400
5	Bijdrage Vitaal Buitengebied Boekel	104.500	
6	Mutatie reserve programma G		99.500
7	Doorbelasting programma G		39.700
8	Diversen		26.600
		134.400	295.200
	Nadelig saldo		160.800

- Ad.1 De inkomsten voor zowel de grafrechten (reserveringen) als de begrafenisrechten blijven achter bij de begroting. Medio 2014 hebben we een analyse gemaakt van het verloop van de inkomsten over de afgelopen 6 jaren. Daarbij kwamen we op een gemiddelde van 41 begravingen en 86 verlengingen grafrecht. Dat aantal is gebruikt om een raming te doen van de inkomsten 2015. In 2015 blijkt het aantal achter te blijven. Oorzaak is dat steeds meer wordt gekozen voor een crematie. In 2015 zijn we een pilot gestart met IBN waarbij zij het beheer van de begraafplaatsen overnemen. Voordeel daarvan is dat we minder vaste (organisatie) kosten hebben en er meer per begraving en/of verlenging wordt afgerekend. Daardoor houden kosten meer gelijke tred met inkomsten. In 2016 gaan we die uitbesteding evalueren.
- Ad.2 De overschrijding van € 38.100 voor het omgevingsplan in 2015 heeft voornamelijk te maken met extra kosten en werkzaamheden als gevolg van het maken van een Omgevingsplan in plaats van een bestemmingsplan. Hiervoor verwijzen wij naar ons raadsvoorstel (Z/025360 AB/017900) van 2 februari 2016 dat eind maart 2016 door uw raad is behandeld. In dit voorstel hebben wij € 45.000 extra budget gevraagd voor het gehele project. De extra kosten in 2015 zijn concreet de volgende:
- Extra digitaliseringskosten: € 7.500
 - Extra werkzaamheden buiten opdracht (werkgroep/stuurgroep/KBG): € 5.600
 - Extra meerkosten ivm amendement: € 2.900
 - Extra kosten opstellen Omgevingsplan: € 20.800
 - Overige extra kosten: € 1.300
- Ad.3 Betref vrijval van de voorziening bouwleges van de inmiddels ontvangen bouwleges.
- Ad.4 Tot en met 2015 zijn de ontwikkelingen inzake Buskensisstraat (kosten en opbrengsten) verantwoord binnen het grondbedrijf bij de categorie complexen zonder kostenprijsberekening (niet in exploitatie). Per 1-januari-2016 is deze categorie komen te vervallen. Aangezien de gemeente hier geen grondpositie bezit kunnen de kosten niet worden overgeheveld naar de materiele vaste activa en dienen de gemaakte te kosten worden verantwoord in 2015.
- Ad.5 Betreft ontvangsten in 2015 inzake vitaal buitengebied Boekel. Betreffende ontvangsten worden gestort in de reserve vitaal buitengebied Boekel.
- Ad.6 & 7 Verwezen wordt naar de toelichting onder 2.1. algemene verklaring.
- Ad.8 Het nadeel van € 26.600 betreft diverse kleine verschillen op diverse kostenplaatsen van programma G.

2.9. Programma H. Milieuzaken

Portefeuillehouder: Wethouder Van de Loo

Wat willen we bereiken?

Een integrale aanpak van de milieukwaliteit van de leefomgeving waarbij – met inachtneming van deze doelstelling – tevens zal worden getracht de administratieve last voor zowel het bedrijfsleven als burgers zoveel mogelijk terug te dringen.

Beoogde maatschappelijke effecten

Bewerkstelligen dat burgers voldoende aandacht ervaren voor de kwaliteit van hun leefomgeving en dat het bedrijfsleven minder last ondervindt van overbodige regelgeving.

Wat waren de prioriteiten 2015

- Uitvoering van projecten vGRP 2011-2015;
- Deelname regionale samenwerking in afvalwaterketen / waterbeheer;
- Uitvoering scheiden van hemelwater en afvalwater middels het afkoppelen van verhardoppervlak (Vogelenzang, Bosberg);
- Aanbesteden onderhoud drukriolering;
- Uitvoering renovatie/verbeteringsmaatregelen drukriolering;
- Intrekken van de zogenaamde 'lege' milieuvergunningen teneinde de (theoretische) milieubelasting te verlagen;
- Uitvoering geven aan de activiteiten uit de Duurzaamheidsagenda 2013 – 2016, uitvoeringsprogramma 2015;
- Zonnepanelen plaatsen op het gemeentehuis;
- Onderhoud berm- en schouwsloten in samenwerking met overige aangelanden uitvoeren.

Wat hebben we bereikt in 2015?

- Deelname in de regionale Watersamenwerking As50+;
- Voorbereiding onderhoudsbestek drukriolering;
- Uitvoering afkoppelen hemelwater Bosberg;
- Aanbesteding onderhoud drukriool;
- Gedeeltelijke uitvoering renovatie drukriolering. De uitvoering wordt in 2016 afgerond;
- Herberekening kostendekkingsplan tbv rioolheffing;
- Een groot deel van de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma voor 2015 van de Duurzaamheidsagenda zijn in 2015 uitgevoerd dan wel in uitvoering;
- Er zijn 32 zonnepanelen geplaatst op het gemeentehuis met een totaal vermogen van ruim 9 kWh;
- Verschillende energiebesparende maatregelen genomen voor het gemeentehuis en het raadhuis;
- Er is een gebruiksovereenkomst getekend met Ecodorp Boekel voor het gebruik van de gronden van het plan De Run en de oprichting van 10 tijdelijke woningen;
- het bestek voor onderhoud bermen en sloten is in uitvoering en verantwoordelijkheden zijn neergelegd bij beide aangelanden;
- Er is een nieuw integraal beleidsplan handhaving door het college vastgesteld;
- Er heeft een eerste inventarisatie plaatsgevonden voor een nieuw innovatief stalconcept in Boekel.

Wat willen we nog bereiken na 2015?

- Renovatie rioalgemaal Raadstraat en Bosberg;
- Deelname regionale samenwerking in afvalwaterketen / waterbeheer;
- Onderhoudsbestek hoofdgemalen;
- Ombouw overstortleiding De Vlonder naar bergbezinkleiding;
- Uitvoering onderhoudsmaatregelen VGRP 2011-2015;
- De mogelijkheden van het gebruik van afvalstoffen voor het opwekken van duurzame energie verder onderzoeken;
- Voor het lopende jaar een uitvoeringsprogramma handhaving bouwen en wonen, ruimtelijke ordening, milieu en Drank-en Horecawet door college laten vast stellen;
- Uitvoering geven aan de activiteiten uit de Duurzaamheidsagenda 2013 – 2016, uitvoeringsprogramma 2016;
- De eerste serie Nul Op de Meter woningen bouwen op het plan de Donk, in samenwerking met Peelrand Wonen;
- De lokale energiecoöperatie Boekel Energie verder uitbouwen en daar waar mogelijk de coöperatie faciliteren;
- Stand van zaken en vervolgcacties inzichtelijk maken van de zogenoemde stoppers in het kader van besluit huisvesting. Daarna ook de uitvoering van deze vervolgcacties;

- Eind 2016 het nieuwe innovatieve stalconcept in Boekel realiseren. Bij de realisatie hiervan als gemeente zoveel mogelijk ondersteuning geven;
- Een zo breed mogelijk milieubeleidsplan voor de gemeente Boekel opstellen;
- Nieuwe innovatieve manieren van veehouderij onderzoeken en waar mogelijk faciliteren;
- Het actualiseren van de geurkaart.

Wat zijn de nog te ondernemen stappen na 2015?

Omschrijving	Toelichting	Tijdstip in de raad
<ul style="list-style-type: none"> • Renovatie rioalgemaal Raadstraat en Bosberg 	<ul style="list-style-type: none"> • Planvorming en uitvoering in 2016 	<ul style="list-style-type: none"> • -
<ul style="list-style-type: none"> • Deelname in regionale Watersamenwerking As50+ 	<ul style="list-style-type: none"> • Diverse samenwerkingsprojecten worden opgepakt en uitgevoerd 	<ul style="list-style-type: none"> • -
<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoudsbestek hoofdgemalen 	<ul style="list-style-type: none"> • Planvorming en uitvoering in 2016 	<ul style="list-style-type: none"> • -
<ul style="list-style-type: none"> • Ombouw overstortleiding De Vlonder naar bergbezinkleiding 	<ul style="list-style-type: none"> • Planvorming en uitvoering in 2016 	<ul style="list-style-type: none"> • -
<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering onderhoudsmaatregelen VGRP 2011-2015 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering in 2016 	<ul style="list-style-type: none"> • -
<ul style="list-style-type: none"> • Het actualiseren van de geurkaart van Boekel 	<ul style="list-style-type: none"> • Begin 2016 is de actualisatie van de geurkaart klaar. Er worden twee varianten gemaakt om zowel inzicht te krijgen in de situatie op basis van vergunningen en op de daadwerkelijke situatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Voorjaar 2016
<ul style="list-style-type: none"> • Milieubeleidsplan 	<ul style="list-style-type: none"> • Een breed milieubeleidsplan opstellen waarin al het beleid van de afgelopen jaren is opgenomen en nieuw beleid wordt toegevoegd 	<ul style="list-style-type: none"> • Najaar 2016 / voorjaar 2017

Wat heeft het gekost?			
	Begroting incl. wijzigingen 2015	Rekening 2015	Verschil Begr./Rek.
Baten	1.722.343	2.103.132	
Lasten	1.754.902	2.128.787	
Saldo	-32.559	-25.655	6.904

De belangrijkste oorzaken van het ontstane voordeel binnen programma H zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Afvalstoffenheffing (leegstand)		22.600
2	Uitvoering milieuwetgeving (ODBN)	47.800	
3	BTW inzake uitgestelde investeringen vGRP		29.300
4	Mutatie reserve programma H	59.100	
5	Kapitaallasten programma H		15.100
6	Diversen		33.000
		106.900	100.000
	Voordelig saldo	6.900	

- Ad.1 Als gevolg leegstaande objecten zijn er minder aanslagen afvalstoffenheffing opgelegd dan was voorzien. Derhalve leidt dit tot een nadeel van € 23.600 (begroot € 682.000, betreft 3,4% leegstand).
- Ad.2 In 2015 zijn er minder kosten gemaakt in het kader van de uitvoering van milieuwetgeving dan verwacht. Dit heeft te maken met het aantal milieuanvragen en meldingen die binnenkomen bij de gemeente. Als er minder aanvragen en meldingen binnenkomen, blijft er budget over.
- Ad.3 Als gevolg van uitgestelde investeringen inzake het vGRP wordt er een lager bedrag uit de voorziening vGRP onttrokken met betrekking tot de BTW component dan was voorzien.
- Ad.4 & 5 Verwezen wordt naar de toelichting onder 2.1. algemene verklaring.
- Ad.6. Het nadeel van € 33.000 betreft diverse kleine verschillen op diverse kostenplaatsen van programma H.

2.10. Programma I. Educatie

Portefeuillehouder: Wethouder Willems

Wat willen we bereiken?

Gelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor jongeren en volwassenen in de gemeente, te bereiken met een (scholings)aanbod – van de peuterspeelzaal tot en met de volwasseneneducatie – dat aansluit bij de vraag van de inwoners.

Beoogde maatschappelijke effecten

Het realiseren van een integraal en zo breed mogelijk aanbod voor educatie voor alle doelgroepen.

Wat waren de prioriteiten 2015?

- Doorontwikkeling Passend Onderwijs;
- Verkenning nieuwbouw onderwijshuisvesting Boekel;
- Onderwijsachterstandenbeleid na 2015.

Wat hebben we bereikt in 2015?

- Passend Onderwijs in werking;
- Voorstel locatiekeuze nieuwbouw onderwijshuisvesting;
- Notitie Toekomst onderwijshuisvesting Boekel;
- Onderwijsachterstandenbeleid voortgezet (wijziging uitgesteld).

Wat willen we nog bereiken na 2015?

- Locatiekeuze nieuwbouw onderwijshuisvesting Boekel;
- Projectvoorstel nieuwbouw onderwijshuisvesting Boekel;
- Onderwijsachterstandenbeleid na 2016.

Wat zijn de nog te ondernemen stappen na 2015?

Omschrijving

- Onderwijsachterstandenbeleid
- Schoolgebouwen

Toelichting

- Rapportage/toekomst
- Locatiekeuze

Tijdstip in de raad

- najaar 2016
- februari 2016

Wat heeft het gekost?

	Begroting incl. wijzigingen 2015	Rekening 2015	Vershil Begr./Rek.
Baten	155.880	166.067	
Lasten	1.048.288	1.046.819	
Saldo	-892.408	-880.752	11.656

De belangrijkste oorzaken van het ontstane nadeel binnen programma I zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	Leerlingenvervoer	19.500	
2	Kapitaallasten programma I		16.000
3	Diversen	8.200	
		27.700	16.000
	Voordelig saldo	11.700	

- Ad.1 De onderschrijding van € 19.500 is voornamelijk ontstaan doordat eind 2015 gestart is met het terugbetalen van de onterecht gedeclareerde kosten voor individueel leerlingenvervoer. Daarnaast zijn de kosten in 2015 lager uitgevallen door iets minder leerlingen en goede combinatiemogelijkheden met leerlingen uit andere gemeenten.
- Ad.2 Verwezen wordt naar de toelichting onder 2.1. algemene verklaring.
- Ad.3 Het voordeel van € 8.200 betreft diverse kleine verschillen op diverse kostenplaatsen van programma I.

2.11 Programma J. Algemene dekkingsmiddelen

Portefeuillehouder: Burgemeester

Wat willen we bereiken?

Het programma algemene dekkingsmiddelen is een voorlopig programma in verband met de nader te maken afspraken over verdeling van algemene inkomsten en uitgaven.

Beoogde maatschappelijke effecten

De gemeente streeft er naar om de belastingdruk zo laag mogelijk te houden. Daarnaast voert de gemeente een financieringsbeleid uit gebaseerd op het treasurystatuut, waarbij prudent beheer voorop staat.

Wat waren de prioriteiten 2015

De prioriteit voor de komende jaren blijft de financiële huishouding van de gemeente: sluitende begroting met ruimte voor nieuw beleid. Daarnaast is het afbouwen van de langlopende leningen een bijzonder punt van aandacht.

Naast de financiële huishouding is een efficiënte en effectieve gegevenshuishouding (vastlegging – opslag – beheer en ontsluiting van gegevens en data) een speerpunt voor de komende jaren.

Wat hebben we bereikt in 2015?

- Oplevering van een reëel sluitende begroting 2016, de voorjaarsnota, de bestuursrapportage en de jaarrekening 2015;
- Aankomende ombuigingen tijdig onderkend en in overleg met commissie en gemeenteraad stappen gezet om met ingang van 2016 tot een sluitende begroting te komen;
- Doorontwikkeling van de Planning & Control Cyclus;
- Succesvolle voorbereiding mbt de Vennootschapsbelastingplicht 01-jan-2016;
- Diverse activiteiten ter realisatie van de authentieke basisregistraties op termijn. Geslaagd voor de BAG-audit, Digid-audit, Suwinet en zelfevaluatie BRP;
- Voorbereiding gewijzigde wettelijke bepalingen inzake inkoop- en aanbestedingswet;
- Opstellen privacybeleid n.a.v. nieuwe wetgeving; verankeren functionaris voor de gegevensbescherming; verdere uitrol in 2016;
- ICT-beveiligingsassessment gehad. De audit in 2015 toonde aan dat we ook op dit punt onze zaken op orde hebben;
- Voorbereiding overgang naar nieuw zaakstelsel JOIN;
- Start opstellen nieuwe strategische visie; afwerking in 2016;
- Voorbereidende werkzaamheden overgang naar I-Burgerzaken.

Wat willen we nog bereiken na 2015?

- Doorontwikkeling en fine-tuning van de financiële functie en het budgethouder- en financieel consulentchap in de bedrijfsvoering (continu-proces);
- Succesvolle voorbereiding en invoering van de Vennootschapsbelasting (VPB) per 01-jan-2016;
- Verdere ontwikkeling en gebruik van authentieke basisregistraties, het verder professionaliseren van het beheer en gebruik van gegevens (gegevensbeheer) met als uitgangspunt: enkelvoudige vastlegging, meervoudig gebruik;
- Invoering I-burgerzaken; de burger kan met ingang van 9 mei 2016 thuis meerdere digitale producten diensten afnemen;
- Vaststellen nieuwe strategische visie;
- Herziening van de bestaande programmabegroting en toespitsen op de informatiebehoefte van de Gemeenteraad, daarbij gebruik maken van geautomatiseerde toepassingen voor zowel burgers, raadsleden als ambtelijke medewerkers. Inclusief begroting in een oogopslag;
- Onderzoek naar gewenste beheersvorm en optimaal rendement van gemeentelijke eigendommen.

Wat zijn de nog te ondernemen stappen na 2015?

Omschrijving	Toelichting	Tijdstip in de raad
• Ombuigingen → implementatie / effectueren van genomen besluiten	• Doorlopend	• -
• Doorontwikkeling budgethouder- en financieel consulentschap	• Doorlopend	• -
• Herziening programmabegroting	• Is opgestart	• -
• Strategische visie	• Is onderhanden	• -
• Gebruik I-burgerzaken	• Is opgestart	• -

Wat heeft het gekost?

	Begroting incl. wijzigingen 2015	Rekening 2015	Verschil Begr./Rek.
Baten	14.666.537	14.432.576	
Lasten	902.715	1.077.355	
Saldo	13.763.822	13.355.221	-408.601

De belangrijkste oorzaken van het ontstane voordeel binnen programma J zijn:

	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
1	ICT	23.800	
2	Algemene Uitkering	47.500	
3	Afwikkeling ISV2-subsidie (dorpenplan Venhorst)	30.400	
4	OZB	88.600	
5	Salarissen (huidig personeel)	38.100	
6	Batig saldo rekening 2015		
	- voorzien met Burap 2015		115.200
	- definitieve saldo rekening 2015		460.700
7	Doorbelasting programma J		60.800
8	Diversen		300
		228.400	637.000
	Nadelig saldo		408.600

- Ad.1 De overheid ontwikkelt en realiseert voorzieningen, de zogenaamde bouwstenen, die door lokale overheden t.b.v. de uitbreiding en verbetering van elektronische dienstverlening gebruikt dienen te worden. Die ontwikkeling en levering heeft vertraging opgelopen, waardoor investeringen voor de implementaties bij gemeenten noodgedwongen doorgeschoven moeten worden naar de toekomst.
- Ad.2 De betaalspecificatie december 2015 laat een positief effect zien op de algemene uitkering over 2015. Dit leidt tot een voordeel van € 36.300. Inmiddels heeft er ook een definitieve afwikkeling plaatsgevonden over 2013 en een voorlopige afrekening over 2014, dit leidt tot een voordeel van € 11.200.
- Ad.3 Vanuit de provincie is in 2006 een bijdrage in het vooruitzicht gesteld in het realiseren van voorzieningen in Venhorst ten einde de leefbaarheid op peil te houden. In 2015 is dat programma compleet afgerond en afgerekend.
- Ad.4 De waardeontwikkeling van woningen is meer gestegen dan verwacht. Bij woningen steeg de waarde gemiddeld 4,01% en bij niet-woningen 2,20% meer dan in de begroting werd verwacht. Hierdoor stijgt de opbrengst met afgerond € 68.000. De overige € 30.000 zijn te wijten aan een mindere honorering van de ingediende bezwaarschriften. In 2015 zijn 146 bezwaarschriften gehonoreerd t.o.v. 2014 189 stuks.
- Ad.5 Het voordeel wordt veroorzaakt door kleine personele mutaties en het later dan voorzien invullen van vacatureruimte.
- Ad.6 Met het opstellen van de Burap was er in een negatief resultaat voorzien van € 115.200. Het definitieve positief saldo van de algemene dienst betreft € 460.700.
- Ad.7 Verwezen wordt naar de toelichting onder 2.1. algemene verklaring.
- Ad.8 Het nadeel van € 300 betreft diverse verschillen op diverse kostenplaatsen van programma J.

2.12 Samenvatting inclusief onvoorzien uitgaven

	Begroting 2015	Begroting 2015 na begr. w i.jz.	Rekening 2015	Vershil rek. begr.na w i.jz.
Omschrijving programma	Saldo	Saldo	Saldo	
A Bestuurlijke en ambtelijke organisatie	2.131.564	2.135.233	2.064.782	70.451
B Mobiliteitsbeleid	984.058	1.076.632	1.071.701	4.931
C Economische ontw ikkeling	-102.626	-95.836	45.950	-141.786
D Leefbaarheid	7.824.362	7.893.191	7.287.244	605.947
E Toerisch recreatief beleid	715.572	713.722	720.805	-7.083
F Veiligheid en handhaving	747.783	743.980	725.613	18.367
G Ruimtelijke ordening en w oningbouw	425.334	371.933	532.719	-160.786
H Milieuzaken	14.659	32.559	25.655	6.904
I Educatie	915.908	892.408	880.752	11.656
J Te verdelen over de programma's	-13.656.614	-13.763.822	-13.355.221	-408.601
Sub-totaal programma's	0	0	0	0

Algemene dekkingsmiddelen:

Lokale heffingen	-3.981.342	-3.989.642	-4.131.225	141.583
G Begrafenisrechten	-21.800	-25.500	-21.023	-4.477
G Grafrechten	-65.400	-76.000	-69.366	-6.634
H Afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten	-688.000	-682.000	-659.045	-22.955
H Rioolrechten	-828.608	-828.608	-905.670	77.062
J Onroerend-zaakbelastingen gebuikers	-356.646	-356.646	-373.313	16.667
J Onroerend-zaakbelastingen eigenaren	-2.000.888	-2.000.888	-2.082.808	81.920
J Toeristenbelasting	-20.000	-20.000	-20.000	0
Algemene uitkeringen	-11.879.618	-11.736.226	-11.772.878	36.652
J Algemene uitkeringen	-6.939.431	-6.940.734	-6.977.058	36.324
J Uitkering deelfonds Sociaal Domein	-4.940.187	-4.795.492	-4.795.820	328
Dividend/beleggingen	-250	0	0	0
J Beleggingen	-250	0	0	0
Saldo financieringsfunctie	15.861.210	15.725.868	15.904.103	-178.235
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	106.017	218.153	-447.976	666.129
Toevoeging/onttrekking aan reserves:	52.047	-102.953	-12.705	-90.248
A Bestuurlijke en ambtelijke organisatie	0	0	-24.076	24.076
B Mobiliteitsbeleid	0	0	74.512	-74.512
C Economische ontw ikkeling	24.000	24.000	24.000	0
D Leefbaarheid	0	-136.000	-136.000	0
E Toerisch recreatief beleid	0	0	-664	664
F Veiligheid en handhaving	0	0	0	0
G Ruimtelijke ordening en w oningbouw	0	0	99.529	-99.529
H Milieuzaken	41.955	41.955	-17.098	59.053
I Educatie	0	0	0	0
J Te verdelen over de programma's	-13.908	-32.908	-32.908	0
Gerealiseerde resultaat	158.063	115.230	-460.681	575.881

3. Paragrafen

Artikel 26 BBV schrijft voor dat in het jaarverslag dezelfde paragrafen opgenomen moeten worden als die in de begroting opgenomen zijn. De (minimaal) verplichte paragrafen staan in het onderstaande overzicht, waarbij de niet verplichte paragrafen cursief zijn weergegeven:

1. *Bestuur en organisatie*
2. Bedrijfsvoering
3. Weerstandsvermogen & risicomangement
4. Onderhoud kapitaalgoederen
5. Financiering
6. Lokale heffingen
7. Verbonden partijen
8. Grondbeleid

3.1 Bestuur en organisatie

3.1.1 Bestuur

In 2015 is door college en organisatie invulling gegeven aan realisatie van het collegeprogramma 2014-2018. In het kader van het door de provincie geïnitieerde onderzoek naar de bestuurskracht in Noord-Brabant, is door raad en college uitgesproken dat het zelfstandig blijven van de gemeente Boekel geen doel is, maar als middel gezien wordt om de dienstverlening richting de Boekelse gemeenschap optimaal mogelijk te kunnen invullen, waarbij de efficiency niet uit het oog wordt verloren. De provincie heeft aangegeven initiatieven om samen te werken, dan wel samen te gaan als gemeenten, van onderop moeten komen en dat er geen noodzaak is voor Boekel om op te gaan in een grotere gemeente. In 2015 is begonnen met de voorbereidingen om te komen tot een actualisering van de Strategische Visie. Daarbij gaat het met name om beantwoording inhoudelijke vragen; wat is nu echt belangrijk? waar wordt de Boekelse burger gelukkig van? welke rol zou de gemeente daarbij moeten nemen? Het is een discussie over inhoud en niet over structuren.

3.1.2 Ondernemingsraad

Afgelopen jaar is er op een constructieve wijze overlegd tussen ondernemingsraad en WOR-bestuurder. Er heerst binnen de organisatie een positieve werksfeer. De medewerkers van de gemeente Boekel zijn tevreden met hun werk en zetten zich met betrokkenheid en enthousiasme in voor de Boekelse gemeenschap.

3.2 Bedrijfsvoering

3.2.1 Organisatiestructuur

De organisatiestrategie is er op gericht om te werken als een kleine, regie-voerende organisatie. In de vorm van een zgn. directiemodel wordt een betere afstemming tussen de verschillende disciplines nagestreefd, met als doel de burgergerichtheid te verbeteren.

De medewerkers dienen in te spelen op snelle maatschappelijke ontwikkelingen binnen en buiten de gemeente. Door de regiefunctie zal gekeken worden wat de efficiëntste en effectiefste manier van het uitvoeren van de taken zal zijn. Om de organisatie zó te bemensen dat aan de missie en de organisatiestrategie kan worden voldaan, streven we ernaar bij medewerkers de meest relevante competenties aanwezig te doen zijn.

3.2.2 Personeelsbeleid

Werving en selectie

De gemeente Boekel neemt deel aan een zgn. vacaturepool samen met een 10-tal omliggende gemeenten t.b.v. de invulling van interne vacatures. Alvorens een externe wervingsprocedure wordt opgestart, stellen deze gemeenten de interne vacatures bij elkaar open. In 2015 zijn er enkele vacatures geweest. Er zijn 3 medewerkers in dienst getreden en de overige vacatures zijn ingevuld d.m.v. inhuur van tijdelijk personeel.

Feiten en cijfers

Eind 2015 waren er 63 medewerkers (51,44 fte) in dienst van de gemeente Boekel. Dit is exclusief de medewerkers sportaccommodaties en de burgemeester en wethouders. In 2015 is 1 medewerker uitgestroomd en er zijn 3 medewerkers ingestroomd. De verhouding mannen / vrouwen was in 2015: 47,6% mannen en 52,4% vrouwen. De leeftijdsverhouding was in 2015: 5% medewerkers van 20 - 29 jaar, 21% van 30 - 39 jaar, 28% van 40 - 49 jaar en 46% medewerkers van 50 jaar en ouder. De gemiddelde leeftijd is 48 jaar.

Ziekteverzuim 2015

Net als in de voorgaande jaren is er in 2015 actief ingezet op het voorkomen en aan het terugbrengen van het ziekteverzuimpercentage. Het ziekteverzuimpercentage lag in 2015 op 5,3%. Dit is hoger dan het verzuimpercentage in 2014 (was 2,7%).

Het ziekteverzuimpercentage wordt grotendeels veroorzaakt door een paar middellange ziektegevallen, die buiten de invloedssfeer van de werkgever zijn gelegen. De gemeente Boekel heeft over 2015 een ziekteverzuimpercentage dat ligt rond het landelijk gemiddelde van 5,5% op gemeenteniveau.

Arbobeleidsplan 2015

De gemeente Boekel streeft naar optimale arbeidsomstandigheden voor haar medewerkers waarbij de risico's op het gebied veiligheid, gezondheid en welzijn zoveel mogelijk voorkomen dan wel beheerst worden. De basis hiervoor is het plan van aanpak dat hoort bij de meest recente risico-inventarisatie en evaluatie die is uitgevoerd. Het plan van aanpak bevat, naast (inmiddels) afgeronde actiepunten, ook een groot aantal dynamische onderdelen welke periodiek tegen het licht gehouden dienen te worden. Om deze aandachtspunten zo goed mogelijk inzichtelijk te maken en te borgen, zijn in deze vastgelegd in een lokaal Arbobeleidsplan.

CAO ontwikkelingen

In 2015 is invulling gegeven aan de cao gemeenten 2013-2015. Invoering van een individueel keuzebudget (bepaalde delen van salaris zoals vakantietoelage en eindejaarsuitkering kunnen op een en ander manier uitgekeerd worden) per 1 januari 2017 en de mogelijkheid van een generatiepact (In het kader van dat pact kunnen oudere werknemers onder bepaalde voorwaarden minder gaan werken; de eventueel vrijkomende middelen zouden dan ingezet kunnen worden voor het creëren van werkgelegenheid voor jongeren) zijn onderdeel van die cao. Een ander uitgangspunt is een meer uniforme arbeidsvoorwaardenregeling voor alle gemeenten. In 2015 is daarmee een begin gemaakt door landelijk vorm te geven aan een beloningsregeling die voor alle gemeenten gelijk is en op 1 januari 2016 ingevoerd gaat worden.

Bedrijfshulpverlening (BHV)

In 2015 hebben de leden van de BHV herhalingslessen (incl AED), EHBO - Blussen van Branden en ontruiming inclusief BMI gevolgd en is een ontruimingsoefening uitgevoerd. De evaluatie van de oefeningen zijn verwerkt in het ontruimingsplan van de gemeente Boekel.

Landelijke ontwikkelingen

De veranderingen in het sociale domein, de zgn. “drie transities”, geven de gemeente Boekel meer verantwoordelijkheden en minder financiële middelen. Dit stelt ons voor de uitdaging een nieuw systeem van zorg en ondersteuning te ontwikkelen. Omdat de nieuwe verantwoordelijkheden vragen om een fundamenteel andere aanpak is de gemeente Boekel in oktober 2014 gestart met het bundelen van zorg en ondersteuning in de vorm van het DorpsTeam Boekel. Met de komst van dit team is de Wmo-loketfunctie in het gemeentehuis verdwenen en hebben de medewerkers die voorheen gedeeltelijk met Wmo-(balie)taken waren belast, nu andere balietaken gekregen.

3.2.3. Samenwerking

Samenwerking ICT

De samenwerking op het gebied van ICT, zowel die met de gemeente Bernheze als die met Unica-Schutte verloopt naar tevredenheid.

Regionalisering Brandweer

De samenwerking met de brandweer verloopt eveneens naar tevredenheid. In 2014 is gepleit voor een andere verdeelsleutel van de kosten. In 2015 is gewerkt aan een concreet voorstel. Uitgangspunt is daarbij een bijdrage op basis van het inwonertal.

Samenwerking WOZ / Belastingen (BSOB)

De samenwerking op het gebied van de lokale belastingen verliep in 2015 naar tevredenheid.

Samenwerking met Optimisd

De uitvoering van de sociale voorzieningen ten behoeve van de Boekelse inwoner vindt vanaf 2014 plaats door Optimisd (voorheen door gemeente Gemert-Bakel). Optimisd is de intergemeentelijke sociale dienst van de gemeenten Bernheze, Schijndel, Sint Michielsgestel en Veghel en werkt vanuit het werkplein Frisselstein te Veghel. Door de vorming van Meijerijstad wordt nagedacht over de toekomst van Optimisd. Dat kan ook gevolgen hebben voor onze samenwerking met Optimisd. Meijerijstad heeft reeds aangegeven onder dezelfde condities de uitvoering van de sociale voorzieningen te willen faciliteren.

Samenwerking Begraafplaatsbeheer

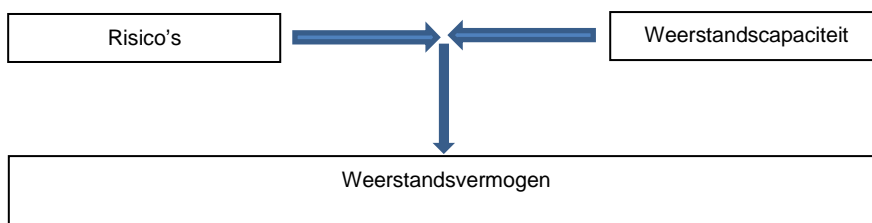
Met IBN is een samenwerking opgestart in het kader van begraafplaatsbeheer en –administratie. In 2016 zal deze samenwerking worden geëvalueerd.

3.3 Weerstandsvermogen & risicomangement

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), dat sinds begrotingsjaar 2004 van kracht is, bevat regels voor de financiële verslaglegging. Volgens artikel 11 van het BBV moeten gemeenten en provincies inzicht verschaffen in hun weerstandsvermogen. Het gaat hierbij om het verband tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor géén (beheers)maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Onder weerstandscapaciteit verstaat het BBV de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten kunnen beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken. Het gaat hier om de elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden zoals Algemene Reserve, onbenutte belastingcapaciteit en stille reserves.

Het weerstandsvermogen voor de gemeente is gedefinieerd als: 'het vermogen van de gemeente Boekel om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten'. En is eigenlijk niet meer of minder dan een confrontatie van de risico's met de weerstandscapaciteit.

Een eerste stap bij het beoordelen van het weerstandsvermogen is het in kaart brengen c.q. identificeren van eventuele risico's. Zoals uit de onderstaande figuur blijkt en in de volgende paragraaf gebeurt.

3.3.1. Inventarisatie van de risico's

Financiële risico's

De risico's, relevant voor het weerstandsvermogen, zijn die risico's die niet anderszins zijn ondervangen en waarvoor géén voorzieningen worden gevormd. De hiertoe behorende risico's worden hieronder nader toegelicht. Het gaat hier dus niet om reguliere risico's die zich regelmatig voordoen, die meetbaar zijn en waarvoor een verzekering is afgesloten dan wel een voorziening is gevormd.

Loon- & prijsontwikkelingen

Reguliere loon- & prijsontwikkelingen vormen géén financieel risico voor de gemeente aangezien deze zijn doorgerekend en als één budget/post opgenomen in de meerjarenraming 2016 - 2019:

2016	€	n.v.t.
2017	€	34.000
2018	€	68.000
2019	€	102.100

Decentraliseren van taken door de Rijksoverheid

De laatste jaren is er een trend zichtbaar waarbij steeds meer taken vanuit de Rijksoverheid worden overgedragen naar gemeenten, onder de noemer dat deze taken dichterbij de burger op een efficiëntere en effectievere manier uitgevoerd kunnen worden. De middelen die de Rijksoverheid hiervoor beschikbaar stelt blijven veelal achter bij de daadwerkelijke kosten die gemaakt moeten worden voor de uitvoering ervan. De begroting komt hierdoor steeds meer onder druk te staan en biedt dientengevolge steeds minder mogelijkheden om eigen accenten aan te brengen in het lokale bestuur.

Beheersmaatregelen 3 D's

Door te anticiperen op taakstellingen en beleidswijzigingen uit het Rijk, tijdig te innoveren en een strenge toegang tot gemeentelijke sociale vangnetten te hanteren (toegang voor daarvoor bestemde doelgroepen) proberen wij de risico's van het open eind karakter van de taken in het Sociale Domein in 2016 e.v. te beperken. Ook wordt ingezet op samenhang en afstemming tussen de Participatiewet, Jeugdwet en Wmo om zo complexe en/of moeilijk bereikbare doelgroepen tijdig te signaleren, in te zetten op preventie of om gezamenlijk tot maatwerk te komen. Zo wordt verergering van problemen voorkomen en daarmee duurdere vormen van ondersteuning en zorg uitgesteld/voorkomen.

Transitie 3 D's

Omdat 2015 op het gebied van de drie transities een overgangsjaar was, worden de (financiële) gevolgen van deze transities pas echt inzichtelijk in de loop van 2016. De VNG heeft daarover al eerder gecommuniceerd middels hun ledenbrieven:

“De kans is groot dat de accountant bij veel van de gemeentelijke jaarrekeningen over 2015 geen goedkeurende verklaring afgeeft. Onzekerheden en administratieve onvolkomenheden in het sociaal domein zijn de oorzaak”.

Op dit moment is bekend dat de Wmo-uitkering de komende jaren stapsgewijs zal afnemen met € 150.000. Onbekend is of de realisatie 2015 -het landelijke beeld is een overschot- tot een nieuwe taakstelling zal leiden.

De problemen bij de Centrumgemeentetaak Beschermd Wonen (Oss) -hoge instroom, lage uitstroom, financiële tekorten- leiden waarschijnlijk tot een versnelde uitstroom van deze cliënten naar de lokale Wmo. Aangezien dit de duurste Wmo-zorg betreft, betekent dit een risico voor de lokale Wmo om deze cliënten niet alleen kwalitatief goed, maar ook financieel op te vangen.

Het uittreden van de gemeente Veghel uit de Centrumregeling in verband met de vorming van Meierijstad, kan gevolgen hebben voor de regionale verdeelsleutel en leiden tot een hogere financiële bijdrage van de gemeente Boekel.

Openeindregelingen

Het financiële risico dat de gemeente bij een ‘openeindregeling’ loopt zit in het feit dat de gemeente verplicht is een voorziening te verstrekken indien een aanvrager hier volgens de geldende wet- en regelgeving recht op heeft. Ongeacht of hiervoor voldoende budget en/of financiële middelen beschikbaar zijn. Voorbeelden van de belangrijkste ‘openeindregelingen’ zijn:

- Bijstandsverlening (o.a. Wwb –IOAW – IOAZ & Bbz)
- Minimabeleid (o.a. langdurigheidstoelage – kwijtschelding & Bijzondere Bijstand)
- Wmo (o.a. huishoudelijke verzorging, woningaanpassingen, rolstoel- & vervoervoorzieningen)
- Leerlingenvervoer

Ten tijde van een economische recessie zullen er naar verwachting meer mensen een beroep doen op dergelijke voorzieningen. In hoeverre hier daadwerkelijk sprake van zal zijn in Boekel en wat de financiële consequenties hiervan zijn zal achteraf blijken. Een kritische toets bij het toekennen van dergelijke voorzieningen, preventieve maatregelen en een sober beleid zijn middelen die ingezet worden om de negatieve financiële effecten van deze toenemende vraag zoveel mogelijk te beperken.

Wmo – Eigen bijdrage

In 2007 is de Wmo ingevoerd, waarbij meerdere partijen betrokken zijn zoals het CAK, CIZ en de zorgaanbiedende instellingen. Door het CAK worden in verband met privacybepalingen géén gegevens op persoonsniveau verstrekt aan gemeenten, waardoor het slechts beperkt mogelijk is om de juistheid en volledigheid vast te stellen van de door het CAK vastgestelde eigen bijdrage voor 2015 ad € 140.000 (2014: € 154.700) van zorgontvangers en de tijdigheid van doorbetaling ervan aan gemeenten.

Subsidies (provinciaal en andersoortige subsidies)

Ten behoeve van diverse plannen ontvangt de Gemeente Boekel aanzienlijke subsidiebijdragen van derden. Deze subsidiebijdragen worden als voorschot betaald in afwachting van de definitieve afrekening. Op grond van deze afrekening kan er eventueel een terugbetaling volgen als niet alle middelen conform geldende voorwaarden zijn besteed en/of niet volledig aan de gestelde subsidievoorwaarden wordt voldaan t.t.v. de uitvoering van het project.

Grondbedrijf

In de huidige economische situatie is het onzeker in hoeverre en wanneer de boekwaarden worden terugverdiend door verkopen. Door de gemeente is hierop ingespeeld door de kostprijscalculaties bij de herziening van de grondbedrijfrapportage bij te stellen en de toerekening vanuit de Algemene Dienst (rente & apparaat) naar beneden bij te stellen. Zo is het uitgiftetempo verlaagd, waardoor de doorlooptijd toeneemt. De geprognosticeerde rentekosten nemen daardoor ook toe en de verwachte winstgevendheid verder af. Hetgeen duidelijk te zien is in de terugloop van de netto contante waarde in de afgelopen jaren. Hiervoor zijn maatregelen getroffen in de vorm van het gedeeltelijk afwaarderen van de boekwaarde middels het vormen van voorzieningen. Met deze maatregelen hebben we het grondbedrijf duidelijk steviger neergezet. Op dit moment zien we een aantrekkelijke markt. Door de genomen maatregelen en de betere vooruitzichten is het

risico van het grondbedrijf op de totale exploitatie fors verminderd. Dat blijkt ook uit het weerstandsvermogen van het grondbedrijf.

Reconstructie: Landbouwontwikkelingsgebieden (LOG)

De reconstructie en de ontwikkeling van LOG's zijn met de verordening ruimte 2010 en 2014 achterhaalde beleidsuitgangspunten. Inmiddels is de enige nieuwvestigingslocatie door ons geleverd aan een particulier. Nu kunnen we deze zaak definitief af gaan ronden.

Zoals wij al meerdere jaren hebben gerapporteerd hebben we met de provincie een verschil van inzicht over de financiële afsluiting van dit dossier. Wij hebben een negatief exploitatieresultaat van ruim 1 miljoen Euro. De provincie heeft een schikkingsvoorstel neergelegd van ruim 3 ton. Met de komst van een nieuw college van GS zal door ons in 2016 een ultieme poging worden gedaan hier in den minne uit te komen. Lukt dat niet dan rest ons niets anders dan de provincie aansprakelijk te gaan stellen voor de geleden schade.

Randweg

In het voorjaar van 2015 is helder geworden dat de randweg Boekel ten uitvoer wordt genomen. Op basis van het voorontwerp met bijhorende raming uit 2011 wordt uitvoering gegeven aan dit project. Door de provincie worden de huidige voorbereidingskosten (2015-2016) voorgefinancierd. In 2016 wordt de raming opnieuw geüpdatet en zal de kostenverdeling tussen provincie en gemeente definitief worden vastgesteld. Op dit moment koersen wij verder op het uitgangspunt van 2011 dat de gemeentelijke bijdrage maximaal 2,65 miljoen zal zijn.

Glasvezel

Op 20 november 2012 heeft de gemeenteraad besloten aangaande de financiële opstelling ten opzichte van BoekelNet. Besloten is tot het afgeven van een garantstelling aan E-fiber Boekel bv ad € 1 miljoen en een achtergestelde lening in te brengen via BoekelNet onder dezelfde condities als het lokale bedrijfsleven voor een bedrag van € 650.000.

Eind 2015 is duidelijk geworden dat er een nieuwe investeerder interesse heeft om de lokale inbreng (inmiddels totaal ruim 1,4 miljoen) tezamen met het 40% aandelenbezit over te nemen. De achtergestelde gemeentelijke lening met de daarbij horende rente is begin 2016 in zijn geheel terugbetaald. Daarna rest nog de garantstelling voor een maximale periode van 4 jaar.

Garantieverstrekingen - Particulieren

Door de gemeente zijn tot 1 januari 1995 garanties aan particulieren verstrekt door de betaling van rente en aflossing op de door hen aangegane hypothecaire geldleningen. Per 1 januari 1995 verstrekt de Stichting Waarborgfonds Eigen Woning (SWEW) deze garanties. Voor de garanties van vóór 1 januari 1995 heeft de gemeente het risico afgekocht, waarmee deze ten laste van de SWEW komen. Alleen in de situatie, dat de gemeente toestemming zou geven voor een wijziging van een gegarandeerde hypothecaire lening van vóór 1 januari 1995, welke niet past binnen de criteria van de SWEW en de hypotheeknemer betalingsproblemen krijgt, kan de gemeente hierop financieel worden aangesproken. Op dit moment is dit niet van toepassing. Als laatste kan de gemeente worden aangesproken bij financiële problemen van de SWEW.

Garantieverstrekingen - Instellingen

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw toetst de financiële huishouding van de woningbouwvereniging. Het staat garant voor de leningen die aan de woningbouwvereniging worden verstrekt. De gemeenten en het Rijk staan ieder voor 50% garant voor het Waarborgfonds.

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente staat garant voor diverse leningen die Peelrand Wonen in het verleden zijn aangegaan. Mocht de betreffende instelling niet aan haar aflossingsverplichting kunnen voldoen dan zal de geldgever bij de gemeente aankloppen. Over circa € 11,6 miljoen loopt de gemeente momenteel nog risico.

Om glasvezel binnen de gehele gemeente aan te kunnen leggen is 2012 aan E-fiber een garantstelling afgegeven van € 1,0 miljoen. Deze garantstelling geldt nog voor de periode van maximaal 4 jaar (2016-2019).

Verzekeringen

De gemeente beschikt over een uitgebreid verzekeringspakket (o.a. op het gebied van wettelijke aansprakelijkheid en brand/stormschade). Of de hoogte van de dekking afdoende is voor het risico, blijft steeds een onzekere factor. De verzekeringen staan nog steeds onder druk vanwege de oplopende schadeposten bij de verzekeraars. De schade die ontstaat door het gedogen van bekende 'gebreken' is na

de rampen in Enschede en Volendam niet meer verzekeraar en daarmee een latent risico voor de toekomst.

Risico's op eigendommen

Het gebouwenbeheer vraagt een goede afstemming tussen klein en groot onderhoud. Verder is de integrale benadering tussen gebouwen die door de gemeente zelf worden beheerd en gebouwen die door derden worden beheerd noodzakelijk. Om op een efficiënte en effectieve manier invulling te kunnen geven aan het gebouwenbeheer wordt de onderhoudsstatus en de -behoefte van de diverse gebouwen jaarlijks geïnventariseerd en in kaart gebracht. Deze inventarisatie is vervolgens uitgewerkt en doorgerekend in het gebouwenbeheersplan en vertaald in de meerjarenbegroting.

Hetgeen overigens op een soortgelijke manier gebeurt voor wegen en rioleringen. Gezien de structurele en planmatige aanpak hiervan wordt het (financiële) risico tot een minimum beperkt.

Latente juridische claims

Met één belanghebbende bestaat een mogelijk geschil inzake het tijdstip van levering van een vervangend agrarisch bouwblok in een LOG-gebied. Als er een verplichting voor de gemeente bestaat dan kan deze van substantiële omvang zijn. Aangezien op dit moment nog onvoldoende duidelijk is of wel/niet sprake zal zijn van een verplichting voor de gemeente wordt dit risico als p.m. post meegenomen.

Een ondernemer heeft een claim neergelegd bij de gemeente voor het feit dat G.S. diens mestverwerkingsinstallatie heeft stilgelegd. De gemeente heeft in het verleden echter wel een milieuvergunning afgegeven. Door een overeenkomst met ondernemer te sluiten over finale kwijting komt dit financiële risico te vervallen. Als we geen overeenstemming bereiken met ondernemer blijft dit risico natuurlijk overeind.

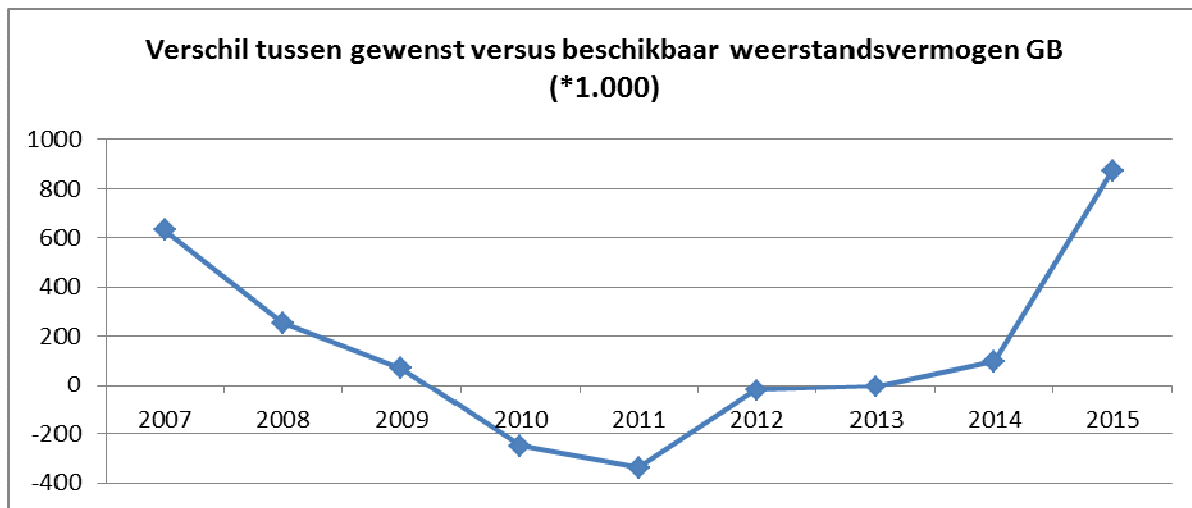
Latente fiscale claim

De fiscale wet- en regelgeving inzake 'gelegenheid geven tot sport', waardoor het voor gemeenten mogelijk wordt bij deze kosten BTW te verrekenen, staat momenteel ter discussie. En is mogelijk in strijd met Europese wet- en regelgeving. Een definitieve uitspraak in deze wordt niet eerder dan in 2016 verwacht. Mocht deze regeling inderdaad in strijd met Europese wet- en regelgeving zijn dan kunnen we geconfronteerd worden met een naheffing van ten onrechte gedeclareerde / gecompenseerde BTW van circa € 300.000.

3.3.2 Beleid omtrent weerstandscapaciteit en risico's / kwantificeren van risico's

Als onderdeel van risicomanagement wordt de weerstandscapaciteit van de gemeente periodiek afgezet tegen een inschatting van de mogelijke financiële risico's die zich kunnen manifesteren. Voor het belangrijkste risico (de grondexploitatie) wordt al jaren de 'vinger aan de pols gehouden' middels het jaarlijks actualiseren van de exploitatieberekeningen, het doorrekenen van verschillende scenario's en de confrontatie van het gewenste met het beschikbare weerstandsvermogen. Met een organisatiebrede beoordeling van het weerstandsvermogen zijn de afgelopen jaren de eerste ervaring opgedaan. Een leer- en groeitraject dat continue aan verandering en verbetering onderhevig is.

Voor het Grondbedrijf is, op basis van de door Arcadis in januari 2016 opgestelde exploitatieberekeningen, een berekening gemaakt van het gewenste versus beschikbare weerstandsvermogen. Op basis van de systematiek en rekenmodellen die hier in de afgelopen jaren voor zijn gebruikt. Uit deze berekening is gebleken dat de omvang van de reserves van het grondbedrijf, inclusief de gecalculeerde post onvoorzien in de grondexploitatie naar verwachting zo goed als toereikend is. De duidelijke verslechtering in de jaren 2007 t/m 2011 wordt in de jaren 2012 t/m 2014 weer omgebogen tot een overschot van bijna € 100.000 eind 2014 en tot een overschot eind 2015 van € 874.000. Hierbij dient wel in ogenschouw te worden genomen dat de verbetering van het weerstandsvermogen een direct gevolg is van de sanering van het grondbedrijf in de jaren 2011-2014; waarbij in totaal bijna € 5,5 miljoen aan boekwaarde is gecorrigeerd middels afwaardering ervan of het vormen van een voorzieningen. Het is van belang de ontwikkelingen terzake in de nabije toekomst nauwlettend te blijven volgen zodat tijdig kan worden bijgestuurd.

Naast de financiële risico's in de grondexploitatie wordt er ook gekeken naar de andere risico's en de mogelijke financiële impact hiervan voor de gemeente. Risicomanagement is en blijft subjectieve materie aangezien het gestoeld is op inschattingen van toekomstige ontwikkelingen. Ondanks dat er géén zekerheid aan ontleend kan worden is risicomanagement wel van toegevoegde waarde; het geeft een beeld van wat verwacht kan worden en of de organisatie hierop voldoende voorbereid is.

Hieronder zijn de belangrijkste risico's (o.b.v. de eerder uitgevoerde inventarisatie) waarmee de organisatie te maken kan krijgen in de toekomst weergegeven. Om een confrontatie van deze risico's met het weerstandscapaciteit mogelijk te maken dienen deze eerst te worden gekwantificeerd. Hiertoe wordt een methode gebruikt waarbij, per geïdentificeerd risico, een inschatting wordt gemaakt van de volgende drie parameters:

Kans de kans dat een risico zich manifesteert wordt ingeschat op basis van een kwalitatief oordeel. Ten behoeven van een transparant en handelbaar model zijn er (slechts) drie categorieën benoemd met een wegingsfactor: laag (0,05) – middel (0,50) – hoog (0,75).

Impact wat is het (financiële)effect voor de organisatie als het risico zich voordoet? Ook hier wordt eerst een kwalitatief oordeel aan gegeven. Daarna wordt, afhankelijk van het kwalitatieve oordeel, een inschatting gemaakt van het financiële effect; in procenten afgezet tegen de totale lasten van deze post in de begroting. Waarbij de volgende indeling wordt gehanteerd:

klein	impact tussen de 1 & 10 %
middel	impact tussen de 10 & 50 %
groot	impact tussen de 50 & 100%

Effect voor het kwantificeren van het (financiële) risico is het van belang te weten of een risico van incidentele danwel structurele aard is. Indien het een incidenteel karakter kent wordt de factor '1' gehanteerd. Het risico kan zich immers maximaal één keer voordoen. Betreft het een structureel risico dan wordt de factor '3' toegekend. Dit wil zeggen dat het financiële effect van dit risico 'drie keer wordt ingerekend' zodat de organisatie als het ware drie jaar de tijd heeft om adequaat te reageren en passende maatregelen te treffen.

Het 'minimabeleid' als voorbeeld:

De kans dat de komende jaren meer aanspraak op onze minima-voorzieningen wordt gedaan wordt als 'gemiddeld' ingeschat (wegingsfactor 0,50). Het financiële effect hiervan voor de organisatie wordt eveneens als 'gemiddeld' ingeschat, met een impact van 15%. Aangezien dit risico een structureel effect zal hebben wordt bij het kwantificeren van het financiële risico een factor '3' toegepast. Het financiële risico voor dit onderdeel wordt dan als volgt berekend:

Budget cf. Begroting Kans Impact Effect Financieel risico
 € 174.500 * 0,5 * 15% * 3 = € 39.262,50

Omschrijving	Toelichting	Kans	Bedrag (cf. begroting 2016)	Impact	Effect	Financieel risico
Wegbeheer	Uitvoering o.b.v. actueel onderhoudsplan	Laag	€ 272.000	Klein – 5%	Structureel	€ 2.000
Rioolbeheer	Uitvoering o.b.v. actueel onderhoudsplan	Laag	€ 838.000	Klein – 5%	Structureel	€ 6.000
Gebouwbeheer	Uitvoering o.b.v. actueel onderhoudsplan	Laag	€ 120.000	Klein – 5%	Structureel	€ 1.000
Subsidies	Uitvoering conform gestelde regels & randvoorwaarden	Laag	€ 0	Middel – 25%	Incidenteel	€ 0
Afgegeven garanties	Gewaarborgde geldleningen e.d.	Laag	€ 12.300.000	Groot – 75%	Incidenteel	€ 461.000
Glasvezel (BoekelNet)	Garantstelling & gewaarborgde geldlening	Laag	€ 1.715.000	Groot – 100%	Incidenteel	€ 86.000
Rijksoverheid	Wmo (2015) - Transitie AWBZ	Laag	€ 1.240.000	Groot – 75%	Structureel	€ 139.000
	Jeugdzorg (2015) - Transitie Jeugdzorg	Laag	€ 1.779.000	Groot – 75%	Structureel	€ 200.000
	Participatie (2015) - Transitie Sociale Werkvoorziening	Laag	€ 1.592.000	Groot – 75%	Structureel	€ 179.000
Openeindregelingen	Leerlingenvervoer	Middel	€ 206.000	Middel – 15%	Structureel	€ 46.000
	Bijstandsverlening	Middel	€ 1.490.000	Middel – 15%	Structureel	€ 335.000
	Minimabeleid	Middel	€ 175.000	Middel – 15%	Structureel	€ 39.000
	Wmo (2007)	Middel	€ 867.000	Middel – 15%	Structureel	€ 195.000
Kredietbeheer	LOG ¹	Hoog	€	Groot – 75%	Incidenteel	€ 0
	Randweg	Hoog	€	Middel – 20%	Incidenteel	€ p.m.
Individuele derden	LOG-compensatie	Hoog	€ p.m.	Groot – 75%	Incidenteel	€ p.m.
Totaal						€ 1.689.000

¹ Voor het risico in de LOG is een afzonderlijke voorziening gevormd. Hier wordt dit risico daarom op 'nul' gesteld.

Het kwantificeren van alle geïdentificeerde risico's levert het volgende beeld op:

Nu de financiële risico's van de gemeente Boekel becijferd zijn dienen deze te worden afgezet tegen de weerstandscapaciteit (zie volgende paragraaf) om uiteindelijk een uitspraak te kunnen doen over het weerstandsvermogen van de gemeente.

3.3.3 Inventarisatie weerstandscapaciteit – eigen vermogen

Evenals iedere organisatie heeft ook onze gemeente op vele fronten te maken met onzekerheden die het risico van financiële nadelen met zich meebrengen. Bij het becijferen van het vrij aanwendbare deel van de Algemene Reserves zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De vaste reserve (€ 1.000.000) wordt niet ingezet, maar dient als extra buffer voor onvoorziene omstandigheden;
- Financieringskosten (rente) van nieuwe investeringen worden in de onderhavige uiteenzetting niet gedekt vanuit het eigen vermogen en komen dientengevolge ten laste van de dan lopende exploitatie.
- De reserves van het Grondbedrijf worden buiten beschouwing gelaten voor de Algemene Dienst. Het weerstandsvermogen van het Grondbedrijf is immers afzonderlijk in kaart gebracht en wordt als 'één totaal' in de vergelijking meegenomen;
- Fondsvorming vanuit de grondverkopen is stopgezet en geen mogelijkheid meer om de fondsen te laten groeien / te voeden in de toekomst.

De hierboven genoemde uitgangspunten resulteren in het 'vrij aanwendbare deel van de Algemene Reserves' van:

- Algemene Reserve + Fondsen (per 01-jan-2016)	€ 4.321.000
- Bestaande claims (zie overzicht hieronder & Bijlage C)	€ 1.576.000 -/-
Totaal verwacht vrij aanwendbaar deel Eigen Vermogen	€ 2.745.000

Specificatie bestaande claims:

Omschrijving	Jaar	Bedrag	Dekking uit het fonds
-Boecult	2016-2019	20.000	Fonds Kunst & Cultuur
-Randweg	2016	1.500.000	Fonds Bovenwijkse voorzieningen
-Duurzaamheidsagenda	2016	6.000	Fonds Groen voor Rood
-Groen-Blauwe diensten (uitvoering pva)	2016-2019	50.000	Fonds Groen voor Rood
		1.576.000	

3.3.4 Inventarisatie weerstandscapaciteit – breder perspectief

De weerstandscapaciteit van de gemeente wordt doorgaans berekend uit de posten onbenutte belastingcapaciteit, het vrij aanwendbare deel van het Eigen Vermogen en de stille reserves. Een 'breder perspectief' op deze materie dan alleen vanuit de invalshoek 'vrij aanwendbaar deel Eigen Vermogen'; zoals in de voorgaande paragraaf becijferd.

Weerstandscapaciteit (volgens OZB art. 12, lid 2 FVV)		
1. OZB-ruimte	€ 905.000	-/-
2. Vrij aanwendbaar deel Algemene Reserve (Alg. Dienst)	€ 2.745.000	
3. Stille reserves:		
* gebouwen en bezittingen	€ 9.961.000	
* gronden, niet zijnde bouwgrond (bos, landbouw, gras, erf & tuin)	€ 2.709.000	
Totaal weerstandscapaciteit	€ 14.510.000	

Weerstandscapaciteit gemeente Boekel

- Ad.1 De limitering van de OZB is per 1 januari 2008 vervallen. Dat is voor de gemeentelijke belastingen de belangrijkste uitkomst van het bestuursakkoord tussen Rijk en gemeenten van 4 juni 2007. Het vervallen van de limitering van de OZB mag niet leiden tot een onevenredige stijging van de collectieve lastendruk en het instellen van een macronorm moet dat voorkomen. Als de ontwikkeling van de lokale lasten tot overschrijding van die norm leidt, kan het Rijk ingrijpen via correctie van het volume van het gemeentefonds. Op grond van doorrekeningen van de begroting 2016 kan worden gesteld dat de OZB-ruimte (het verschil tussen de rekentarieven zoals opgenomen in de meicirculaire 2015 versus de gehanteerde tarieven) volledig is ingezet. In tegenstelling tot ons verleden halen we nu meer OZB-opbrengsten binnen dan waarmee bij het vaststellen van de Algemene Uitkering rekening wordt gehouden.
- Ad.2 Het saldo per 31 december 2019 aan *verwacht* vrij aanwendbaar deel van het eigen vermogen is opgebouwd zoals in paragraaf 3.3.3 uiteengezet.
- Ad.3 De stille reserve van gebouwen en bezittingen zoals hierboven weergegeven betreft het verschil tussen de WOZ-waarde per 01.01.2014 (aanslag 2015) en de boekwaarde conform de balans per 31.12.2014. In het onderstaande overzicht wordt inzichtelijk gemaakt hoe deze stille reserve grofweg is opgebouwd;

Soort	WOZ-waarde	Boekwaarde	Stille reserve
Gebouw en - AD	€ 3.981.000	€ 5.009.000	€ -1.028.000
Sportterrein - Sporthal - Sportzaal	€ 6.349.000	€ 2.579.000	€ 3.770.000
Gemeenschapshuizen	€ 5.291.000	€ 2.214.000	€ 3.077.000
Clubhuizen	€ 1.753.000	€ 532.000	€ 1.221.000
Scholen & Peuterspeelzalen	€ 7.753.000	€ 5.399.000	€ 2.354.000
Diversen	€ 644.000	€ 134.000	€ 510.000
Trafo's	€ 57.000	€ -	€ 57.000
			€ 9.961.000

In de onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt hoe de stille reserve in de grondvoorraad, niet zijnde bouwgrond, is opgebouwd;

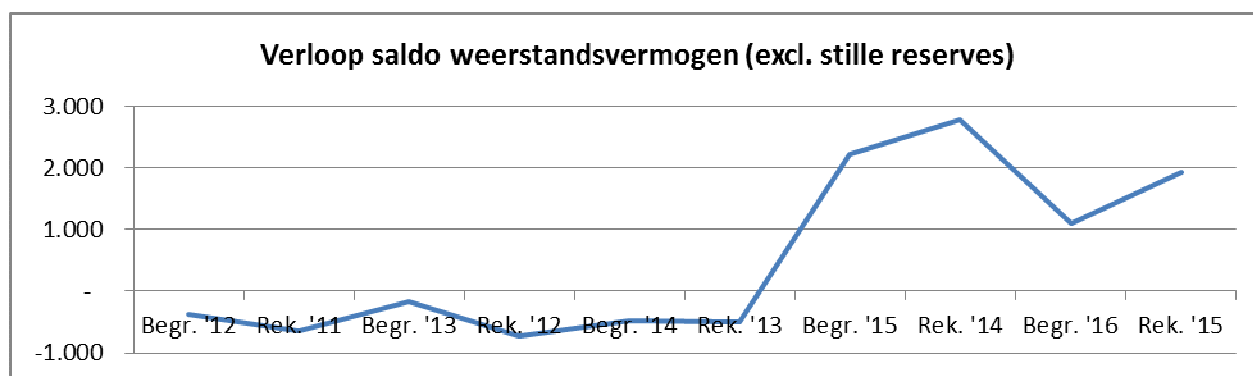
Soort	Oppervlakte	Prijs per m ²	Stille reserve
Grasland	49.175 m ²	€ 6,50	€ 320.000
Bos	429.977 m ²	€ 0,50	€ 215.000
Akkerland *	229.160 m ²	€ 6,50	€ 1.490.000
Erf & Tuin	9.120 m ²	€ 75,00	€ 684.000
			€ 2.709.000

3.3.5. Weerstandsvermogen - conclusies

De laatste stap van dit proces is de confrontatie van het berekende financiële risico aan het verwacht vrije deel van het eigen vermogen en aan de totale weerstandscapaciteit van de gemeente:

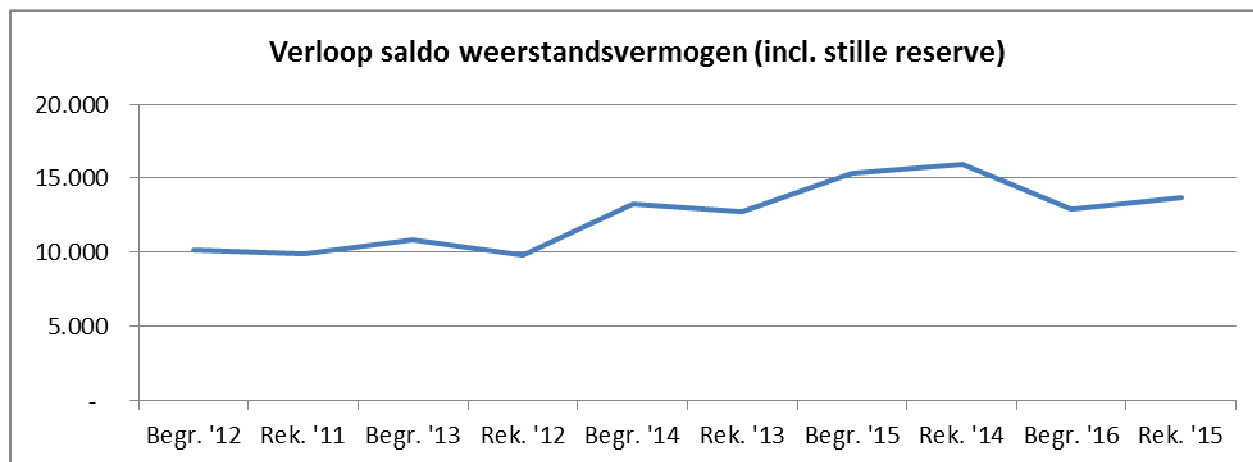
Confrontatie met verwacht vrije deel eigen vermogen

Financiële risico's (paragraaf 3.3.2)	€ 1.689.000 -/-
Verwacht vrije deel eigen vermogen (paragraaf 3.3.3)	€ 2.745.000
	€ 1.056.000
Weerstandscapaciteit Grondbedrijf (paragraaf 3.3.2)	€ 874.000
	€ 1.930.000

Confrontatie met weerstandscapaciteit

Financiële risico's (paragraaf 3.3.2)	€ 1.689.000 -/-
Weerstandscapaciteit (paragraaf 3.3.4)	€ 14.510.000
	€ 12.821.000
Weerstandscapaciteit Grondbedrijf (paragraaf 3.3.2)	€ 874.000
	€ 13.695.000

Het weerstandsvermogen¹ van de gemeente Boekel kent een positieve ontwikkeling. De verbetering die met de begroting 2016 al zichtbaar begon te worden wordt gecontinueerd.

Het weerstandsvermogen is op dit moment dan ook meer dan van voldoende omvang.

Ook als de stille reserves volledig buiten beschouwing worden gelaten is het weerstandsvermogen van voldoende omvang en kent zelf een overschot van € 1.930.000.

¹ Bezien vanuit de confrontatie met het verwacht vrije deel van het eigen vermogen. De reden hiervoor is dat de weerstandscapaciteit rekening houdt met de stille reserves. Deze zijn toekomst gericht (moeten nog eerst ten gelden worden gemaakt) en het is nog maar de vraag of de bedragen die hier genoemd zijn ook daadwerkelijk gerealiseerd worden bij een eventuele verkoop.

3.3.6. Kengetallen

Met ingang van de begroting 2016 zijn de volgende kengetallen een verplicht onderdeel van de paragraaf weerstandsvormen & risicobeheersing geworden en maken derhalve ook onderdeel uit van de jaarrekening 2015. Hierna volgt een toelichting van de kengetallen, waarna ze in de onderstaande tabel zijn opgenomen.

Netto-schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Het kengetal netto schuld als aandeel van de inkomsten zegt het meest over de financiële (vermogens)positie van een gemeente. Dit kengetal wordt wel de netto-schuldquote genoemd. De netto-schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Het eigen vermogen in de vorm van reserves zegt daar weinig over. Het eigen vermogen geeft aan in hoeverre het gemeentebezit vrij van schuld is. Dat zegt niets over de hoogte van de schuld waarmee het bezit wel is belast.

De netto-schuldquote wordt als volgt berekend:

$$\frac{(\text{langlopende schulden} + \text{kortlopende schulden} + \text{crediteuren} + \text{overlopende passiva}) \text{ -/ -}}{(\text{langlopende uitzettingen} + \text{kortlopende vorderingen} + \text{liquide middelen} + \text{overlopende activa})}$$

inkomsten voor bestemmingsreserves

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio wordt berekend als verhouding tussen de verschillende vermogenscomponenten. Het gaat erom inzicht te krijgen in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

Een methode is het bekijken in hoeverre de in de activa geïnvesteerde vermogen door het eigen vermogen kan worden gefinancierd. In feite wordt er gekeken naar in hoeverre, in geval van nood, de verschaffers van het vreemde vermogen kunnen worden betaald.

De solvabiliteitsratio wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{eigen vermogen}}{\text{totaal vermogen}}$$

Grondexploitatie

Het financiële kengetal "grondexploitatie" geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Wanneer een gemeente grond tegen de veel lagere prijs van landbouwgrond heeft aangekocht, loopt ze veel minder risico dan wanneer er dure grond is aangekocht en nu de vraag naar woningen is gestagneerd.

Het kengetal "grondexploitatie" wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{boekwaarde in- en nog niet in exploitatie genomen gronden}}{\text{totale baten voor bestemming}}$$

Structurele exploitatie ruimte

Het financiële kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.

De structurele exploitatie ruimte wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{structurele baten -/ - structurele lasten}}{\text{totale baten voor bestemming}}$$

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde.

De belastingcapaciteit wordt als volgt berekend:

woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (het begrotingsjaar)

woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar)

Kengetallen

In onderstaande tabel worden de kengetallen weergegeven:

Verloop van de kengetallen			
Kengetallen	Jaarrekening 2014	Jaarrekening 2015	Begroting 2016
Netto-schuldquote	117 %	84 %	115 %
Solvabiliteitsratio	20 %	22 %	17 %
Structurele exploitatie ruimte	1 %	2 %	1 %
Grondexploitatie	77 %	48 %	62 %
Belastingcapaciteit	106 %	106 %	117 %

3.4. Onderhoud kapitaalgoederen

Om de leefbaarheid in de gemeente te behouden zijn diverse kapitaalgoederen nodig, waaronder wegen, riolering, water, groen en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. In deze paragraaf wordt stilgestaan bij het beleid en de (financiële) consequenties ervan, ten aanzien van de hiervoor genoemde kapitaalgoederen.

Wegen

Beleidskader:	Beleid inzake wegbeheer is verwoord in het wegbeheerplan 2015-2019 dat in december 2014 is vastgesteld door de raad. In dat plan is geconcludeerd dat het onderhoudsniveau van de asfaltwegen in de afgelopen periode afgenomen is, het onderhoudsniveau van de elementenverharding is gelijk gebleven. De gemeente heeft het beheer over een wegennet van 140,9 kilometer met een totaal verhardingsoppervlak van 75,5 hectare.
Financiële consequenties:	De benodigde storting bedraagt in de periode 2015 t/m 2019 jaarlijks € 263.000.
Jaarrekening:	De voorziening wegbeheer bedraagt per 31 december 2015 € 287.148 en sluit daarmee aan bij het onderliggend beheersplan.

Riolering

Beleidskader:	Het gemeentelijk beleid inzake riolering wordt verwoord in het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP). Dit is in oktober 2011 door de Raad vastgesteld en beslaat de periode 2011-2015. Daarin wordt aangegeven hoe de gemeente de zorgplicht voor de afvoer van afvalwater de komende periode gaat invullen. De gemeente Boekel beheert in totaal 54,5 km vrij verval riolering. Verder heeft de gemeente nog 364 mini gemaaltjes in het drukriool met daaraan zo'n 63 km persleiding. Met betrekking tot nieuw beleid worden in het vGRP keuzes gemaakt inzake beperking vuiluitwerp, beheer en onderhoud en de renovaties.
Financiële consequenties:	Onderdeel van het vGRP is een kostendekkingsplan. Het rioolrecht voor een gezin met een gemiddeld waterverbruik (51-150 m3 per jaar) bedroeg in 2015 € 191. In 2015 is een herberekening gemaakt van het kostendekkingsplan ten behoeve van de rioolheffing. Uit deze herberekening blijkt dat de rioolheffing in 2016 verlaagd kan worden naar € 171. Vanaf 2017 stijgt het rioolrecht jaarlijks met 1,5%.
Jaarrekening:	De voorziening vGRP bedraagt per 31 december 2015 € 582.554 en sluit daarmee aan bij het onderliggende kostendekkingsplan uit 2015.

Berm- en schouwsloten

Beleidskader:	Op basis van het beleid dat in 2011 is vastgesteld is een onderhoudsbestek opgesteld. In augustus 2015 was dit bestek afgelopen. Voor de periode augustus 2015 tot 31 december 2015 is een opdracht verstrekt. In 2015 is een nieuwe bestek met aanpassingen opgesteld en een aanbesteding gehouden. De looptijd van het bestek is voor de periode van januari 2016 t/m 31 december 2018 met een mogelijke verlenging tot 31 december 2020.
Financiële consequenties:	De nieuwe aanbesteding heeft geen financiële consequenties t.o.v. de geraamde budgetten in de meerjarenbegroting.
Jaarrekening:	In de begroting 2015 was een budget opgenomen van € 68.700 voor onderhoud berm- en schouwsloten. De werkelijke kosten bedragen € 67.659.

Groen

Beleidskader:	In 2008 is het groenbeheerplan vastgesteld. Eind 2013 is een integraal onderhoudsbestek gegund aan IBN voor de periode van 2014-2018. Voor het snoeien van de bomen is er een bomenonderhoudsplan opgesteld. In 2014 is dit gegund aan Jos Kanters groenvoorziening voor de periode 2014-2016
Financiële consequenties:	De aanbidding van IBN voor het integraal onderhoudsbestek is uitgekomen op € 299.000 per jaar. De aanbidding past hiermee binnen de beschikbare budgetten, waarbij de verhuur van de gemeentelijke vrachtwagen aan IBN als inkomsten ten gunste van het IBN bestek worden geraamd.
Jaarrekening:	In de begroting 2015 is een IBN-budget opgenomen van € 299.000. De werkelijke kosten bedragen € 300.600.

Gebouwenbeheer

Beleidskader:	<p>De gemeente Boekel heeft een Meerjaren Onderhouds Plan (MOP) voor al haar gemeentelijke gebouwen. Het groot onderhoud waar de gemeente verantwoordelijk voor is, staat hierin opgenomen.</p> <p>Het onderhoud dat wordt beschouwd als gering en dagelijks onderhoud in de zin van de wet (art. 7A:1619 BW) is voor rekening van de gebruikers/beheerders/huurders van de gemeentelijke gebouwen.</p>
Uitvoeringsniveau:	<p>Per gebouw is een onderhoudskostenplan CAPEX (investeringen groter dan € 10.000 om de levensduur van de gebouwen te verlengen) en een onderhoudskostenplan OPEX (terugkerende kleinere kosten om het kwaliteitsniveau van de gebouwen in stand te houden) opgesteld.</p> <p>Jaarlijks vindt er een dotatie plaats in de voorziening, waaruit de kosten van OPEX betaald worden. De investeringenlasten (CAPEX) worden over een periode van 15 jaar afgeschreven.</p> <p>Tevens is er, in de exploitatie, een post opgenomen ten behoeve van de onderhoudscontracten voor gemeentelijke gebouwen, een post ten behoeve van de regievoering en een post voor onvoorziene kosten.</p> <p>Voor een aantal gemeentelijke gebouwen zal een planning opgesteld worden voor de middellange termijn inzake de renovatie c.q. herbouw van deze gebouwen. Politiek zal een keuze gemaakt dienen te worden of- en wanneer deze renovatie c.q. herbouw zal plaatsvinden.</p> <p>Het onderhoud voor 2015 is binnen het vastgestelde budget uitgevoerd. Zo zijn conform CAPEX vier doucheruimtes in De Burcht verbeterd. Ook de, in OPEX aangegeven, jaarlijks terugkerende projecten zijn uitgevoerd, zoals de legionella controle bij alle gemeentelijke gebouwen. Daarnaast zijn er incidenteel terugkomende projecten uitgevoerd, zoals het schilderen van het gemeentehuis en de brandweerkazerne en het verbeteren van de brandscheidingen bij basisschool de Regenboog, basisschool de Octopus en de brandweerkazerne en werf.</p> <p>Dit jaar is de post onvoorzien ingezet om de verlichting van De Kei te repareren, de leidingen bij de Burcht aan te passen en de lift in De Horst te repareren.</p> <p>Voor 2015 is het meerjaren onderhoudsplan geactualiseerd. Het plan zal in 2016 wederom geactualiseerd worden.</p>
Jaarrekening:	De voorziening onderhoud gebouwen bedraagt per 31 december 2015 € 314.317.

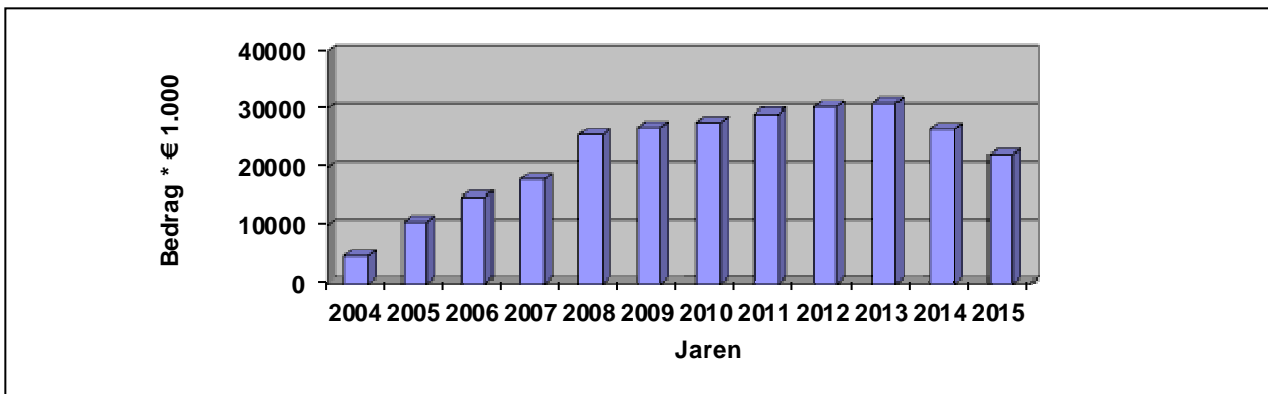
3.5 Financiering

Uit het overzicht van opgenomen geldleningen (bijlage E) blijkt dat er in 2014 géén nieuwe langlopende lening is aangegaan. Rekeninghoudend met het bovenstaande in relatie tot de reguliere aflossingen in 2015 van in het verleden afgesloten langlopende leningen is de langlopende schuld per balansdatum in 2015 met € 4,4 miljoen afgenomen tot € 22,2 miljoen.

Het keuzemoment voor het aantrekken van een vaste geldlening wordt naast het benodigde inzicht in de geldstromen ook bepaald door de marktverwachtingen en het voldoen aan de wettelijke regelingen en aan de toetsingscriteria van de provincie m.b.t. de kasgeldnorm en de renterisiconorm (wet FIDO). Daardoor is het niet mogelijk/toegestaan om alles met 'kort geld' te financieren. Een instrument waar we overigens veelvuldig gebruik van maken aangezien de rentelast voor 'kort geld' over het algemeen lager is. Het risico hiervan ligt echter in de toekomst ten tijden van herfinanciering. Kan in de toekomst voor eenzelfde rentepercentage worden geleend, of wordt de gemeente op dat moment geconfronteerd met (aanzienlijke) financiële tegenvallers? Om dit risico te ondervangen dient volgens de wet Fido de financiering gestoeld te zijn op een combinatie van lang en kort vreemd vermogen.

Voor meer detailinformatie over de ontwikkeling van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm in 2015 wordt verwezen naar Bijlage B.

In de onderstaande grafiek is de ontwikkeling van de langlopende schuld in de afgelopen jaar inzichtelijk gemaakt. De jaarlijkse aflossingen van deze langlopende leningen bedragen vanaf 2015 ruim € 4,4 miljoen (2014: € 4,4 miljoen), met een bijbehorende rentelast van ruim € 799.000 per jaar (2014: € 953.000). Het saldo van het kort vreemd vermogen bedraagt per balansdatum € 3,0 miljoen. Het aflossen van onze lang lopende leningen heeft prioriteit en staat dan ook hoog op de agenda in de komende jaren.

Figuur: ontwikkeling langlopende leningen per balansdatum

Daar het merendeel van de aangetrokken geldlening betrekking heeft op grondaankopen die binnen een termijn van 10 jaar tot voldoende omzet hebben geleid is de termijn van de geldlening teruggebracht van de reguliere 25 jaar naar 10 jaar. Deze lijn is in 2013 losgelaten en worden de nieuwe langlopende lening aangegaan met een looptijd van 20 jaar. Dit omdat de verwachte levensduur van de investeringen die met deze middelen gefinancierd zijn eerder 20 dan 10 jaar bedraagt.

Met behulp van onze liquiditeitsprognose, die periodiek wordt geactualiseerd, wordt getracht de bestaande en toekomstige liquiditeitsbehoefte zo goed mogelijk in beeld te brengen en het aangaan van leningen hierop af te stemmen. Het aantrekken van langlopende middelen zal echter nooit één op één kunnen worden afgestemd op de bestaande behoefte aangezien de planning en realisatie van investeringen en/of projecten altijd afwijkingen zullen vertonen. Fluctuaties die hierdoor op korte termijn ontstaan worden opgevangen middels het aantrekken van kort geld (korter dan 1 jaar).

Feitelijk is het merendeel van de kosten van de langlopende geldlening in rekening gebracht bij de exploitatieopzetten van het grondbedrijf. Gezien de huidige ontwikkelingen binnen de grondexploitatie is dit op de lange termijn geen optie en is er binnen de bestaande exploitatie in de afgelopen jaren naar ruimte gezocht zodat de doorbelasting aan het grondbedrijf kon worden afgebouwd naar 2,5% in 2016 en verder.

3.6 Lokale heffingen

Deze paragraaf bevat informatie over het tarievenbeleid voor de gemeentelijke heffingen en belastingen, de ontwikkeling van de lokale heffingen en het kwijtscheldingsbeleid van de gemeente.

Belastingsoort	Begroting 2015	Rekening 2015	Vershil
Onroerende zaakbelastingen	€ 2.358.000	€ 2.456.000	€ 98.000
Afvalstoffenheffing	€ 682.000	€ 660.000	€ -22.000
Rioolrecht	€ 829.000	€ 928.000	€ 99.000
Toeristenbelasting	€ 20.000	€ 14.400	€ -5.600
Leges bouwvergunningen	€ 265.000	€ 267.000	€ 2.000
Graf- en begrafenisrechten	€ 102.000	€ 90.000	€ -12.000
Totaal	€ 4.256.000	€ 4.415.400	€ 159.400

3.6.1 Onroerende zaakbelastingen

Doelstelling van de onroerende-zaakbelastingen is het verkrijgen van algemene dekkingsmiddelen door heffing en inning.

Ten aanzien van de opbrengst voor de onroerende-zaakbelastingen geldt dat de basisverhoging vanaf 2005 gebaseerd wordt op de consumentenprijsindex over een gemiddelde van de afgelopen vijf jaar, door het Centraal Planbureau berekend op 1,96%. De Raad heeft in september 2006 (respect. november 2009) echter besloten de geraamde OZB-opbrengsten, boven de genoemde structurele stijging, te verhogen met 3% per jaar tot en met 2013. Van deze jaarlijkse trendmatige verhoging van 3% is met ingang van 2014 dan ook afgezien. In het kader van de ombuigingen t/m 2018 heeft in het belastingjaar 2015 een verhoging plaatsgevonden van 25% t.o.v. 2014.

Zoals uit de bovenstaande tabel blijkt zijn de gerealiseerde OZB-opbrengsten meer dan oorspronkelijk werd ingeschat (4,15%).

Dit heeft voornamelijk te maken met de waardeontwikkeling:

Prognose WOZ-waarde 2015						Meer-opbrengst
	per 1 oktober 2014	per 17 maart 2016	Waarde toename	Stijging in %	Tarief	
Woning	€ 888.086.976	€ 923.721.000	€ 35.634.024	4,01%	€ 0,0015933	€ 56.776
Niet woning	€ 286.470.179	€ 292.773.000	€ 6.302.821	2,2%	€ 0,0017788	€ 11.211
						€ 67.987

De overige € 30.000 zijn te o.a. wijten aan een mindere honorering van de ingediende bezwaren.

In 2015 zijn 146 bezwaren gehonoreerd (totaal: 206 stuks), in 2014 werden 189 bezwaren gehonoreerd (totaal: 213 stuks).

OZB-tarieven 2015					
Gemeente	Tarief woningen	Gemeente	Tarief eigenaar niet-woning	Gemeente	Tarief gebruiker niet-woning
Laarbeek	0,0948	Laarbeek	0,1443	Laarbeek	0,1175
Landerd	0,1009	Deurne	0,1807	Sint-Oedenrode	0,1454
Uden	0,1053	Sint-Oedenrode	0,1853	Deurne	0,1529
Cuijk	0,1105	Veghel	0,1874	Grave	0,1559
Boxmeer	0,1144	Grave	0,1929	Boxmeer	0,1583
Veghel	0,1244	Boxmeer	0,2021	Cuijk	0,1595
Bernheze	0,1246	Uden	0,2121	Veghel	0,1596
Sint-Oedenrode	0,1311	Cuijk	0,2141	Uden	0,1693
Sint Anthonis	0,1367	Boekel	0,2223	Boekel	0,1779
Grave	0,1397	Helmond	0,2225	Helmond	0,1780
Helmond	0,1458	Bernheze	0,2312	Landerd	0,1791
Mill en Sint Hubert	0,1493	Sint Anthonis	0,2315	Bernheze	0,1804
Deurne	0,1589	Landerd	0,2371	Sint Anthonis	0,1806
Boekel	0,1593	Nuene	0,2427	Gemert-Bakel	0,1914
Nuene	0,1703	Gemert-Bakel	0,2472	Nuene	0,1948
Gemert-Bakel	0,1852	Mill en Sint Hubert	0,2492	Mill en Sint Hubert	0,2004
Gemiddelde	0,1345		0,2127		0,1688

Bron: Coelo Atlas 2015; OZB-tarieven van omliggende gemeenten 2015

3.6.2 Afvalstoffenheffing

Doelstelling: het inzamelen en verwerken van huishoudelijk en aanverwant afval. Daarbij is het streven om door middel van gescheiden ophalen het hergebruik van grondstoffen te bevorderen en het aanbieden van restafval te beperken en te verwerken tegen een kostendekkend tarief.

Met ingang van het jaar 2010 zijn meer kosten toegerekend aan de afvalstoffenheffing zoals: stortkosten zwerfafval, inzamelen en verwerken bladafval en bijdragen aan inzameling door derden ten behoeven van een volledig en betrouwbaar beeld van de totale kosten terzake en een 100% kostendekkend tarief.

Het aantal objecten waarvoor op grond van de Wet milieubeheer een verplichting tot inzameling van huishoudelijk afval geldt bedraagt in 2015 3.901.

Het tarief is voor 2015 berekend op € 175,89 (2014: € 183,94 – daling van circa 4,5%). Dit betreft het vaste tarief dat geldt voor zowel éénpersoonshuishoudens als voor meerpersoonshuishoudens. Het verschil tussen de huishoudens wordt tot uitdrukking gebracht via het gebruik van tariefzakken á € 1,10 per stuk. De geraamde opbrengst afvalstoffenheffing 2015 bedroeg € 682.000. De werkelijke opbrengst ligt ruim 3% lager en bedraagt € 660.000. Hier ligt aan ten grondslag leegstaande objecten, derhalve zijn er minder aanslagen opgelegd.

Op basis van het gemiddeld gebruik komt het Coelo-rapport voor de gemeente Boekel voor 2015 uit op € 196 (2014: € 205) voor een éénpersoonshuishoudenen € 236 (2014: € 247) voor een eenpersoonshuishouden; zoals blijkt uit onderstaande tabel.

Afvalstoffenheffing 2015			
Gemeente	Éénpersoons HH	Gemeente	Meerpersoons HH
Laarbeek	134	Cuijk	188
Bernheze	136	Boxmeer	211
Veghel	140	Helmond	217
Mill en Sint Hubert	142	Mill en Sint Hubert	224
Deurne	143	Sint Anthonis	225
Cuijk	148	Bernheze	228
Landerd	163	Veghel	234
Sint-Oedenrode	163	Boekel	236
Boxmeer	171	Grave	243
Gemert-Bakel	173	Laarbeek	251
Nuenen	175	Landerd	255
Sint Anthonis	177	Sint-Oedenrode	258
Grave	195	Gemert-Bakel	266
Boekel	196	Uden	279
Helmond	217	Deurne	290
Uden	231	Nuenen	297
Gemiddelde	169		244

Bron: Coelo Atlas 2015; tarieven reinigingsheffing van omliggende gemeenten 2015

3.6.3 Rioolrechten

Doelstelling: de kwaliteit van het rioleringsstelsel op een maatschappelijk geaccepteerd niveau te waarborgen t.b.v. de gebruikers van het gemeentelijk rioleringsstelsel, waarbij wordt uitgegaan van een gesloten financieringsstelsel.

In het raadsbesluit bij het vGRP (verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan) 2011-2015 is aangegeven dat de rioolheffing op een kostendekkend niveau dient te zijn. Het tarief rioolheffing wordt jaarlijks geïndexeerd met 3,1% tot en met 2015.

Sinds 2011 zijn er diverse ontwikkelingen geweest op basis waarvan te zien is dat de rioolheffing lager kan zijn. Er is daarom een nieuw kostendekkingsplan opgesteld (medio 2015). Uit het nieuwe kostendekkingsplan blijkt dat de rioolheffing jaarlijks vanaf 2016 nog maar met 1,5% moet stijgen.

Ingaande het belastingjaar 2013 is het tarief dat in rekening wordt gebracht gekoppeld aan de hoeveelheid afgevoerd water, gemeten in m³. Een systematiek die beter aansluit bij het uitgangspunt: de vervuiler betaald.

Categorie	Tarief 2014	Tarief 2015
t/m 50m ³	€ 159	€ 164
51 t/m 150 m ³	€ 185	€ 191
151 t/m 250 m ³	€ 221	€ 228
251 t/m 500 m ³	€ 257	€ 265
Indien per verbruiksperiode meer dan 500 m ³ wordt afgevoerd, is daarboven een tarief verschuldigd voor elke volle eenheid van 1m ³ afgevoerd water.		
501 t/m 5.000 m ³	€ 1,13	€ 1,17
5.001 t/m 10.000 m ³	€ 0,82	€ 0,85
Boven 10.000 m ³	€ 0,52	€ 0,54

Figuur: tarief rioolrecht per categorie.

Het aantal objecten van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt geloosd bedraagt in 2015 ± 4.148 (2014: 4.137). De opbrengst rioolrechten woningen en bedrijven voor het jaar 2015 is geraamd op € 829.000. De werkelijke opbrengst ligt circa 11% hoger en bedraagt € 928.000. Hierbij is rekening gehouden met de ontvangsten die betrekking hadden op 2014 (€ 21.400). De gerealiseerde opbrengsten voor op de geraamde opbrengsten over 2015. Dit heeft te maken met de gewijzigde systematiek inzake het lozen door de grootverbruikers. In 2015 is meer duidelijkheid ontstaan en daardoor meer opbrengst gegenereerd.

Rioolrechten 2015			
Gemeente	Éénpersoons HH	Gemeente	Meerpersoons HH
Laarbeek	134	Cuijk	188
Bernheze	136	Boxmeer	211
Veghel	140	Helmond	217
Mill en Sint Hubert	142	Mill en Sint Hubert	224
Deurne	143	Sint Anthonis	225
Cuijk	148	Bernheze	228
Landerd	163	Veghel	234
Sint-Oedenrode	163	Boekel	236
Boxmeer	171	Grave	243
Gemert-Bakel	173	Laarbeek	251
Nuenen	175	Landerd	255
Sint Anthonis	177	Sint-Oedenrode	258
Grave	195	Gemert-Bakel	266
Boekel	196	Uden	279
Helmond	217	Deurne	290
Uden	231	Nuenen	297
Gemiddelde	169		244

Bron: Coelo Atlas 2015; tarieven rioolrecht van omliggende gemeenten 2015

3.6.4 Toeristenbelasting

Doelstelling: het verkrijgen van algemene dekkingsmiddelen.

Voor 2015 is het bestaande tarief geïndexeerd met 1,96% en vastgesteld op € 1,00 per overnachting per persoon. De opbrengst 2015 is begroot op € 20.000. De realisatie valt circa € 5.500 lager uit dan begroot in 2015.

3.6.5 Graf- en begrafenisrechten

Doelstelling: de mogelijkheid bieden voor het ter aarde bestellen van overledenen in een passende omgeving in het belang van de volksgezondheid.

De tarieven voor graf- en begrafenisrechten zijn in 2015 geïndexeerd met 1,96% en gebaseerd op alle lasten inclusief onderhoud.

De geraamde opbrengst graf- en begrafenisrechten bedroeg in 2015 € 102.000. De werkelijke opbrengst bedraagt € 90.000. De lagere opbrengst is in zijn geheel het gevolg van een lager aantal begravingen en verlengingen van grafrechten dan oorspronkelijk geraamd.

3.6.6 Bouwleges en overige leges en vergoedingen

Doelstelling: het door middel van het opleggen van leges en vergoedingen komen tot kostendekking van diverse door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten en producten. De tarieven voor de leges zijn in 2015 verhoogd met het consumenten prijsindexpercentage van 1,96%.

Een aantal leges is wettelijk gelimiteerd of vastgesteld; hiermee wordt natuurlijk rekening gehouden.

3.6.7 Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid is een belangrijk instrument van de gemeente om de armoede te bestrijden. Hierbij worden door de gemeente de wettelijke mogelijkheden ten volle benut. Als de aanslag juist is opgelegd en men niet in staat is vanwege de financiële situatie - ook niet door middel van een betalingsregeling - deze aanslag te betalen, kan men om kwijtschelding vragen.

Met betrekking tot kwijtschelding van gemeentelijke belastingen wordt het percentage voor de berekening van de kosten van bestaan gesteld op 100% van de normuitkering die de belastingschuldige naar de maatstaven van het Bijstandsbesluit landelijke normering zou kunnen krijgen.

Volledige of gedeeltelijke kwijtschelding kan worden toegekend voor rioolrechten en- afvalstoffenheffing. Géén kwijtschelding wordt verleend voor onroerende zaakbelastingen, graf- en begrafenisrechten, marktgeden, toeristenbelasting en leges.

In 2015 hebben 42 belastingplichtigen automatisch volledige kwijtschelding gekregen (2014: 40). Er zijn 48 (2014: 61) verzoeken ingediend om in aanmerking te komen voor kwijtschelding. Van de 48 verzoeken zijn er 33 toegekend, 14 afgewezen en 1 is er nog in behandeling.

3.6.8 Ontwikkeling woonlasten

Onderstaande tabel geeft de gemiddelde woonlasten in 2015 weer in de verschillende omliggende gemeenten van Boekel.

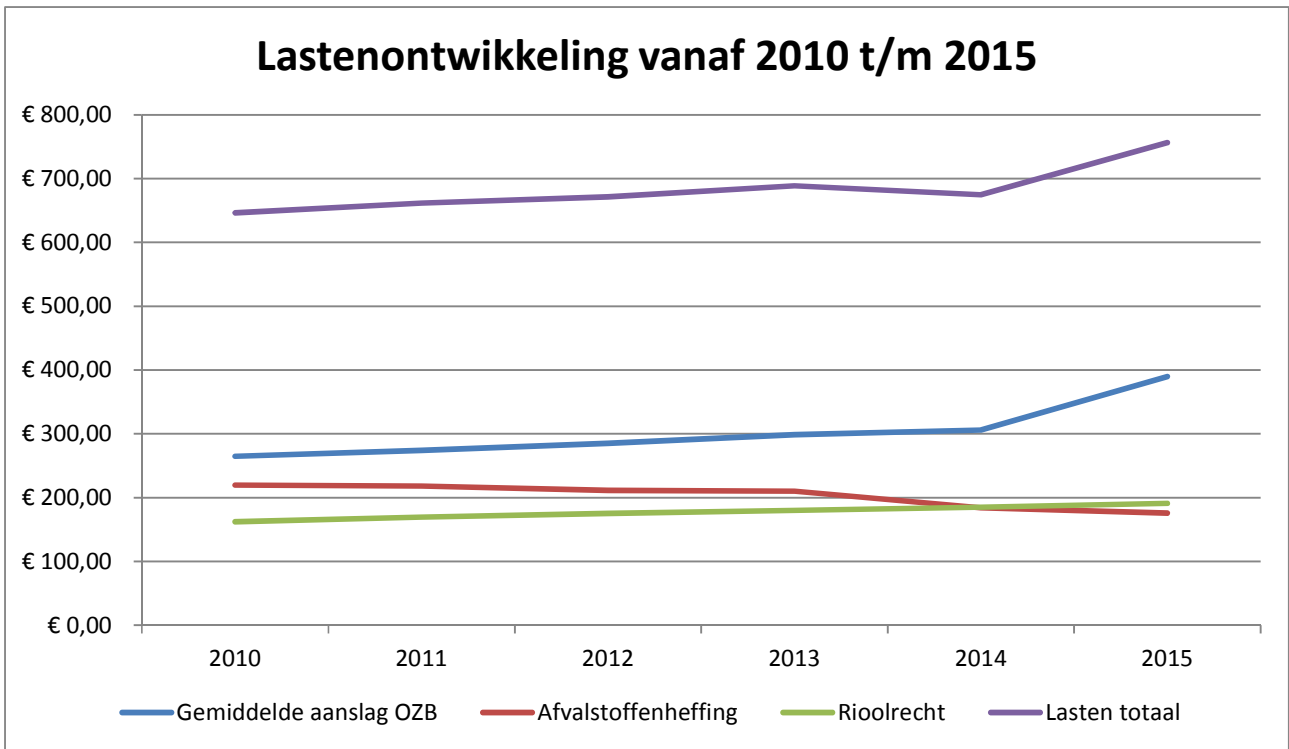
Woonlasten 2015			
Gemeente	Éénpersoons HH	Gemeente	Meerpersoons HH
Laarbeek	535	Cuijk	588
Landerd	546	Laarbeek	652
Cuijk	547	Landerd	693
Boxmeer	599	Uden	698
Bernheze	609	Bernheze	701
Sint-Oedenrode	621	Boxmeer	716
Veghel	636	Helmond	729
Uden	650	Veghel	730
Sint Anthonis	681	Grave	761
Mill en Sint Hubert	687	Sint Anthonis	820
Deurne	702	Boekel	822
Grave	712	Sint-Oedenrode	842
Helmond	729	Mill en Sint Hubert	865
Nuenen	745	Gemert-Bakel	877
Boekel	755	Deurne	942
Gemert-Bakel	784	Nuenen	1008
Gemiddelde	659		778

Bron: Coelo Atlas 2015; woonlasten van omliggende gemeenten 2015

Door middel van de navolgende tabel en grafiek maken wij inzichtelijk hoe vanaf 2008 de lokale woonlasten zich hebben ontwikkeld. De vergelijking met de omliggende gemeenten is in zoverre te maken, dat er rekening moet worden gehouden met het verschil tussen het vastrecht en het totale bedrag aan afvalstoffenheffing dat betaald moet worden. In onderstaande lastenontwikkeling is de afvalstoffenheffing gebaseerd op het vastrecht.

Lastenontwikkeling 2010 t/m 2015						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gemiddelde waarde woning	€ 313.000	€ 300.000	€ 295.000	€ 291.000	€ 279.600	€ 261.000
Eenheid	%	%	%	%	%	%
OZB tarief woning	0,0849%	0,0913%	0,0969%	0,1027%	0,1094%	0,1493%
Gemiddelde aanslag OZB	€ 265,00	€ 274,00	€ 285,00	€ 298,82	€ 305,88	€ 389,67
Afvalstoffenheffing	€ 219,71	€ 218,12	€ 211,55	€ 209,84	€ 183,94	€ 175,89
Rioolrecht	€ 161,97	€ 169,59	€ 175,00	€ 180,00	€ 185,00	€ 191,00
Lasten totaal	€ 646,68	€ 661,71	€ 671,55	€ 688,66	€ 678,2	€ 756,56

Figuur: Lastenontwikkeling in de jaren 2010 t/m 2015

Figuur: ontwikkeling van de lokale woonlasten in de jaren 2010 t/m 2015

3.7 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaot- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt (art. 1 BBV). Bestuurlijk belang is aanwezig, indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

Het criterium om deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen op te nemen in deze paragraaf als verbonden partij is gelegd bij die partijen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

Hieronder volgt een toelichting per verbonden partij:

Gemeenschappelijke regelingen:

Veiligheidsregio Brabant-Noord	
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Deelnemers	Brabant-Noord
Doel	De Veiligheidsregio heeft 3 hoofdtaken: - Regionale brandweezorg - Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) - Meldcentrum voor politie, brandweer en ambulancezorg
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Risico's	De begroting van de veiligheidsregio bevat een paragraaf weerstandsvermogen, waarin risico's worden benoemd. Belangrijkste zijn: Schaalvergroting meldkamers, en eventuele verdergaande bezuinigingen.
Financieel belang	De bijdrage 2015 bedroeg € 566.200 Dit bedrag is als volgt opgebouwd: Brandweer Brabant-Noord € 528.000 GHOR € 17.800 GMC € 20.400
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2014 € 9.055.000 / 31-12-2014 € 9.365.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2014 € 21.956.000 / 31-12-2014 € 20.644.000

GGD Hart voor Brabant	
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Deelnemers	Brabant-Noord en Regio Tilburg. Totaal 28 gemeenten
Doel	Gezamenlijke behartiging van de gezondheidszorg in Brabant-Noord en regio Tilburg.
Bestuurlijk belang	Wethouder
Risico's	De begroting van de GGD bevat een paragraaf weerstandsvermogen. De risico's zijn in beeld gebracht en zijn beperkt.
Financieel belang	De bijdrage 2015 is € 306.300 Dit bedrag is als volgt opgebouwd: Algemene gezondheidszorg € 282.500 Elektronisch kinddossier € 14.100 Contactmoment adolescenten € 9.700
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2014 € 9.978.000 / 31-12-2014 € 9.849.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2014 € 7.487.000 / 31-12-2014 € 9.449.000

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Deelnemers	46 gemeenten in Brabant-Noord, Midden en West
Doel	De regeling heeft tot doel een goede ambulancezorg te waarborgen en een bijdrage te leveren aan de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.
Bestuurlijk belang	Wethouder
Risico's	De begroting van de RAV bevat een paragraaf weerstandsvermogen. De risico's zijn in beeld gebracht en zijn beperkt.
Financieel belang	Sinds 2012 wordt er geen gemeentelijke bijdrage gevraagd.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2014 € 9.350.000 / 31-12-2014 € 10.022.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2014 € 18.431.000 / 31-12-2014 € 23.195.000

Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)	
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Deelnemers	Brabant-Noord, met uitzondering van Heusden
Doel	De ODBN is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van de fysieke leefomgeving en om als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving van de regio Brabant Noord.
Bestuurlijk belang	Wethouder
Risico's	Er zijn voor de komende jaren bezuinigingen opgenomen (2015-2017). Het is afwachten of deze taakstellende bezuiniging van 9% zal worden behaald. Daarnaast zal er een voorstel volgen ten aanzien van de wijze van factureren. Dit kan leiden tot hogere kosten.
Financieel belang	De bijdrage 2015 is € 207.200.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2014 € 4.551.000 / 31-12-2014 € 7.052.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2014 € 22.049.000 / 31-12-2014 € 23.948.000

Werkvoorzieningschap Noordoost Brabant	
Vestigingsplaats	Oss
Deelnemers	Brabant-Noordoost (exclusief Sint-Oedenrode)
Doel	Betreft bestuurskosten van het Werkvoorzieningsschap. Daarnaast is het Werkvoorzieningsschap opdrachtgever voor de IBN-groep als uitvoeringsorganisatie van de Wet Sociale Werkvoorziening.
Bestuurlijk belang	Wethouder
Risico's	De materiële uitvoering van de WSW is opgedragen aan de 100% deelneming IBN-Holding B.V. In een sociaaleconomisch contract zijn de wederzijdse rechten en verplichtingen vastgelegd. De bevoegdheden van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden uitgeoefend door het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningschap Noordoost Brabant. De bedrijfsvoeringsrisico's zijn hiermee indirect voor de deelnemende gemeenten.
Financieel belang	De bijdrage 2015 is € 3.100.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2014 € 26.130.000 / 31-12-2014 € 26.008.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2014 € 2.205.000 / 31-12-2014 € 1.321.000

Brabant Historisch Informatiecentrum	
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Deelnemers	Brabant-Noord (excl. 's-Hertogenbosch, Boxtel en Heusden), de Provincie Noord-Brabant, waterschap Aa en Maas en waterschap De Dommel
Doel	Beheer archieven in Brabant-Noordoost. Deze organisatie is in 2004 ontstaan uit een fusie van het Streekarchief Brabant-Noordoost met het Rijksarchief.
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Risico's	Het BHIC heeft in haar paragraaf weerstandsvermogen de risico's benoemd. Deze zijn beperkt.
Financieel belang	De bijdrage 2015 is € 35.200.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2014 € 411.000 / 31-12-2014 € 1.208.000
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2014 € 3.096.000 / 31-12-2014 € 3.184.000

Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost	
Vestigingsplaats	Oss
Deelnemers	Brabant-Noordoost, samen met de provincie Noord-Brabant.
Doel	Deur-tot-deur vervoer voor WMO- geïndiceerde en alle andere reizigers.
Bestuurlijk belang	Wethouder
Risico's	Het contract met Munckhof Taxi B.V. loopt af op 31 december 2016. In 2015 start het aanbestedingstraject. Voor dit traject is € 250.000 gereserveerd in 2015. In het aanbestedingstraject wordt rekening gehouden met 'de stip aan de horizon' van een Brabantbrede regiecentrale. De financiële gevolgen hiervan zijn nog niet bekend.
Financieel belang	De bijdrage 2015 is € 77.600.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2014 € 1.381.043 / 31-12-2014 € 1.525.259
Vreemd vermogen	N.v.t.

Openbaar Onderwijs Oost Brabant	
Vestigingsplaats	Veghel
Deelnemers	Openbare onderwijsinstellingen van de gemeente Bernheze, Landerd, Oss, Sint-Oedenrode, Uden, Veghel en Boekel.
Doel	Het gemeenschappelijk orgaan coördineert en oefent de bevoegdheden van de gemeenteraad uit met uitzondering van een aantal zaken zoals de opheffing van scholen of wijziging van de statuten.
Bestuurlijk belang	Wethouder
Risico's	Beperkt.
Financieel belang	N.v.t.
Eigen vermogen	E.V. per 31-12-2014 € 3.065.298
Vreemd vermogen	V.V. per 31-12-2014 € 2.303.974

Leerplicht en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RBL BNO)	
Vestigingsplaats	Oss
Deelnemers	Brabant-Noordoost
Doel	Uitvoering van de leerplichtwet en de wettelijke aanpak van voortijdige schoolverlaters.
Bestuurlijk belang	Wethouder
Risico's	Het gaat hier niet om volledig zelfstandig orgaan maar om een uitvoeringsorgaan onder de gemeente Oss. Gemeente is een deelnemende gemeente en als zodanig aansprakelijk op basis van besluitvorming (WGR). De financiële positie is goed.
Financieel belang	De bijdrage 2015 is € 19.100.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2014 € 210.935 / 31-12-2014 € 175.641
Vreemd vermogen	N.v.t.

Belastingamenwerking Oost-Brabant (BSOB)	
Vestigingsplaats	Oss
Deelnemers	Waterschap Aa en Maas, gemeente Oss, Uden, Veghel, Deurne, Boekel en Landerd
Doel	Het efficiënt opleggen en innen van de gemeentelijke belastingen en de afhandelingen van bezwaren tegen deze belastingen. De hoogte van de tarieven worden vastgesteld door de Raad van de gemeente Boekel.
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Risico's	Doordat gegevens niet tijdig beschikbaar zijn, wordt de berekening van de OZB grofmaziger.
Financieel belang	De bijdrage 2015 is € 138.200.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2014 € 792.000 / 31-12-2014 € 694.000
Vreemd vermogen	N.v.t.

Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel	
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Deelnemers	ODBN en gemeenten Boxmeer, Cuijk, Grave, Sint Anthonis, Mill en Sint Hubert en Boekel.
Doel	Organiseren en coördineren van inzameling en verwerking van huishoudelijk afval.
Bestuurlijk belang	Wethouder
Risico's	De kosten afvalverwerking worden voor 100% doorberekend in de tarieven reinigingsrechten.
Financieel belang	De bijdrage 2015 is € 406.700.
Eigen vermogen	Zie ODBN
Vreemd vermogen	Zie ODBN

Privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden:

Regionaal Veiligheidshuis Maas & Leijgraaf	
Vestigingsplaats	Oss
Deelnemers	Brabant- Noordoost
Doel	De stichting is in 2007 opgericht om een betere afstemming tussen partners op het terrein van veiligheid te bereiken (politie, gemeenten, Openbaar Ministerie en diverse welzijnsinstellingen).
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Risico's	Een belangrijke ontwikkeling is de samenwerking tussen de Veiligheidshuizen binnen Brabant-Noord. Daarnaast dient er goede afstemming plaats te vinden met de ontwikkelingen van de decentralisaties. Welke financiële consequenties dit met zich meebrengt is niet te benoemen.
Financieel belang	De bijdrage 2015 is € 4.100.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2014 € 72.969 / 31-12-2014 € 113.339
Vreemd vermogen	N.v.t.

AgriFood Capital	
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Deelnemers	Brabant-Noord, waterschap Aa en Maas en waterschap De Dommel
Doel	Een verdere intensivering en professionalisering van de reeds bestaande samenwerking tussen de convenantpartners bekend onder de naam Regionale samenwerking Noordoost Brabant, waarbij: -de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten worden behartigd door de opstelling, vaststelling en uitvoering van een Strategische Agenda met Uitvoeringsprogramma voor Noordoost Brabant; -een adequate overleg- en besluitvormingsstructuur geboden wordt; -de verdeling van verantwoordelijkheden en de afstemming van taken ten aanzien van (de uitgaven uit) het regiofonds wordt vastgelegd.
Bestuurlijk belang	Burgemeester
Risico's	N.v.t.
Financieel belang	De bijdrage 2015 is € 40.800.
Eigen vermogen	N.v.t.
Vreemd vermogen	N.v.t.

Brabant Water N.V.	
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Deelnemers	Brabant Water is een Naamloze Vennootschap, waarvan de aandelen in het bezit zijn van provincie en gemeenten.
Doel	Het leveren van drink- en industriewater aan de inwoners en het bedrijfsleven in Noord-Brabant.
Bestuurlijk belang	Wethouder
Risico's	Zowel de bestuurlijke inbreng, als het financieel risico is te verwaarlozen.
Financieel belang	In verband met de solvabiliteit van Brabant Water is besloten de jaarresultaten toe te voegen aan de algemene reserve. Er vindt geen uitkering van dividend meer plaats.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2014 € 476.267 / 31-12-2014 € 483.813
Vreemd vermogen	V.V. per 1-1-2014 € 384.487 / 31-12-2014 € 415.793

Vereniging van eigenaren Octopus	
Vestigingsplaats	Boekel
Deelnemers	Gemeente Boekel, Stg. Zicht Primair Onderwijs, eigenaren van appartementen.
Doel	Het regelen van het onderhoud en alle andere gemeenschappelijke belangen van de eigenaren
Bestuurlijk belang	Ambtelijk
Risico's	N.v.t.
Financieel belang	De bijdrage 2015 is € 5.100.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2014 € 65.460 / 31-12-2014 € 77.594
Vreemd vermogen	N.v.t.

Vereniging van eigenaren Ontmoetingscentrum Boekel Boszicht	
Vestigingsplaats	Boekel
Deelnemers	Gemeente Boekel, eigenaren van appartementen.
Doel	Het regelen van het onderhoud en alle andere gemeenschappelijke belangen van de eigenaren
Bestuurlijk belang	Ambtelijk
Risico's	N.v.t.
Financieel belang	De bijdrage 2015 is € 1.800.
Eigen vermogen	E.V. per 1-1-2014 € 14.788 / 31-12-2014 € 14.536
Vreemd vermogen	N.v.t.

Indien in bovenstaande tekst gesproken wordt over Brabant-Noord en Brabant-Noordoost betreft dit de volgende gemeenten:

Brabant-Noord, 19 gemeenten:

Boekel, Bernheze, Boxmeer, Boxtel, Cuijk, Grave, Haaren, 's-Hertogenbosch, Heusden, Landerd, Mill, Oss, Schijndel, Sint Anthonis, Sint-Michielsgestel, Sint-Oedenrode, Uden, Veghel en Vught.

Brabant-Noordoost, 12 gemeenten:

Boekel, Bernheze, Boxmeer, Cuijk, Grave, Landerd, Mill, Oss, Sint Anthonis, Sint-Oedenrode, Uden en Veghel.

Omgevingsdienst Brabant Noord:

Boekel, Bernheze, Boxmeer, Boxtel, Cuijk, Grave, Haaren, 's-Hertogenbosch, Landerd, Mill, Oss, Schijndel, Sint Anthonis, Sint-Michielsgestel, Sint-Oedenrode, Uden, Veghel, Vught en de provincie Noord-Brabant.

3.8 Grondbeleid

Het grondbeleid heeft een grote invloed op -en samenhang met de realisatie van programma's, zoals bijvoorbeeld op het gebied van ruimtelijke ordening en woningbouw. Het grondbeleid heeft daarnaast een grote financiële impact. De grondexploitatie, inclusief de resultaten hieruit, vormen een onderdeel van de totale exploitatie van de gemeente. Gelet op de risico's in relatie tot de omvang van de bedragen, waarover het op dit terrein gaat, is een afzonderlijke paragraaf over het grondbeleid verplicht gesteld.

Visie

De visie van het gemeentelijk grondbeleid is in 2013 verwoord in een nieuwe "Nota Grondbeleid". Deze nota is in december 2013 door de raad vastgesteld.

De nota gaat in op de landelijke, provinciale en gemeentelijke beleidskaders. Verder geeft de nota inzicht in de diverse vormen van verwerving, kostenverhaal, uitgifte, beheer en financiën.

Indien gewenst kan het beleid jaarlijks door de raad worden aangepast. Deze aanpassing is bijvoorbeeld mogelijk bij de vaststelling van de grondprijzen.

De gemeente voert een passief aankoopbeleid en een actief verkoopbeleid. In feite wordt deze strategie al in enige jaren gevoerd.

De gemeente Boekel heeft de komende 10 jaren nog een fors woningbouwprogramma te realiseren.

Volgens de prognoses gaat het dan om nog minimaal 400 woningen boven op de reeds geplande aantallen. Binnen onze huidige complexen is geen ruimte meer voor deze hoeveelheid woningen. Wij zijn ons aan het oriënteren op nieuwe locaties voor woningbouw. Gevolg kan zijn dat de wij ook ten aanzien van het aankoopbeleid van grond een gewijzigde insteek gaan voorstellen. Daarvoor zullen wij in de loop van 2016 een advies aan de raad voorleggen.

Aanduiding van de wijze waarop gemeente grondbeleid voert

Binnen de organisatie is er een werkgroep grondbedrijf actief waarbinnen de diverse ambtelijke vakgebieden gestructureerd overleg voeren. Middels een planning per complex worden de actiepunten afgestemd.

Jaarlijks wordt middels de actualisatie van de grondbedrijf rapportage het bestuur ingelicht over de toekomstige ontwikkelingen binnen de diverse complexen.

Actuele prognose resultaten

De in 2016 aan het gemeentebestuur voorgelegde grondbedrijf rapportage en door u vastgestelde sluit op een positief resultaat over bijna alle complexen van een netto contante waarde van € 2.393.755 tot 2025.

Onderbouwing geraamde winstneming

Voor de actieve complexen is een detailplanning beschikbaar. Dit is met name het geval voor de projecten die op korte termijn spelen. Op het moment dat een complex compleet is uitgegeven en het afbouwen van de omgeving is aanbesteed is het resultaat van het complex bekend. Tussentijds kan aan winstneming worden gedaan op basis van de gerealiseerde verkopen. Als het complex is afgerond kan eventuele winst volledig worden gerealiseerd en wordt een voorziening voor het restant van de nog te maken kosten gevormd.

In exploitatie genomen complexen

Met betrekking tot de complexen die in exploitatie zijn wordt onderstaande toelichting op hoofdlijnen gegeven. Voor detailinformatie verwijzen wij naar de grondbedrijf rapportage en onderstaande tabel 1. Tevens is in Bijlage A van de jaarrekening een overzicht "verloop boekwaarde grondbedrijf" opgenomen.

Complex Lage Schoense, fase 3

In dit complex zijn in 2015 gronden verkocht aan de projectontwikkelaar en aan particulieren. De uitgifte loopt iets achter op schema. De verwachting is dat in 2016 nog een kavel verkocht gaat worden. Het complex is dan op de ontwikkeling van de entree door de ontwikkelaar en de realisatie van een woning na afgerond. In 2015 hebben twee transacties plaatsgevonden.

Complex De Donk, fase 1

In 2016 zijn in fase 1, twee woningen verkocht. Aan de Donkstraat moeten nog 5 kavels worden verkocht. In het plan moet nog 1 grotere kavel gelegen aan de Veenmos worden verkocht.

Complex De Donk, fase 2

De uitgifteprocedure van de grond loopt volop. In 2015 hebben zowel de gemeente als projectontwikkelaars 46 kavels/woningen verkocht. De verwachting is dat 2016 (verkoop 23 kavels) volgens de grondbedrijfplanning zal verlopen.

Complex De Peelhorst

In 2016 zijn 6 kavels verkocht. Het complex heeft nu een boekwaarde van € 1.413.808. Wij zijn in gesprek met enkele starters over de realisatie van een project.

Complex MOB

Het complex wordt in 2016 door een ontwikkelaar opgeleverd. Het project heeft een verlies in 2015 van € 13.339.

Complex Run

Wij zijn nog in gesprek met de initiatiefnemers die een ecologische invulling van het complex voor ogen hebben. Met hen zijn wij afspraken gemaakt over het gebruik en op termijn kopen van de gronden van het complex. De initiatiefnemers zullen in ieder geval bij aankoop van de grond de dan geldende boekwaarde van de gronden vergoeden plus het in 2011 en 2012 genomen verlies. Het kan zijn dat een gedeelte van de grond door ons eerder ingezet gaat worden voor reguliere woningbouw.

Complex Irenestraat

Naar verwachting zal een bestemmingsplan medio 2016 ter besluitvorming worden aangeboden. De locatie achten wij geschikt voor de realisatie van een 8-tal sociale huurwoningen.

Professor van de Veldenstraat

Er moeten nog enkele woningen worden gerealiseerd door een ontwikkelaar. De gesprekken hierover zijn nog steeds gaande. Het ziet er niet naar uit dat de woningen al in 2016 worden gebouwd.

Complex Venhorst Noord

Met de initiatiefneemster van Natuurlijk Gaia is een anterieure overeenkomst gesloten voor de ontwikkeling van dit complex. Medio 2016 is bekend of initiatiefneemster het plan zal doorzetten en eventueel een bestemmingsplan procedure zal worden gestart.

Complex Ruimte voor Ruimte

Dit complex zijn de 12 titels opgenomen die eerder verantwoord werden binnen het complex De Run. Deze titels kunnen nu binnen de gehele gemeente worden ingezet.

Complex Bedrijventerrein De Vlonder West, fase 3

In 2015 is circa 2000 m² verkocht. Voor 2016 is een uitgifte van circa 4.400 m² voorzien.

Complex Bedrijventerrein Venhorst

Voor 2015 stonden geen verkopen bedrijfskavels in de planning. Voor 2016 staat de uitgifte van 1 kavel genoteerd.

Complex De Driedaagse

Het bestemmingsplan is door de Raad vastgesteld. Een mix van wonen en werken. Zodra het plan onherroepelijk is zal met bouwrijp maken en uitgifte worden gestart. Wij verwachten dat dit medio 2016 zal zijn.

Complex De Schutboom

In 2015 is het bebouwde gedeelte van Schutboom 1 een ruim perceel verkocht. Voor het resterende gedeelte grond zal een nieuw bestemmingsplan moeten opgesteld. Meest logische invulling op dit moment is een bedrijfsbestemming met mogelijkheid tot wonen. De uitgifte van kavels is vanaf 2019 gepland.

Nog niet in exploitatie genomen complexen

Met betrekking tot de complexen die *nog niet* in exploitatie zijn kan de volgende toelichting worden gegeven:

De kosten die op deze complexen worden verantwoord zijn over het algemeen terug te herleiden tot voorbereiding- en financieringskosten. Het betreft hier de complexen Buskensstraat, Centrum-Oost. Met de initiatiefnemers Buskensstraat, en Zandhoek zijn wij nog in overleg over een anterieure overeenkomst. Het bestemmingsplan Centrum-Oost is afgerond.

Beleid inzake reserves en risico

Op basis van de omvang van de grondbedrijfrapportage 2016 is een benodigde weerstandvermogen berekend van € 1.620.387 en is € 2.493.911 beschikbaar. In totaal aldus een overschot op het weerstandsvermogen van circa € 873.524.

Tabel 1	Boekwaarde 1-1-2015	Boekwaarde 31-12-2015	Nog uit te geven m²	Boekwaarde per m²	Eind Looptijd	Netto Contante waarde
Woningbouw						
Lage Schoense (fase 3)	€ 11.008	€ -143.800	2.557	€ - 56,24	t/m 2018	€ 262.019
De Donk (fase 1)	€ 9.794	€ -149.339	4.552	€ - 32,81	t/m 2021	€ 720.190
De Donk (fase 2)	€ 3.560.929	€ 2.300.459	25.458	€ 90,36	t/m 2022	€ 945.595
Peelhorst	€ 1.399.213	€ 1.413.808	7.659	€ 184,59	t/m 2022	€ 11.340
MOB	€ 630.589	-	0	-	t/m 2016	€ -
De Run	€ 2.336.877	€ 2.731.267	18.578	€ 147,02	t/m 2025	€ 7.885
Ruimte voor Ruimte	€ 1.290.000	€ 1.290.000	-	-	t/m 2025	-
Venhorst Noord	€ 681.254	€ 715.671	3.004	€ 238,24	t/m 2021	€ 5.347
Irenestraat Boekel	€ 24.925	€ -25.922	930	€ 27,87	t/m 2019	€ 1.054
Bedrijventerrein						
Vlonder-West (fase 3)	€ 1.423.531	€ 1.201.201	9.136	€ 131,48	t/m 2017	€ 895
Venhorst Bedrijventerrein	€ 739.697	€ 777.315	9.864	€ 78,80	t/m 2020	€ 3.888
Mix						
Schutboom	€ 2.093.603	€ 1.575.434	14.602	€ 107,89	t/m 2023	€ 432.163
De Driedaagse	€ 2.006.270	€ 2.103.263	16.066	€ 130,91	t/m 2021	€ 3.379

Tabel 2	Boekwaarde 31-12-2015	Voorziening 2015	Boekwaarde 2016
Woningbouw			
Lage Schoense (fase 3)	€ 143.809		€ 143.809
De Donk (fase 1)	€ 149.339		€ 149.339
De Donk (fase 2)	€ -2.300.459		€ -2.300.459
Peelhorst	€ -1.413.808		€ -1.413.808
MOB		€ 13.339	€ 0
De Run	€ -2.731.267		€ -2.731.267
Ruimte voor Ruimte	€ -1.290.000		€ -1.290.000
Venhorst Noord	€ -715.671		€ -715.671
Irenestraat Boekel	€ 25.922		€ 25.922
Bedrijventerrein			
Vlonder-West (fase 3)	€ -1.201.201		€ -1.201.201
Venhorst Bedrijventerrein	€ -777.315		€ -777.315
Mix			
Schutboom	€ -1.575.434		€ -1.575.434
De Driedaagse	€ -2.103.263		€ -2.103.263
Totaal	€ -13.789.348	€ 13.339	€ -13.789.348

Tabel 3 – Uitgeefbare m2										
Woningbouw	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lage Schoense (fase 3)	304	589	1.664							
De Donk (fase 1)	1.064	1.218	513	517	521	719				
De Donk (fase 2)	7.692	4.769	5.095	3.632	2.607	1.663				
Peelhorst	1.092	1.310	1.722	1.694	1.244	436	161			
MOB										
De Run				3.047	2.428	1.799	2.290	2.065	3.367	3.582
Ruimte voor Ruimte										
Venhorst Noord		1.000		1.004		1.000				
Irenestraat Boekel		930								
Bedrijventerrein										
Vlonder-West (fase 3)	4.412	4.724								
Venhorst Bedrijventerrein	934	1.815	1.596	1.161	4.358					
Mix										
Schutboom				4.692	4.800	5.110				
De Driedaagse		4.277	2.623	4.276	2.274	2.616				

Bijlage A - Kerngegevens

Hieronder zijn in tabelvorm de kerngegevens van de gemeente Boekel vermeld.
Deze kerngegevens zijn onderverdeeld in de sociale structuur en de fysieke structuur.

	1-1-2015	1-1-2016
<u>Sociale structuur:</u>		
Aantal inwoners:		
0 t/m 19 jaar:	2.549	2.550
20 t/m 64 jaar:	5.862	5.929
65 jaar en ouder	1.708	1.775
Totaal aantal inwoners	10.119	10.254
van 75 jaar tot 85 jaar:	509	536
Aantal bijstandsontvangers:		
IOAW:	7	8
IOAZ:	2	3
WWB:	63	58
WWB verpleging:	34	31
Aantal tewerkgestelden in sociale werkgemeenschappen:	80	70
<u>Fysieke structuur:</u>		
Oppervlakte gemeente in hectaren:	3.452	3.452
Oppervlakte land in hectaren:	3.451	3.451
Oppervlakte binnenwater in hectaren:	1	1
Oppervlakte bos- en houtopstanden (ha)	71,80	71,80
Oppervlakte stedelijk groen (ha)	14,10	14,10
Oppervlakte bermen (ha)	58,40	58,40
Oppervlakte gazons (ha)	10,50	10,50
Oppervlakte sportvelden (ha)	11,60	11,60
Lengtes van wegen (m):		
- Binnen de bebouwde kom	40.889	40.889
- Buiten de bebouwde kom	87.966	87.966
- Overige (o.a. zandwegen of halfverharding):	11.209	11.209
Totaal lengten van wegen	140.064	140.064
Riolering:		
- Lengte vrijvervalriolering (m)	54.836	55.770
- Lengte persleiding (m)	63.100	64.590
- Aantal pompunits drukriolering	364	364
Aantal verblijfsobjecten:		
- Woonfunctie	3.890	3.975
- Logiesfunctie	21	25

Bijlage B - Overzicht van (kort- en langlopende) geldleningen (stand per d.d. 31.12.2015)

Nr	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Datum en nummer	Verval-datum	Jaar van de laatste afl.	Rente per-centage	Restantbedrag van de geld-lening aan het begin van het dienstjaar 2015	Bedrag van de in 2015 op te nemen / opgenomen geldlening	Bedrag van		Restantbedrag van de geld-lening aan het einde van het dienstjaar 2015
								de rente of het rente-bestanddeel 2015	de aflossing of het aflos-singsbestand deel 2015	
1	1.000.000	20-06-2003 40.097694	20.06	2028	4,350%	560.000	0	23.430	40.000	520.000
2	4.500.000	26-05-2005 40.100417	26.05	2030	3,735%	2.880.000	0	103.516	180.000	2.700.000
3	1.700.000	12-12-2005 40.101191	12.12	2015	3,395%	170.000	0	5.455	170.000	0
4	5.200.000	30.11.2006 40.102352	30.11	2016	3,939%	1.040.000	0	39.170	520.000	520.000
5	5.000.000	29.11.2007 40.103205	29.11	2017	4,500%	1.500.000	0	65.466	500.000	1.000.000
6	5.000.000	28.02.2008 40.103482	28.02	2018	4,232%	2.000.000	0	66.900	500.000	1.500.000
7	4.500.000	31.07.2008 40.103836	31.07	2018	4,980%	1.800.000	0	80.185	450.000	1.350.000
8	4.000.000	31.07.2009 40.104476	31.07	2019	3,600%	2.000.000	0	65.924	400.000	1.600.000
9	4.000.000	31.08.2010 40.105771	31.08	2020	2,330%	2.400.000	0	52.805	400.000	2.000.000
10	5.000.000	20.12.2011 40.107189	20.12	2021	2,700%	3.500.000	0	94.056	500.000	3.000.000
11	5.000.000	15.11.2012 40.107906	15.11	2022	1,740%	4.000.000	0	68.480	500.000	3.500.000
12	5.000.000	28.11.2013 40.108761	28.11	2033	2,835%	4.750.000	0	134.022	250.000	4.500.000
13	2.000.000	kortlopende geldlening	07.01.15	2015	0,400%	2.000.000	0	0	2.000.000	0
14	3.000.000	kortlopende geldlening	11.01.16	2016	-0,100%	0	3.000.000	0	0	3.000.000
54.900.000 Totaal						28.600.000	3.000.000	799.409	6.410.000	25.190.000

Bijlage C - Kasstroomoverzicht

De exploitatie geeft de lasten en baten van een bepaald dienstjaar weer. Dit is in enkele gevallen niet gelijk aan de uitgaven en inkomsten. Zo zijn afschrijvingen geen uitgaven maar wel lasten in de exploitatie, terwijl onttrekkingen aan de reserves wel als baten worden aangemerkt, terwijl dit geen werkelijke ontvangsten zijn. Om deze redenen geeft de exploitatie dan ook geen inzicht in de werkelijke geldstromen. Bijgaand het kasstroomoverzicht.

	Rekening 2014	Rekening 2015
Batig saldo 2015 Grondbedrijf	0	0
Batig saldo 2015 Algemene Dienst	355.872	460.681
Mutaties bestemd resultaat	561.815	-355.872
Geldleningen:		
a. aflossing reguliere leningen	-4.410.000	-6.410.000
b. afwikkeling onderhandse lening	0	0
c. vermeerderingen	<u>2.000.000</u>	<u>3.000.000</u>
	-2.410.000	-3.410.000
Waarborgsommen	-31.441	27.424
Investerings:		
a. afschrijvingen (geen uitgaven)	721.414	803.626
b. aflossingen	0	0
c. vermeerderingen	-873.510	-3.358.358
d. verminderingen	<u>2.985.925</u>	<u>6.763.403</u>
	2.833.829	4.208.671
Reserves en voorzieningen:		
a. rentebijdrage	0	0
b. vermeerderingen	3.169.587	1.420.659
c. verminderingen	<u>-2.863.800</u>	<u>-3.394.291</u>
	305.787	-1.973.632
Mutaties voorraden, exclusief gronden	0	0
Mutaties vlottende activa, excl. liquide middelen	-225.048	262.916
Mutaties vlottende passiva, excl. liquide middelen	-510.740	649.211
Totale kasstroom	<u>880.074</u>	<u>-130.601</u>
Saldo liquide middelen per 1 januari	-616.350	263.724
Saldo liquide middelen per 31 december	263.724	133.123
Afname/toename liquide middelen	<u><u>880.074</u></u>	<u><u>-130.601</u></u>

Bijlage D – Kasgeldlimiet en renterisiconorm

Kasgeldlimiet

Omvang	Begroot	Werkelijk			
		1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
1 Toegestane kasgeldlimiet					
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in een bedrag	1.946.480	1.946.480	1.946.480	1.946.480	1.946.480
2 Omvang vlottende korte schuld	0	2.725.739	0	0	0
Opgenomen gelden < 1 jaar	0	2.666.667	0	0	0
Schuld in rekening-courant	0	59.072	0	0	0
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0	0
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0	0
3 Vlottende middelen	0	177.172	1.000	1.000	1.000
Contante in kas	0	1.000	1.000	1.000	1.000
Tegoeden in rekening-courant	0	176.172	0	0	0
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0	0
4 Toets kasgeldlimiet					
Totaal netto vlottende schuld	0	2.548.566	3.739.413	2.601.016	2.681.845
Toegestane kasgeldlimiet	1.946.480	1.946.480	1.946.480	1.946.480	1.946.480
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	1.946.480	-602.086	-1.792.933	-654.536	-735.365

Renterisiconorm

Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Basisgegevens		
1a Renteherziening op vaste schuld o/g (schuldbedrag)	0	0
1b Renteherziening op vaste schuld u/g (schuldbedrag)	0	0
2 Netto renteherziening op vaste schuld (1a – 1b)	0	0
3a Nieuwe aangetrokken vaste schuld	0	0
3b Nieuwe verstrekte lange leningen	0	0
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a – 3b)	0	0
5 Betaalde aflossingen	4.410.000	4.410.000
6 Geherfinancierde schuld (laagste van 4 en 5)	0	0
Renterisico		
7 Stand van de vaste schuld per 1 januari 2015	28.600.000	28.600.000
8 Het bij Min. Regeling vastgesteld 20 %	5.720.000	5.720.000
9 Werkelijk Renterisico	0	0
Toets renterisiconorm		
10 Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	5.720.000	5.720.000

Bijlage E - Lijst met afkortingen

a.g.v.	Als gevolg van
A+O Fonds	Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds (A+O fonds) Gemeenten
AB	Algemeen Bestuur
ABW	Algemene Bijstands Wet
AGR	Algemene Gemeentelijke Reserve
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
AO / IC	Administratieve Organisatie en Interne Controle
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ARBO	Arbeidsomstandigheden
art.	Artikel
ASHG	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AWIR	Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen
AZ	Algemene Zaken
B & W	(College van) Burgemeester en Wethouders
b.v.	Besloten vennootschap
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBN	Brandweer Brabant Noord
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBRA	Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen
BCA	Bestuurscommissie Afvalinzameling
BCF	BTW Compensatie Fonds
BDUR	Brede doeluitkering rampenbestrijding
BGO	Bijzonder Georganiseerd Overleg
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BHIC	Brabants Historisch Informatie Centrum
BIO	Buitengebied in ontwikkeling
BLAU	Basisregistratie Lonen, Arbeids- en Uitkeringsverhoudingen
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BNO	Brabant Noord-Oost
BOA	Buitengewone opsporingsambtenaar
BOPZ-(online)	Bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen
BOR	Bijzondere ondernemingsraad
BP	Bestemmingsplan
BPM	Belasting voor personenauto's en motorvoertuigen
BRI	Basisregistratie Inkomens
BRK	Basisregistratie Kadaster
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen
BRT	Basisregistratie Topografie
BRV	Basisregistratie voertuigen
BSOB	Belastingsamenwerking Oost-Brabant
BTW	Belasting toegevoegde waarde (=omzetbelasting)
BUIG	Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
Burap	Bestuursrapportage
BVL	Brabants Veiligheidslabel
BW	Burgerlijk Wetboek
BWT	Bouw en woningtoezicht
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
C.Q.	Casu Quo
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
Cf.	Conform
Cie	Commissie
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin

Bijlage E - Lijst met afkortingen

CPB	College Bescherming Persoonsgegevens
CPI	Consumentenprijsindex
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
CWI	Centrum Werk en Inkomen
Dd	De dato
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DKD	Digitaal Klantdossier
DLB	De Lage Beemden
DT	Directie Team
DURP	Digitaal Uitwisselbare Ruimtelijke Plannen
e.d.	En dergelijke
ECB	Europese Centrale Bank
EHBO	Eerste Hulp Bij Ongelukken
EKD	Elektronisch Kinddossier
EMU	Economische en Monetaire Unie
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
EV	Eigen Vermogen
EVZ	Ecologische verbindingzone
Fin.	Financieel / Financiële
FLO	Functioneel leeftijdsontslag
FPU	Flexibele Pensioen Uittreding
FTE	Fulltimerequivalent
Fvw	Financiële verhoudingswet
GB	Grondbedrijf
GBA	Gemeentelijke bevolkingsadministratie
GFT	Groente, Fruit- en Tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIS	Geografisch informatiesysteem
GMC	Gemeenschappelijk Meldcentrum
GO	Georganiseerd Overleg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijke Riolerings Plan
GS	Gedeputeerde Staten
GVOP	Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties
GZ	Grondgebiedszaken
H.b.h.	Hulp bij het huishouden
HHV	Huishoudelijke verzorging
HNG	Hypotheekfonds Noordbrabantse Gemeenten
HVD	Hulpverleningsdienst Brabant-Noord
I & A	Informatie & Automatisering
IBN	Integrale bedrijven Noordoost-Brabant
ICT	Informatie en Communicatie technologie
iDOP	integraal Dorps Ontwikkeling Plan
ihkv	In het kader van
IKC	Integraal kindcentrum
Incl.	Inclusief
IOAW	Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijke Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijke Arbeidsongeschikte Zelfstandigen
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IV	Intensieve Veehouderij
IVB	Integraal Veiligheidsbeleid
IVH	Integrale vroegHulp
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KBO	Katholieke Bond van Ouderen
KCV	Kleinschalig Collectief Vervoer
KRW	Kaderrichtlijnen water
LOG	Landbouw- ontwikkelgebied

Bijlage E - Lijst met afkortingen

M.b.t.	met betrekking tot
M.n.	Met name
M.u.v.	Met uitzondering van
MER	Milieueffectrapportage
MIRT	Meerjaren investeringsprogramma
MKB	Midden en kleinbedrijf
MOP	Meerjaren onderhoudsplan
N.V.	Naamloze vennootschap
N.v.t.	Niet van toepassing
NHR	Nationaal handelsregister
NOC-NSF	Nederlands Olympisch Comité - Nederlandse Sportfederatie
NT1	Nederlandse als 1e taal
NT2	Nederlandse als 2e taal
Nuggers	Niet uitkeringsgerechtigden
NUP	Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid
Nza	Nederlandse Zorgautoriteit
O.a.	Onder andere
O.b.v.	Op basis van
O.g.v.	Op grond van
ODBN	Omgevingsdienst Brabant Noord
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheids Zorg
OKE	Ontwikkelkansen door Kwaliteit en Educatie
OLP	Onderwijs leerpakket
OM	Openbaar Ministerie
OR	Ondernemingsraad
OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerende Zaakbelasting
P&C	Planning & Control
P&O	Personeel & Organisatie
Pag.	Pagina
PGB	Persoonsgebonden Budget
PM	Pro Memorie (= ter herinnering)
POP	Persoonlijk ontwikkelingsplan
PS	Provinciale Staten
PvA	Plan van Aanpak
RAV	Regionale Ambulance Voorzieningen
RBL	Regionaal Bureau Leerplicht
RIE	Risico-inventarisatie en evaluatie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
RO	Ruimtelijke Ordening
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
RUD	Regionale Uitvoerings Dienst
RUPL	Regionaal Uitvoeringsprogramma Leefomgeving
RVR	Ruimte voor ruimte
SBB	Stichting Binnensport Boekel
SGV	Stichting Gemeenschapshuis Venhorst
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realiseerbaar en Tijdgebonden
SV	Structuur Visie
SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting
SWEW	Stichting Waarborgfonds Eigen Woning
SWO	Stichting Welzijn Ouderen
T / m	Tot en met
T.b.v.	Ten behoeve van
T.g.v.	Ten gunste van
T.o.v.	Ten opzichte van
T.t.v.	Ten tijde van
VCA	Veiligheidschecklist Aannemers
vGRP	Verbreed Gemeentelijke Riolerings Plan
VJN	Voorjaarsnota
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Bijlage E - Lijst met afkortingen

VPB	Vennootschapsbelasting
VR	Verordening Ruimte
VTH-taken	Vergunningverlening / toezicht & handhaving
VVE	Vereniging van Eigenaren
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VVN	Veilig Verkeer Nederland
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WB21	Waterbeleid 21e eeuw
WCPV	Wet collectieve preventie volksgezondheid
WEB	Wet Educatie en Beroepsonderwijs
Wet Walvis	Wet Administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten
Wet WOZ	Wet Waardering Onroerende Zaken
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WIJ	Wet Investing in Jongeren
WIN	Wet Inburgering Nieuwkomers
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WKPB	Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WM	Wet Milieubeheer
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNSP	Wet sanering natuurlijke personen
WOR	Wet op de Ondernemingsraden
WOZ	Waardering onroerende zaken
WRO	Wet op de ruimtelijke ordening
WSNP	Wet sanering natuurlijke personen
WSW	Wet sociale werkvoorziening
Wtcg	Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
WVG	Wet voorzieningen gehandicapten
WVO	Wet Verontreiniging Oppervlaktewater
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWIK	Wet Werk en Inkomen Kunstenaars

Inhoud

Deel 2 - Jaarrekening 2015

pagina

Hoofdstuk 1	Balans	2
Hoofdstuk 2	Overzicht van baten en lasten	4
Hoofdstuk 3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	6
Hoofdstuk 4	Toelichting op de balans	10
Hoofdstuk 5	Incidentele baten & lasten	20
Hoofdstuk 6	SiSa verantwoordingsinformatie	22
Hoofdstuk 7	Begrotingsrechtmatigheid	27

Bijlagen

A	Overzicht verloop boekwaarde grondbedrijf
A.1.	Overzicht boekwaarde - correctie boekwaarde - voorzieningen
B	Overzicht van reserves en voorzieningen
C	Specificatie mutaties reserves en voorzieningen
D	Toelichting aard en reden van reserves en voorzieningen
E	Overzicht kredieten
F	Toelichting overzicht kredieten en restant
G	Overzicht van (gewaarborgde) geldleningen en garantstellingen

Hoofdstuk 2 - Balans

(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA	31-12-2015	31-12-2014
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	0	0
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	0
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	0
Materiële vaste activa	20.525	17.888
- Investerings met een economisch nut;		
- gronden uitgegeven in erfpacht	0	0
- overige investeringen met een economisch nut	15.908	13.621
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;		
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.537	1.619
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut;		
- gronden en terreinen	295	297
- bedrijfsgebouwen	742	140
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.423	1.517
- vervoermiddelen	0	0
- machines, apparaten en installaties	38	44
- overige materiële vaste activa	582	650
Financiële vaste activa	2.375	1.861
- Kapitaalverstrekkingen aan;		
- deelnemingen	1	9
- gemeenschappelijke regelingen	0	0
- overige verbonden partijen	0	0
- Leningen aan;		
- woningbouwcorporaties	62	65
- deelnemingen	715	743
- overige verbonden partijen	0	0
- Overige langlopende leningen u/g	133	79
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	1.290	0
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	174	965
Totaal vaste activa	22.900	19.749
Vlottende activa		
Voorraden	12.499	17.712
- Grond- en hulpstoffen;		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	1.555
- overige grond- en hulpstoffen	0	0
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	12.499	16.157
- Gereed product en handelsgoederen	0	0
- Vooruitbetalingen	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.013	2.319
- Vorderingen op openbare lichamen	976	950
- Verstrekte kasgeldleningen	0	0
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	0	0
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	0	60
- Overige vorderingen	1.037	1.309
- Overige uitzettingen	0	0
Liquide middelen	133	264
- Kassaldi	1	1
- Banksaldi	132	263
Overlopende activa	369	296
Totaal vlottende activa	15.014	20.591
TOTAAL ACTIVA	37.914	40.340

(bedragen x € 1.000,-)

PASSIVA	31-12-2015	31-12-2014
Vaste passiva		
Eigen vermogen	8.474	8.026
- Algemene reserve	5.642	5.310
- Bestemmingsreserves;		
- voor egalisatie van tarieven	53	53
- overige bestemmingsreserves	2.318	2.307
- Resultaat	0	0
- Nog te bestemmen na- voordelig rekeningresultaat	461	356
Vorzieningen	1.697	1.837
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	513	1.294
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	601	543
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	583	0
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	22.282	26.665
- Obligatieleningen	0	0
- Onderhandse leningen van;		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	22.190	26.600
- binnenlandse bedrijven	0	0
- overige binnenlandse sectoren	0	0
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	0	0
- Waarborgsommen	92	65
- Verplichtingen uit hoofde van financial-lease overeenkomsten	0	0
Totaal vaste passiva	32.453	36.528
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	4.541	3.027
- Kasgeldleningen	3.000	2.000
- Banksaldi	0	0
- Overige schulden	1.541	1.027
Overlopende passiva	920	785
Totaal vlottende passiva	5.461	3.812
TOTAAL PASSIVA	37.914	40.340
Gewaarborgde geldleningen	11.645	12.535
Garantstellingen	1.000	1.000

Hoofdstuk 2 - Overzicht van baten en lasten

Omschrijving programma	Primitieve begroting 2015			Begroting 2015 (na wijziging)			Rekening 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A Bestuurlijke en ambtelijke organisatie	2.277.664	-146.100	2.131.564	2.278.833	-143.600	2.135.233	2.283.627	-218.845	2.064.782
B Mobiliteitsbeleid	1.030.738	-46.680	984.058	1.108.312	-31.680	1.076.632	1.111.984	-40.283	1.071.701
C Economische ontwikkeling	920.354	-1.022.980	-102.626	614.799	-710.635	-95.836	688.228	-642.278	45.950
D Leefbaarheid	9.576.862	-1.752.500	7.824.362	9.646.377	-1.753.186	7.893.191	9.107.136	-1.819.892	7.287.244
E Toerisch recreatief beleid	786.523	-70.951	715.572	806.773	-93.051	713.722	877.409	-156.604	720.805
F Veiligheid en handhaving	810.283	-62.500	747.783	815.380	-71.400	743.980	826.749	-101.136	725.613
G Ruimtelijke ordening en woningbouw	4.050.507	-3.625.173	425.334	3.902.584	-3.530.651	371.933	9.693.305	-9.160.586	532.719
H Milieuzaken	1.729.302	-1.714.643	14.659	1.754.902	-1.722.343	32.559	2.128.787	-2.103.132	25.655
I Educatie	1.030.534	-114.626	915.908	1.048.288	-155.880	892.408	1.046.819	-166.067	880.752
J Te verdelen over de programma's	786.998	-14.443.612	-13.656.614	902.715	-14.666.537	-13.763.822	1.077.355	-14.432.576	-13.355.221
Sub-totaal programma's	22.999.765	-22.999.765	0	22.878.963	-22.878.963	0	28.841.399	-28.841.399	0

Omschrijvingen algemene dekkingsmiddelen:

	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Lokale heffingen	0	-3.981.342	-3.981.342	0	-3.989.642	-3.989.642	0	-4.131.225	-4.131.225
G Begrafenisrechten	0	-21.800	-21.800	0	-25.500	-25.500	0	-21.023	-21.023
G Grafrechten	0	-65.400	-65.400	0	-76.000	-76.000	0	-69.366	-69.366
H Afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten	0	-688.000	-688.000	0	-682.000	-682.000	0	-659.045	-659.045
H Rioolrechten	0	-828.608	-828.608	0	-828.608	-828.608	0	-905.670	-905.670
J Onroerend-zaakbelastingen gebuikers	0	-356.646	-356.646	0	-356.646	-356.646	0	-373.313	-373.313
J Onroerend-zaakbelastingen eigenaren	0	-2.000.888	-2.000.888	0	-2.000.888	-2.000.888	0	-2.082.808	-2.082.808
J Toeristenbelasting	0	-20.000	-20.000	0	-20.000	-20.000	0	-20.000	-20.000
Algemene uitkeringen	0	-11.879.618	-11.879.618	0	-11.736.226	-11.736.226	0	-11.772.878	-11.772.878
J Algemene uitkeringen	0	-6.939.431	-6.939.431	0	-6.940.734	-6.940.734	0	-6.977.058	-6.977.058
J Uitkering deelfonds Sociaal Domein	0	-4.940.187	-4.940.187	0	-4.795.492	-4.795.492	0	-4.795.820	-4.795.820
Dividend/beleggingen	0	-250	-250	0	0	0	0	0	0
J Beleggingen	0	-250	-250	0	0	0	0	0	0
Saldo financieringsfunctie	22.999.765	-7.138.555	15.861.210	22.878.963	-7.153.095	15.725.868	28.841.399	-12.937.296	15.904.103

	Primitieve begroting 2015			Begroting 2015 (na wijziging)			Rekening 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Overige algemene dekkingsmiddelen	-214.590	-15.540.603	-15.755.193	-214.590	-15.293.125	-15.507.715	-695.203	-15.656.876	-16.352.079
J Elimineren mutaties reserves	214.590	-162.543	52.047	214.590	-317.543	-102.953	234.522	-247.227	-12.705
J Elimineren mutaties nadelig/batig saldo	0	-158.064	-158.064	0	-115.200	-115.200	460.681	0	460.681
Sub-totaal algemene dekkingsmiddelen	22.785.175	-22.679.158	106.017	22.664.373	-22.446.220	218.153	28.146.196	-28.594.172	-447.976
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
J Elimineren mutaties onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	22.785.175	-22.679.158	106.017	22.664.373	-22.446.220	218.153	28.146.196	-28.594.172	-447.976
Toevoeging/onttrekking aan reserves:	214.590	-162.543	52.047	214.590	-317.543	-102.953	234.522	-247.227	-12.705
A Bestuurlijke en ambtelijke organisatie	0		0	0	0	0	0	-24.076	-24.076
B Mobiliteitsbeleid	0	0	0	0	0	0	74.512	0	74.512
C Economische ontwikkeling	24.000		24.000	24.000	0	24.000	24.000	0	24.000
D Leefbaarheid	0	0	0	0	-136.000	-136.000	0	-136.000	-136.000
E Toerisch recreatief beleid	5.000	-5.000	0	5.000	-5.000	0	5.000	-5.664	-664
F Veiligheid en handhaving	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G Ruimtelijke ordening en woningbouw	0	0	0	0	0	0	104.529	-5.000	99.529
H Milieuzaken	185.590	-143.635	41.955	185.590	-143.635	41.955	0	-17.098	-17.098
I Educatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
J Te verdelen over de programma's	0	-13.908	-13.908	0	-32.908	-32.908	26.481	-59.389	-32.908
Gerealiseerde resultaat	22.999.765	-22.841.701	158.064	22.878.963	-22.763.763	115.200	28.380.718	-28.841.399	-460.681

Voor de toelichting op de verschillen tussen de begroting na wijziging en de realisatie wordt verwezen naar de programmaverantwoording (beginnend op pagina 8) in het begin van het jaarverslag.

Deze analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarrekening.

Zie ook jaarverslag 2.12 blz 31 "Nadere analyse uitgaven & inkomsten (begrotingsrechtmatigheid) per programma".

Hoofdstuk 3 - Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

3.1 Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Daarnaast dient als basis de op 11 december 2014 door de gemeenteraad vastgestelde nota 'financieel beleid van de gemeente Boekel'. In deze nota is zo goed als mogelijk rekening gehouden met de ontwikkelingen en vereisten vanuit het BBV, dat met ingang van verantwoordingsjaar 2004 van toepassing is. In een situatie waarin het BBV en de nota 'financieel beleid van de gemeente Boekel' met elkaar conflicteren is de geldende wetgeving, in casu het BBV, leidend.

3.2 Algemene grondslagen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. In de grondexploitatie worden de winsten (tussentijds) genomen op basis van geactualiseerde meerjarenramingen en de feitelijke voortgang/realisatie binnen een complex. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt. Veelal is dit het jaar volgend op het begrotingsjaar waarover dividend wordt uitgekeerd.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod tot het vormen van voorzieningen voor arbeidsgerelateerde verplichtingen, die jaarlijks van vergelijkbaar volume zijn, worden deze lasten verantwoord in het jaar waarin deze tot uitdrukking komen. Bijvoorbeeld ziektekostenpremies van gepensioneerden, overlopende vakantiegeldverplichtingen, verlofaanspraken die worden uitbetaald en wethouderspensionen komen ten laste van de op dat moment lopende exploitatie.

Indien er géén sprake meer is van een vergelijkbaar volume, een schokeffect a.g.v. bijvoorbeeld een reorganisatie, zal er voor de toekomstige verplichtingen wel een voorziening worden gevormd.

De uitkering van de behoedzaamheidsreserve wordt door het Rijk gecommuniceerd middels de maartcirculaire en is gebaseerd op de voorlopige jaarcijfers van het Rijk. Gezien de ontwikkeling van het gemeentefonds in de afgelopen jaren is met ingang van jaarrekening 2008 géén behoedzaamheidsreserve over het betreffende jaar meer als opbrengst meegenomen. En wordt bij het opmaken van de jaarrekening, voor de opbrengsten uit de Algemene Uitkering, uitgegaan van de meest recente betaalspecificatie die op dat moment beschikbaar is. Voor de onderhavige jaarrekening is dit nr. 7 van 15 december 2015.

3.3 Vaste Activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Investeringen voornamelijk gedaan voor riolering of het inzamelen van huishoudelijk afval worden op de balans opgenomen in de afzonderlijke categorie: investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

3.3.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Artikel 64 lid 6 stelt aan de afschrijving van immateriële vaste activa een maximum van 5 jaar. Een uitzondering vormen de als immateriële activa opgenomen kosten van het sluiten van geldleningen en disagio. Op grond van art. 64, lid 5 is in deze situatie de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan de looptijd van de lening. De activeringscriteria m.b.t. activering bijdrage in eigendom van derden zijn opgenomen in artikel 60 en zijn aanmerkelijk aangescherpt.

3.3.2 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het resterende saldo (totale lasten -/- bijdragen van derden) afgeschreven gedurende de looptijd van het actief.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij voornamelijk geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

Materiële vaste activa met maatschappelijke nut

De infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, etc. worden overeenkomstig het raadsbesluit d.d. 11 december 2014 afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen en worden wel nog in mindering gebracht.

Op basis van het raadsbesluit 11 december 2014 (Nota financieel beleid van de gemeente Boekel) zullen in principe de navolgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

- 40 jaar Nieuwbouw woonruimten, bedrijfsgebouwen en scholen
- 30 jaar Rioleringen
- 25 jaar Renovatie, restauratie, aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen
- 20 jaar Uitbreidingen/verbouwingen bestaande activa
- 20 jaar Vervanging daken en dakbedekkingen
- 15 jaar Technische installaties bedrijfsgebouwen (lift, cv)
- 10 jaar Telefooninstallaties, kantoormeubilair, kantoormachines, schoolmeubilair, onderwijsleerpakketten, groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen, parkeerterreinen, verkeersregelinstallaties
- 10 jaar Zware transportmiddelen (vrachtwagen, tractoren, sneeuwpluigen)
- 7 jaar Lichte transportmiddelen (o.a. pick-ups)
- 5 jaar Immateriële activa (kosten onderzoek en ontwikkeling), lichte transportmiddelen
- 4 jaar Automatiseringsapparatuur, hard- en software (voor zover niet geleasd)
- niet Gronden en terreinen. Ingeval een investering inclusief grond is en de grondkosten niet afzonderlijk tot uitdrukking kunnen worden gebracht, wordt afgeschreven volgens de voor de opstellen geldende waarderingmethodiek.

De hierboven genoemde afschrijvingstermijnen gelden zowel voor investeringen met economisch nut als voor investeringen met maatschappelijk nut.

3.3.3. Financiële vaste activa

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

Kapitaalverstrekkingen aan:

- Deelnemingen
- Gemeenschappelijke regelingen
- Overige verbonden partijen

Langlopende leningen aan:

- Deelnemingen
- Woningbouwcorporaties
- Overige verbonden partijen
- Overige langlopende leningen
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van **één jaar of langer**
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Het begrip rentetypische looptijd verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet Fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding. Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum dient te worden opgenomen ook al resteert er minder dan 1 jaar van de oorspronkelijke looptijd.

Van een "deelneming" is krachtens artikel 1e BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken, daar de actuele waarde hoger is dan de verkrijgingprijs.

3.4 Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, dan wel lagere marktwaarde.

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingprijs. De vervaardigingprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend; grondaankopen, kosten van bouw- en woonrijpmaken, alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan géén sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

De voorgeschreven indeling op de balans op grond van artikel 38 BBV is:

- grond- en hulpstoffen
- onderhanden werken
- gereed product en handelsgoederen
- vooruitbetalingen op voorraden

3.5 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is met ingang van 2006 een voorziening ingesteld. Een dergelijke voorziening wordt statisch bepaald.

De voorgeschreven indeling voor wat betreft vorderingen is:

- vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk)
- verstrekte kasgeldleningen
- rekeningcourantverhoudingen met niet-financiële instellingen
- uitzettingen in 's Rijks schatkist
- overige vorderingen
- overige uitzettingen

Op het punt van uitzettingen is gekozen om de terminologie van de Wet Fido te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vorderingen als op effecten. Het onderscheid tussen beiden is komen te vervallen. Voorzover op grond van het treasurystatuut effectenbezit niet is toegestaan, dan wel niet aanwezig kan dit in de toelichting uiteengezet worden. In de Gemeente Boekel zijn de kaders middels vaststelling van het treasurystatuut bepaald.

3.6 Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

3.7 Voorzieningen

De nota reserves en voorzieningen is een onderdeel van de nota financieel beleid. Deze nota is op 11 december 2014 vastgesteld en vormt met het BBV het beleidsuitgangspunt van de reserves en voorzieningen. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies naar de Boekelse maat.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die terzake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid terzake nader uiteengezet.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44, lid 1 BBV gevormd voor:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.
- b. bestaande risico's op balansdatum terzake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.
- d. op grond van artikel 44, lid 2 BBV worden tot de voorzieningen ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.

De rioolvoorziening is verwerkt op basis van nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. Vanuit het GRP is er geen inzicht in de wijze waarop het riooltarief is opgebouwd en is een voorziening op basis van artikel 44, lid 1 BBV niet mogelijk.

3.8 Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

3.9 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

3.10 Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de gewaarborgde geldleningen per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is een specificatie per afzonderlijke garantstelling opgenomen.

Hoofdstuk 4 - Toelichting op de balans per 31 december (bedragen x 1.000)

ACTIVA

4.1. Vaste activa

4.1.1. Materiële vaste activa

Materiële vaste activa	Boekwaarde 01-01-2015	Investing	Desinvestering	Afschrijving	Her- rubricering	Boekwaarde 31-12-2015
Materiële vaste activa met economisch nut						
Gronden en terreinen	3.074	1.326	0	0	0	4.400
Bedrijfsgebouw en	9.746	1.363	0	338	0	10.771
Grond-, w eg- en w aterbouw	194	1	0	16	0	179
Vervoermiddelen	53	50	0	11	0	92
Machines, apparaten, installaties	313	0	0	28	0	285
Overige	241	0	0	60	0	181
Totaal vaste activa met economisch nut	13.621	2.740	0	453	0	15.908

Investing met economisch nut, waarvoor heffing kan worden geheven						
Grond-, w eg- en w aterbouw	1.619	0	0	82	0	1.537
Totaal vaste activa met economisch nut	1.619	0	0	82	0	1.537

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut						
Gronden en terreinen	297	0	0	2	0	295
Bedrijfsgebouw en	140	659	0	57	0	742
Grond-, w eg- en w aterbouw	1.517	5	0	99	0	1.423
Machines, apparaten, installaties	44	0	0	6	0	38
Overige	650	91	82	77	0	582
Totaal vaste activa met maatschappelijk nut	2.648	755	82	241	0	3.080
Totaal materiële vaste activa	17.888	3.495	82	776	0	20.525

In de bijlage E "Overzicht kredieten" is een overzicht van de totaal investeringen per programma opgenomen en de restantkredieten die naar 2015 overgaan.

De methode van afschrijving die wordt gehanteerd is cf. Nota financieel beleid, zie ook bijlage E "Overzicht kredieten" waarin dit is opgenomen en waar tevens het afschrijvingstermijn wordt vermeld. Ook wordt in deze bijlage ten aanzien van de investeringen aangegeven welke reserves hiervoor naar verwachting beschikbaar zullen zijn.

4.1.2. Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Boekwaarde 01-01-2015	Investing	Des- investering	Aflossing/ afschrijving	Her- rubricering	Boekwaarde 31-12-2015
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- Deelnemingen	9	0	0	8	0	1
- Gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	0	0	0
- Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0	0
Leningen aan:						
- Deelnemingen	743	65	93	0	0	715
- Woningbouw corporaties	65	0	0	3	0	62
- Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0	0
Overige langlopende leningen:	79	54	0	0	0	133
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar:	0	0	0	0	1.290	1.290
Bijdrage aan activa in eigendom van derden:	965	0	757	34	0	174
Totaal Financiële vaste activa:	1.861	119	850	45	1.290	2.375

De her-rubricering inzake overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar betreffen de Ruimte voor Ruimte titels. Tot en met jaarrekening 2014 zijn deze op de balans verantwoord bij de vlottende activa (voorraden), daar maakte deze een onderdeel uit van de bouwgronden in exploitatie. Met het opstellen van de jaarrekening 2015 is de netto boekwaarde € 1.290.000. In het verleden is reeds een verlies genomen van € 330.000 op de Ruimte voor Ruimte titels door middel van het vormen van een (verlies)voorziening.

4.2. Vlottende activa

4.2.1. Voorraden

Voorraden	2015	2014
Grond- en hulpstoffen:	0	0
- niet in exploitatie genomen bouw gronden	0	1.555
- overige grond- en hulpstoffen	0	0
Onderhanden werk, waaronder bouw gronden in exploitatie	15.511	20.845
Voorziening Grondbedrijf (verlies gevende complexen)	-3.012	-4.688
Totaal	12.499	17.712

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de bijlage 'overzicht verloop boekwaarde 2015 Grondbedrijf' (bijlage A) en de toelichting m.b.t. het grondbeleid in het jaarverslag (paragraaf 3.8 - Grondbeleid). Saldo van de voorraden is inclusief de voorziening grondbedrijf (verlies gevende complexen).

4.2.2. Uitzettingen korter dan één jaar

Uitzettingen	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Vordering op openbare lichamen	976	950
Rekening courant saldi niet financiële instellingen	0	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	0	60
Overige vorderingen	1.037	1.309
Overige uitzettingen	0	0
Totaal	2.013	2.319

Onderstaande tabel geeft het gemiddelde kwartaalsaldo van de liquide middelen ten opzichte van het drempelbedrag weer. Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van treasury zijn risico's in sterke mate beperkt door de verankering van het schatkistbankieren in de wet fido. Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden verplicht worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Uitgezonderd hierop zijn de middelen onder het drempelbedrag. Dit betreft 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van € 250.000 en is ingesteld om voldoende saldo aan te houden voor het dagelijks betalingsverkeer. Uit onderstaande tabel valt af te leiden dat in het boekjaar 2015 het drempelbedrag niet overschreden is.

Drempelbedrag SKB	1e kwartaal 2015	2e kwartaal 2015	3e kwartaal 2015	4e kwartaal 2015
Drempelbedrag (0,75% van begroting - minimaal € 250.000)	250	250	250	250
Gemiddeld saldo buiten's Rijks schatkist	250	250	250	250
Ruimte binnen limiet (+), overschrijding (-)	0	0	0	0

Het verloop van de post overige vorderingen is als volgt.

Overige vorderingen	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Vordering op overige vorderingen	1.268	1.570
Voorziening oninbaarheid	231	261
Saldo Overige vorderingen	1.037	1.309

4.2.3. Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2015	31-12-2014
Kas	1	1
Bank	132	263
Totaal	133	264

4.2.4. Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-2015	31-12-2014
Vooruitbetaalde bedragen	72	172
Nog te ontvangen bedragen	158	62
Voorziening oninbaarheid	0	0
Nog te ontvangen bedragen Nederlandse overheidslichamen	139	62
Totaal	369	296

Dit is het verloop overzicht nog te ontvangen bedragen van Nederlandse overheidslichamen:

Verloop nog te ontvangen bedragen van Nederlandse overheidslichamen	Boekwaarde 01-01-2015	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Boekwaarde 31-12-2015
Herzienings btw 2011 t/m 2015 (De Horst)	29	0	29	0
ISV-subsidie	20	0	20	0
Subsidie provincie, mensgerichte maatregelen 2014	13	0	13	0
Loonheffing soza, december 2015	0	5	0	5
PGB huishoudelijke verzorging 2015	0	6	0	6
PGB jeugd 2015	0	44	0	44
Hardheidsclausule over 2015	0	19	0	19
BBZ 2004 - over 2015	0	65	0	65
Totaal	62	139	62	139

PASSIVA

4.3. Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen	31-12-2015	31-12-2014
Algemene reserve	5.642	5.310
Bestemmingsreserves:	0	0
- voor egalisatie van tarieven	53	53
- overige bestemmingsreserves	2.318	2.307
Resultaat na bestemming	461	356
Totaal	8.474	8.026

Voor het verloop in 2015, inclusief aard en reden van de reserves, wordt verwezen naar onderstaande overzichten.

	Saldo 1/1	Vermeerdering	Vermindering	Saldo 31/12
Reserves	8.026.100-	1.051.076-	656.098	8.421.078-
1. Saldo van rekening	355.872-	460.681-	355.872	460.681-
980301 Saldo van de rekening A.D.	355.872-	460.681-	355.872	460.681-
980350 Saldo van de rekening grondexploitatie	0	0	0	0
2. Algemene reserves	5.310.325-	382.353-	50.557	5.642.121-
980001 Vaste reserve	617.647-	382.353-	0	1.000.000-
980002 Algemene reserve	2.618.308-	0	50.557	2.567.751-
980051 Vaste reserve G.B. ivm norm Provincie	401.261-	0	0	401.261-
980052 Algemene reserve grondexploitatie	1.673.110-	0	0	1.673.110-
3. Bestemmingsreserves	53.000-		53.000	
980101 Afvalstoffenheffing	53.000-	0		53.000-
4. Overige bestemmingsreserves	2.306.903-	208.042-	196.670	2.318.275-
980213 Boecult	40.502-	5.000-	664	44.838-
980214 Monumentenbeleid	40.000-	0	0	40.000-
980240 Budgetoverhevelingen	155.000-	74.512-	155.000	74.512-
980250 Fonds kunst & cultuur	177.175-	0	5.000	172.175-
980251 Fonds bovenwijkse voorzieningen	1.517.626-	0	0	1.517.626-
980252 Fonds groen voor rood	85.963-	0	22.098	63.865-
980255 Pensioen gewezen wethouder	198.947-	0	13.908	185.039-
980259 Vitaal Buitengebied Boekel	15.690-	104.529-	0	120.219-
980260 Risicoafdekking BoekelNet	76.000-	24.000-	0	100.000-

Specificatie mutaties reserves

	Saldo 01-01-'15	rekening 2015	Saldo 01-01-'16
980301: Saldo van de rekening algemene dienst	356.000	-356.000	0
Saldo Algemene Dienst 2014	356.000	-356.000	
980001: Vaste reserve	617.647	382.353	1.000.000
Overheveling saldo rekening 2014		355.872	
Overheveling van algemene reserve		26.481	
980002: Algemene reserve	2.618.308	-50.557	2.567.751
Boekel 700 jaar		-24.076	
Overheveling naar vaste reserve		-26.481	
980213: BoeCult	40.502	4.336	44.838
Van reserve Fonds kunst en cultuur		5.000	
Onttrekking resultaat Boecult		-664	
980240: Budgetoverheveling	155.000	-80.488	74.512
Budget AWBZ begeleiding		-33.000	
Budget invoeringsbudget Jeugdzorg		-80.000	
Budget diensten derden BGT		-19.000	
Budget project re-integratie		-23.000	
Budget Randweg (budget burap 2015)		74.512	
980250: Fonds kunst en cultuur	177.174	-5.000	172.174
Naar reserve Boecult		-5.000	
980252: Fonds groen voor rood	85.962	-22.098	63.864
Plan van aanpak stimuleringskader Groen-Blauwe diensten		-5.000	
Duurzaamheidsagenda gemeente Boekel 2013-2016		-17.098	
980255: Pensioen gewezen wethouder	198.947	-13.908	185.039
Uitbetaling pensioen gewezen wethouder		-13.908	
980259: Vitaal buitengebied Boekel	15.690	104.529	120.219
Storting Ontwikkelingsbijdrage		104.529	
980260: Risicoafdekking BoekelNet	76.000	24.000	100.000
Storting		24.000	

4.4. Voorzieningen

Voorzieningen	31-12-2015	31-12-2014
Verplichtingen, verliezen en risico's	513	1.294
Onderhoudsegalisatie	601	543
Door derden beklemde mid. met een spec. Aanw endingsricht.	583	0
Totaal	1.697	1.837

Voor het verloop in 2015, inclusief aard en reden van de voorzieningen, wordt verwezen naar onderstaande overzichten.

Daar de gevormde voorziening Grondbedrijf een correctie is op de waarde van de voorraad gronden wordt deze niet als afzonderlijke voorziening opgevoerd, maar in mindering gebracht op de boekwaarde van onze gronden. Voorzieningen riool en afvalstoffenheffing scharen vanaf 2015 onder "Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting".

	Saldo 1/1	Vermeerdering	Vermindering	Saldo 31/12
Totaal Voorzieningen	1.837.426-	760.533-	900.470	1.697.489-
980401 Wegbeheer	199.468-	263.000-	175.320	287.148-
980403 Groot onderhoud gebouwen	344.585-	70.000-	100.269	314.317-
980408 Pensioenverplichtingen	346.252-	62.966-	0	409.218-
980440 Gemeentelijk Rioleringsplan	724.606-	364.567-	506.619	582.554-
980450 Nog te maken kosten afgesloten complexen	222.515-	0	118.262	104.253-

Specificatie mutaties voorzieningen

	Saldo	rekening	Saldo
	01-01-'15	2015	01-01-'16
980401: Wegbeheer	199.469	87.680	287.149
Storting wegbeheer		263.000	
Elementenonderhoud 2015		-22.499	
Asfaltonderhoud 2015		-152.822	
980403: Onderhoud gebouwen	344.585	-30.269	314.316
Storting voorziening technisch onderhoud		70.000	
Groot onderhoud		-100.269	
980408: Pensioenverplichting	346.252	62.966	409.218
Storting pensioenverplichting		62.966	
980440: Gemeentelijk rioleringsplan	724.606	-142.052	582.554
Waterafvoer Bovenstehuis		-750	
Afkoppelen Bosberg		-148.150	
Voorbereiding onderhoudsbestek drukriolering		-5.613	
Renovatie drukriool		-145.930	
Saldo kosten gemeentelijk rioleringsplan		364.567	
Storting naar expl. gem. rioleringsplan (BTW)		-114.332	
Storting naar expl. gem. rioleringsplan (rente)		-65.644	
Storting naar expl. gem. rioleringsplan (BSOB)		-26.200	
980450: Nog te maken kosten afgesloten complexen	222.515	-118.262	104.253
Vrijval Burap 2015		-113.262	
Herschikking winkelaanbod Sint Agathaplein		-5.000	

4.5. Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Vaste schulden	31-12-2015	31-12-2014
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	22.190	26.600
Waarborgsommen	92	65
Totaal	22.282	26.665

Verloop vaste schulden	Saldo 01-01-2015	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2015
Onderhandse leningen	26.600	0	4.410	22.190
Waarborgsommen	65	27	0	92
Totaal	26.665	27	4.410	22.282

Voor een nadere toelichting van de vermeerderingen van de onderhandse leningen wordt verwezen naar de paragraaf 'Financiering' in het jaarverslag (paragraaf 3.5).

De totale rentelast voor het jaar 2015 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 799.409.
De aflossingsverplichting over 2016 bedraagt € 4.540.000.

4.6. Vlottende schulden

Vlottende schulden	31-12-2015	31-12-2014
Kasgeldleningen	3.000	2.000
Banksaldi	0	0
Overige schulden	1.541	1.027
Totaal	4.541	3.027

Voor een nadere toelichting van de mutaties m.b.t. de kasgeldleningen en banksaldi wordt verwezen naar de paragraaf 'Financiering' in het jaarverslag (paragraaf 3.5).

4.7. Overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2015	31-12-2014
Vooruitontvangen bedragen	119	61
Nog te betalen bedragen	608	638
Vooruitontvangen bedragen Nederlandse overheidslichamen	193	84
Totaal	920	783

Verloop overzicht vooruitontvangen bedragen van Nederlandse overheidslichamen	Saldo 01-01-2015	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2015
Afw ikkeling onderwijs ijsachterstandenbeleid 2011/2015	50		39	11
Subsidie planstudie Randweg		156		156
Geluidsanering Rutger van Herpenstraat	34	26	34	26
Totaal	84	182	73	193

4.8. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen bijzonderheden.

4.9. Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen wordt op een aparte bijlage gespecificeerd (zie bijlage G).

4.10. Langlopende financiële verplichtingen

De Gemeente Boekel is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichting. De belangrijkste zijn de verplichtingen van het leasen van I&A-producten, te weten voor vervangingen en investering voor de implementatie van nieuwe door de overheid verplichte informatie- en automatiseringstoepassingen.

De leaseverplichtingen bedragen voor de tot en met begin 2016 gesloten contracten en toekomstige verplichtingen:

Jaartal	Bedrag in €
2016	81.900
2017	32.600
2018	32.600
2019	32.600

4.11. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Cf. de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (d.d. 15.11.2012) is het per verantwoordingsjaar 2013 verplicht de volgende gegevens te vermelden in de jaarrekening van de secretaris en de griffier in dienst zijnde van de gemeente Boekel (zie artikel 1.1 onderdeel b. 1°).

Jaar	2015	2015
Naam	J.G. Marcic	M.R.P. Philipse
Functie	Secretaris	Griffier
Duur dienstverband	1-1 / 31-12	1-1 / 31-12
Omvang dienstverband (in FTE)	1	0,50
Gew ezen topfunctionaris	nee	nee
Individueel WNT-maximum	178.000	89.000
Bezoldiging		
Beloning	93.236	36.374
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	193	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	13.200	5.050
Totaal bezoldiging	106.629	41.424

Hoofdstuk 5 - Incidentele Baten & Lasten

Programma	Omschrijving	Component incidenteel
SPECIFICATIE Lasten		
A	Bestuurlijke en ambtelijke organisatie -	0
B	Mobiliteitsbeleid Extra afschrijving - trottoir sporthal	25.000 25.000
C	Economische ontwikkeling LOG - waardering boekwaarde	229.600 229.600
D	Leefbaarheid Nia Domo - afkoopsom lening	171.900 171.900
E	Toeristisch recreatief beleid Plantsoenen/ander openbaar groen Feestverlichting	40.100 16.400 23.700
F	Veiligheid en handhaving -	0
G	Ruimtelijke ordening en woningbouw Begraafplaats Omgevingsplan buitengebied Voorziening MOB Afwikkeling NIEGG (Buskensstraat)	143.000 21.900 38.100 13.600 69.400
H	Milieuzaken Afvalstoffenheffing (leegstand)	22.600 22.600
I	Educatie Extra afschrijving - Onderwijs Leerpakket	21.900 21.900
J	Te verdelen over de programma's -	0
Totaal incidentele lasten		654.100

Programma	Omschrijving	Component incidenteel
SPECIFICATIE Baten		
A	Bestuurlijke en ambtelijke organisatie	0
	-	
B	Mobiliteitsbeleid	0
	-	
C	Economische ontwikkeling	69.200
	Inbreng gemeentegrond (Peelhorst)	69.200
D	Leefbaarheid	729.800
	Sociaal Domein	
	- Wmo 2015	437.000
	- Jeugd	169.000
	Nia Domo - liquidatie stichting/BV	23.000
	Vrijval voorziening de Horst	16.900
	Participatiebudget	19.400
	Bijstand (Wwb, IOAW, IOAZ, Bbz)	47.100
	Bijdrage CVV Noordoost Brabant	17.400
E	Toeristisch recreatief beleid	0
	-	0
F	Veiligheid en handhaving	0
	-	
G	Ruimtelijke ordening en woningbouw	29.900
	Vrijval voorziening bouwleges	29.900
H	Milieuzaken	47.800
	Uitvoering milieuwetgeving (ODBN)	47.800
I	Educatie	19.500
	Leerlingenvervoer	19.500
J	Te verdelen over de programma's	228.400
	ICT	23.800
	Algemene Uitkering	47.500
	Afwikkeling ISV2-subsidie (dorpenplan Venhorst)	30.400
	OZB	88.600
	Salarissen (huidig personeel)	38.100
Totaal incidentele baten		1.124.600
Totaal incidentele baten		1.124.600
Totaal incidentele lasten		-654.100
Saldo incidentele baten/lasten		470.500

Hoofdstuk 6 - Sisa-verantwoordingsinformatie

Vanaf het jaar 2006 zijn de gemeenten verplicht om in de jaarrekening verantwoording af te leggen over de bestedingen in het kader van een aantal regelingen/specifieke uitkeringen. Door het betrekken van deze verantwoording bij de jaarrekening spreekt men over Single Information Single Audit; oftewel 1 toetsmoment en 1 verantwoordingsmoment.

De Sisa-verantwoording voor een aantal specifieke uitkeringen wordt volgens een speciaal model afgelegd. Jaarlijks maakt het ministerie van BZK bekend voor welke regelingen de gemeente verantwoording af dient te leggen. Daarbij is aandacht gevraagd voor de juistheid en volledigheid van de uitkeringen uit die specifieke uitkeringen, al dan niet via een gemeenschappelijke regeling, waarin de gemeente participeert. Van de lijst van 98 specifieke uitkeringen waarvoor Sisa geldt voor het verantwoordingsjaar 2015, dient onze gemeente verantwoording af te leggen voor 7 onderdelen, te weten:

Regelingsnummer

1. D9 Onderwijsachterstandenbeleid 2011 – 2015 (OAB);
2. D11 Wet participatiebudget 2014 – overgangsrecht 2015 reserveringsregeling deel educatie;
3. E27B Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden
4. G1A Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Totaal 2014
5. G2 Gebundelde uitkering (WWB + WIJ + IOAW + IOAZ + levensonderhoud beginnende zelfstandigen Bbz 2004 + WWIK)
6. G3 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)
7. G5A Wet Participatiebudget (WPB) totaal 2014

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF

OCW	D9	Onderwijsachterstandenb eleid 2011-2015 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenb eleid 2011-2014 Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie
			<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04</i>
			€ 46.155	€ 75.139	€ 0	€ 30.726
OCW	D11	Wet participatiebudget 2014 - overgangsrecht 2015 reserveringsregeling deel educatie Wet participatiebudget Gemeenten	Besteding in 2015 van OCW- gelded educatie binnen de grenzen van de reserveringsregeling.	Baten in 2015 van OCW-gelden educatie binnen de grenzen van de reserveringsregeling.		
			<i>Aard controle R Indicatornummer: D11 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D11 / 02</i>		
			€ 4.606	€ 0		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF

I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01</i>	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02</i>	Overige bestedingen (jaar T) <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03</i>	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04</i>	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen <i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05</i>
			1 N-N-009-15	€ 7.603	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06</i>	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07</i>	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09</i>	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10</i>
			1 N-N-009-15	€ 7.603	€ 0	n.v.t.	Ja
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_ totaal 2014 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) na controle door de gemeente.	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01</i>	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02</i>	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03</i>		
			1 60755 Boekel	62,38	2,99		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeente deel 2015 Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 06</i>
			€ 974.638	€ 16.086	€ 101.783	€ 0	€ 35.396	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 11</i>	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2 / 12</i>
			€ 5.754	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2015 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 01</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 02</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 03</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 04</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 05</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 06</i>
			€ 6.627	€ 86.200	€ 0	€ 29.213	€ 4.074	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 07</i>	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 08</i>	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3 / 09</i>			
€ 0			€ 0	Ja				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF

SZW	G5A	Wet Participatiebudget (WPB)_totaal 2014	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen	Besteding (jaar T-1) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T-1) van educatie bij roc's	Baten (jaar T-1) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T-1) van educatie bij roc's	Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1)
		Wet participatiebudget (WPB)	ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief deel openbaar lichaam
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G5B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G5)						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5A / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 06</i>
		1	60755 Boekel	€ 133.041	€ 18.422	€ 0	€ 0	€ 0

Hoofdstuk 7 - Begrotingsrechtmatigheid

Inleiding:

Op 24 maart 2016 heeft de gemeenteraad het controleprotocol 2015 vastgesteld. In dit controleprotocol zijn de reikwijdte en de kaders voor de accountantscontrole voor de jaarrekening 2015 vastgelegd.

Bij rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. De accountant hoeft niet vast te stellen of alle handelingen binnen de gemeente conform de geldende wet- en regelgeving zijn verricht. De aandacht blijft beperkt tot die handelingen waaruit financiële gevolgen voortkomen en die als baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening worden verantwoord. Het gaat dus om de financiële rechtmatigheid.

De controle op de financiële rechtmatigheid is de kern van de controle door de accountant. Bij de controle op de rechtmatigheid van niet financiële beheershandelingen kan worden volstaan met het beoordelen van het interne systeem van risicoafweging.

Het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) kent een negental toetsingscriteria die bepalen of een financiële beheershandeling al dan niet rechtmatig is uitgevoerd.

Zes criteria worden van oudsher al door de accountant in de getrouwheidscontrole getoetst: het calculatie-, het valuerings-, het leverings-, het adresserings-, het volledigheids- en het aanvaardbaarheids criterium.

Er zijn drie aanvullende criteria van belang bij de controle op een rechtmatige totstandkoming van de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties:

1. Begrotingscriterium.
2. Voorwaardencriterium.
3. M&O criterium (Misbruik en Oneigenlijk gebruik).

Hieronder wordt verantwoording afgelegd over het begrotingscriterium.

1. Begrotingscriterium

Op grond van de Financiële verordening is bepaald dat begrotingsoverschrijdingen niet zijn toegestaan. In onze Financiële Verordening 2015 is vastgelegd dat de grootste verschillen (€ 15.000 of meer), per saldo en per product of investering worden toegelicht. Deze toelichting is in deze jaarrekening per programma opgenomen.

Voor de afsluitende oordeelsvorming door de gemeenteraad is van belang of een eventuele begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen of begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn is voorbehouden aan de raad.

In het controleprotocol 2015 is opgenomen dat voor de toetsing van eventuele begrotingsafwijkingen de volgende tabel wordt gehanteerd. Zoals opgenomen in de kadernota rechtmatigheid 2015. Deze tabel gaat uit van kostenoverschrijdingen, dat wil zeggen: hoger saldo lasten en baten, uitgaande van meer lasten dan geraamd.

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:		Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel
1.	Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor geen begrotingswijziging is ingediend. Bijvoorbeeld: de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
2.	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar er is geen voorstel tot begrotingswijziging ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
3.	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten,	X	

	bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.		
4.	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter pas bij het opstellen van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) budgetoverschrijding.	X	
5.	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
6.	Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten, die achteraf gezien als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar. a. geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar b. geconstateerd na het verantwoordingsjaar	X	X
7.	Kostenoverschrijding op geactiveerde investeringen, waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. a. in het jaar van investeren b. afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	X

Uit de jaarrekening 2015 blijkt dat er, ten opzichte van de begroting 2015 na wijziging, sprake is van begrotingsoverschrijdingen bij:

1. een aantal programma's
2. geen enkele investering.

In het vervolg van deze paragraaf worden de overschrijdingen toegelicht. Daarbij wordt tevens de relatie gelegd met de hierboven opgenomen tabel.

A. PROGRAMMA'S

In de hierna opgenomen overzichten wordt, voor elk programma waarbij sprake is van een overschrijding, waarbij baten en lasten gesaldeerd worden, van de na wijziging geraamde **lasten en baten**, aangegeven:

- a. het verschil tussen de begroting voor en na wijziging, de realisatie, en het verschil tussen de begroting na wijziging en de realisatie.
- b. een analyse van de grootste verschillen (€ 15.000 of meer).
- c. het soort overschrijding zoals opgenomen in de tabel.

				+ = nadeel
				- = voordeel
				alle bedragen zijn x € 1.000
Programma C:	Begroting voor	Begroting na	Realisatie 2015	Vershil begroting
Economische ontwikkeling	wijziging	wijziging		vs realisatie 2015
Lasten	920	615	688	73
Oorzaak overschrijding: Reconstructie landbouw				
Hogere lasten door afwikkeling boekw aarde LOG afgezet tegen de waarde economische verkeer.				230
Oorzaak overschrijding: Bedrijventerrein(en)				
Lagere lasten (verloop boekw aarde) als gevolg van minder uitgifte grond dan was voorzien.				-161
Saldo				5
soort overschrijding categorie 6a: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 230				

Programma E:	Begroting voor	Begroting na	Realisatie 2015	Verschil begroting
Toeristisch recreatief beleid	wijziging	wijziging		vs realisatie 2015
Lasten	787	807	877	71
Oorzaak overschrijding: Feestverlichting				
Hoger lasten door aankoop feestverlichting				28
Oorzaak overschrijding: Boecult				
Hogere lasten Boecult dan in de begroting was voorzien (budgettair neutraal)				60
Hogere baten Boecult dan in de begroting was voorzien (budgettair neutraal)				-60
Saldo				43
soort overschrijding categorie 2b: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 28				
soort overschrijding categorie 3: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 60				
Programma G:	Begroting voor	Begroting na	Realisatie 2015	Verschil begroting
Ruimtelijke ordening en woningbouw	wijziging	wijziging		vs realisatie 2015
Lasten	4.051	3.903	9.693	5.791
Oorzaak overschrijding: Bouw grondexploitatie				
Hoger lasten Bouw grondexploitatie				5.560
Oorzaak overschrijding: Bestemmings- en structuurplannen				
Hogere lasten afwikkeling kosten Buskensstraat				69
Oorzaak overschrijding: Bestemmingsplan buitengebied				
Hogere lasten Bestemmingsplan buitengebied				42
Oorzaak overschrijding: Mutatie reserves				
Hogere lasten storting Vitaal Buitengebied				105
Saldo				15
soort overschrijding categorie 3: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 5.560				
soort overschrijding categorie 2a: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 69				
soort overschrijding categorie 2a: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 42				
soort overschrijding categorie 3: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 105				
Programma H:	Begroting voor	Begroting na	Realisatie 2015	Verschil begroting
Milieuzaken	wijziging	wijziging		vs realisatie 2015
Lasten	1.729	1.755	2.129	374
Oorzaak overschrijding: Vuilinzameling en verwerking				
Hogere lasten kunststof en zw erfafval vergoeding				245
Hogere baten kunststof en zw erfafval vergoeding				-212
Oorzaak overschrijding: Overige lasten GRP				
Hogere lasten door storting in voorziening vGRP				365
Saldo				-23
soort overschrijding categorie 3: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 245				
soort overschrijding categorie 3: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 365				
Programma J:	Begroting voor	Begroting na	Realisatie 2015	Verschil begroting
Algemene dekkingsmiddelen	wijziging	wijziging		vs realisatie 2015
Lasten	787	903	1.077	175
Oorzaak overschrijding: Mutaties in reserves				
Hogere lasten Mutaties reserves				461
Oorzaak overschrijding: Saldi van de kostenplaatsen				
Lagere afwikkelingsverschillen op saldi van de kostenplaatsen				-284
Saldo				-3
soort overschrijding categorie 3: onrechtmatig telt niet mee voor oordeel accountant € 461				

B. INVESTERINGEN

In de rekening (zie hiervoor de bijlagen E) is een overzicht opgenomen waarin de afloop voor investeringen van beschikbaar gestelde kredieten is opgenomen. Uit dit overzicht blijkt dat er bij geen enkele investeringen sprake is geweest van een kredietoverschrijding.

Bijlage A - Overzicht verloop boekwaarde Grondbedrijf 2015

Complex	Boekwaarde 1-1-2015	Over- boekingen	Grond- verwerving / Sloopkosten	Plankosten	Bouw / Woon- rijmaken	Bijdragen (Lasten)	Rente
---------	------------------------	--------------------	---------------------------------------	------------	--------------------------	-----------------------	-------

A. COMPLEXEN ZONDER KOSTPRIJSBEREKENING (NIET IN EXPLOITATIE)

LOG projektontwikkeling	1.575.202,70	0	0	2.210	0	0	0
<i>Woningbouw</i>							
Centrum Oost - Particulieren	-89.829,50	0	0	0	0	0	0
Buskensstraat	69.437,88	0	0	0	0	0	0
Totaal A	1.554.811	0	0	2.210	0	0	0

B. COMPLEXEN IN EXPLOITATIE

<i>Woningbouw</i>							
Lage Schoense 3e fase	11.008	0	0	2.170	1.678	0	440
De Donk fase 1	9.794	0	0	4.240	19.527	0	392
De Donk fase 2	3.293.587	267.342	0	22.650	323.745	75.000	142.437
De Donk fase 3	267.342	-267.342	0	0	0	0	0
De Peelhorst	1.399.213	0	313.055	8.059	2.787	0	55.969
MOB	630.589	0	0	1.027	0	0	25.224
De Run	2.336.877	0	176.375	7.194	0	119.450	93.475
Ruimte voor Ruimte	1.290.000	0	0	0	0	0	0
Venhorst Noord	681.254	0	0	7.047	0	0	27.250
Gymzaal Boekel	-414,62	0	0	0	0	0	0
Irenestraat	-24.925	0	0	0	0	0	-997
<i>Bedrijventerein</i>							
Bedrijventerrein De Vlonder West 3e fase	1.423.531	0	0	4.399	488	0	56.941
Bedrijventerrein Venhorst Kraaiendonk	739.697	0	0	530	0	0	29.588
<i>Mix</i>							
Schutboom	2.093.603	0	0	4.894	0	0	83.744
De Driedaagse	2.006.270	0	10.728	1.015	0	0	80.251
Totaal B	16.157.424	0	500.158	63.225	348.224	194.450	594.714
Totaal- generaal (A + B)	17.712.235	0	500.158	65.435	348.224	194.450	594.714

C. COMPLEXEN ZONDER KOSTPRIJSBEREKENING (NIET IN EXPLOITATIE)

LOG projektontwikkeling	1.575.203	0	0	2.210	0	0	0
Woningbouw	-20.392	0	0	0	0	0	0
Totaal C	1.554.811	0	0	2.210	0	0	0

D. COMPLEXEN IN EXPLOITATIE

Woningbouw	9.894.323	0	489.430	52.387	347.736	194.450	344.190
Bedrijventerein	2.163.227	0	0	4.929	488	0	86.529
Mix	4.099.873	0	10.728	5.909	0	0	163.995
Totaal D	16.157.424	0	500.158	63.225	348.224	194.450	594.714
Totaal- generaal (C + D)	17.712.235	0	500.158	65.435	348.224	194.450	594.714

E. AFGESLOTEN COMPLEXEN

<i>Vrijval voorziening cf. Burap 2015</i>							
Bedrijventerrein De Vlonder West 1e fase	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijventerrein De Vlonder West 2e fase	0	0	0	0	0	0	0
Postzegelplan Beatrixlaan - Aan de Loop	0	0	0	0	0	0	0
Postzegelplan Mr. van Hoofstraat 11	0	0	0	0	0	0	0
Postzegelplan Korenbloem	0	0	0	0	0	0	0
Postzegelplan Daniël de Brouwerstraat	0	0	0	0	0	0	0
Totaal C	0	0	0	0	0	0	0

Per saldo resultaat (+ = voordelig)

Storting in fondsen	Alg dienst door-berekening	Voorziening n.t.m.kosten	Bijdragen (Baten)	Overboeking vaste activa / projecten	Grond-verkopen	Gerealiseerd resultaat	Verlies JR 2015	Boekwaarde 31-12-2015
0	0	0	21.717	1.326.138	0	0	-229.558	0
0	0	0	0	-89.830	0	0	0	0
0	0	0	69.438	0	0	0	0	0
0	0	0	91.155	1.236.308	0	0	-229.558	0
0	25.000	0	458	0	183.649	0	0	-143.809
0	30.000	0	572	0	212.720	0	0	-149.339
0	67.500	0	8.518	0	1.883.283	0	0	2.300.459
0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	5.000	0	4.374	0	365.900	0	0	1.413.808
0	0	0	0	0	643.500	0	-13.339	0
0	0	0	2.103	0	0	0	0	2.731.267
0	0	0	0	0	0	0	0	1.290.000
0	3.000	0	2.880	0	0	0	0	715.671
0	0	0	186	0	0	0	600	0
0	0	0	0	0	0	0	0	-25.922
0	4.000	0	8.303	0	279.855	0	0	1.201.201
0	7.500	0	0	0	0	0	0	777.315
0	3.000	0	9.807	0	600.000	0	0	1.575.434
0	5.000	0	0	0	0	0	0	2.103.263
0	150.000	0	37.200	0	4.168.907	0	-12.739	13.789.349
0	150.000	0	128.355	1.236.308	4.168.907	0	-242.297	13.789.349
0	0	0	21.717	1.326.138	0	0	-229.558	0
0	0	0	69.438	-89.830	0	0	0	0
0	0	0	91.155	1.236.308	0	0	-229.558	0
0	130.500	0	19.091	0	3.289.052	0	-12.739	8.132.135
0	11.500	0	8.303	0	279.855	0	0	1.978.516
0	8.000	0	9.807	0	600.000	0	0	3.678.698
0	150.000	0	37.200	0	4.168.907	0	-12.739	13.789.349
0	150.000	0	128.355	1.236.308	4.168.907	0	-242.297	13.789.349
0	0	-13.996	0	0	0	0	0	-13.996
0	0	-15.998	0	0	0	0	0	-15.998
0	0	-7.059	0	0	0	0	0	-7.059
0	0	-7.663	0	0	0	0	0	-7.663
0	0	-30.623	0	0	0	0	0	-30.623
0	0	-37.923	0	0	0	0	0	-37.923
0	0	-113.262	0	0	0	0	0	-113.262
0,00								

**Bijlage A.1 - Totaal overzicht - correctie boekwaarde & gevormde verlies voorzieningen
Grondbedrijf d.d. 31.12.2015**

Complex	Verlies VRZ Erratum JR 2011	Correctie boekwaarde 2011	Verlies voorziening JR 2012	Verlies voorziening JR 2013	Verlies voorziening JR 2014	Verlies (voorziening) JR 2015	Totaal 31.12.2015
---------	-----------------------------------	---------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------------	----------------------

A. COMPLEXEN ZONDER KOSTPRIJSBEREKENING (NIET IN EXPLOITATIE)

LOG projektontwikkeling	0	0	-1.053.000	-64.179	-63.620	-229.558	-1.410.357
<i>Woningbouw</i>							
Centrum Oost - Particulieren	0	0	0	0	0	0	0
Buskensstraat	0	0	0	0	0	-69.438	-69.438
Daniël de Brouwerstraat	0	0	0	0	0	0	0
Totaal A	0	0	-1.053.000	-64.179	-63.620	-298.996	-1.479.795

B. COMPLEXEN IN EXPLOITATIE

<i>Woningbouw</i>							
Lage Schoense 3e fase	0	0	0	0	0	0	0
De Donk fase 1	0	0	0	0	0	0	0
De Donk fase 2	0	0	0	0	0	0	0
De Donk fase 3	0	0	0	0	0	0	0
De Peelhorst	-767.000	0	0	-324.000	0	0	-1.091.000
MOB	-199.000	0	0	0	-255.000	-13.339	-467.339
De Run	0	-658.000	-1.511.000	-208.000	330.000	0	-2.047.000
Ruimte voor Ruimte	0	0	0	0	-330.000	0	-330.000
Venhorst Noord	0	-750.000	0	0	-74.000	0	-824.000
Gymzaal Boekel	0	0	0	-512.000	0	0	-512.000
Ontwikkeling Irenestraat	0	0	0	-28.000	0	0	-28.000
<i>Bedrijventerein</i>							
Bedrijventerrein De Vlonder West 3e fase	0	0	0	-22.000	-78.000	0	-100.000
Bedrijventerrein Venhorst Kraaiendonk	0	0	0	0	0	0	0
<i>Mix</i>							
Schutboom	0	0	0	0	0	0	0
De Driedaagse	0	0	0	0	0	0	0
Totaal B	-966.000	-1.408.000	-1.511.000	-1.094.000	-407.000	-13.339	-5.399.339
Totaal- generaal (A + B)	-966.000	-1.408.000	-2.564.000	-1.158.179	-470.620	-312.335	-6.879.134

Bijlage B - Overzicht van Reserves & Voorzieningen

	Saldo 1/1	Vermeerdering	Vermindering	Saldo 31/12
Totaal	15.283.233-	1.881.340-	3.750.163	13.414.410-
Reserves	8.026.100-	1.051.076-	656.098	8.421.078-
1. Saldo van rekening	355.872-	460.681-	355.872	460.681-
980301 Saldo van de rekening A.D.	355.872-	460.681-	355.872	460.681-
980350 Saldo van de rekening grondexploitatie	0	0	0	0
2. Algemene reserves	5.310.325-	382.353-	50.557	5.642.121-
980001 Vaste reserve	617.647-	382.353-	0	1.000.000-
980002 Algemene reserve	2.618.308-	0	50.557	2.567.751-
980051 Vaste reserve G.B. ivm norm Provincie	401.261-	0	0	401.261-
980052 Algemene reserve grondexploitatie	1.673.110-	0	0	1.673.110-
3. Bestemmingsreserves	53.000-		53.000	
980101 Afvalstoffenheffing	53.000-	0		53.000-
4. Overige bestemmingsreserves	2.306.903-	208.042-	196.670	2.318.275-
980213 Boecult	40.502-	5.000-	664	44.838-
980214 Monumentenbeleid	40.000-	0	0	40.000-
980240 Budgetoverhevelingen	155.000-	74.512-	155.000	74.512-
980250 Fonds kunst & cultuur	177.175-	0	5.000	172.175-
980251 Fonds bovenwijkse voorzieningen	1.517.626-	0	0	1.517.626-
980252 Fonds groen voor rood	85.963-	0	22.098	63.865-
980255 Pensioen gewezen wethouder	198.947-	0	13.908	185.039-
980259 Vitaal Buitengebied Boekel	15.690-	104.529-	0	120.219-
980260 Risicoafdekking BoekelNet	76.000-	24.000-	0	100.000-
Totaal Voorzieningen	7.257.133-	830.264-	3.094.064	4.993.332-
1 Voorzieningen	7.257.133-	830.264-	3.094.064	4.993.332-
980401 Wegbeheer	199.468-	263.000-	175.320	287.148-
980403 Groot onderhoud gebouwen	344.585-	70.000-	100.269	314.317-
980408 Pensioenverplichtingen	346.252-	62.966-	0	409.218-
980409 Voorz. Grondbedr.(verliesgevende complex	5.158.799-	0	2.146.799	3.012.000-
980440 Gemeentelijk Rioleringsplan	724.606-	364.567-	506.619	582.554-
980450 Nog te maken kosten afgesloten complexen	222.515-	0	118.262	104.253-
980500 Voorziening dubieuze debiteuren	260.908-	16.731-	46.795	230.843-

Bijlage C - Specificatie mutaties reserves en voorzieningen	Saldo	rekening	Saldo	rekening	Saldo	rekening	Saldo	rekening	Saldo	rekening	Saldo
	01-01-'15	2015	01-01-'16	2016	01-01-'17	2017	01-01-'18	2018	01-01-'19	2019	01-01-'20
980301: Saldo van de rekening algemene dienst	356.000	-356.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo Algemene Dienst 2014	356.000	-356.000		0		0		0		0	
980001: Vaste reserve	617.647	382.353	1.000.000	0	1.000.000	0	1.000.000	0	1.000.000	0	1.000.000
Overheveling saldo rekening 2014		355.872		0		0		0		0	
Overheveling van algemene reserve		26.481		0		0		0		0	
980002: Algemene reserve	2.618.308	-50.557	2.567.751	0	2.567.751	0	2.567.751	0	2.567.751	0	2.567.751
Boekel 700 jaar		-24.076		0		0		0		0	
Overheveling naar vaste reserve		-26.481		0		0		0		0	
980051: Vaste reserve grondbedrijf	401.261	0	401.261	0	401.261	0	401.261	0	401.261	0	401.261
Geen mutaties											
980052: Algemene reserve grondbedrijf	1.673.110	0	1.673.110	0	1.673.110	0	1.673.110	0	1.673.110	0	1.673.110
Geen mutaties											
980101: Afvalstoffenheffing	53.000	0	53.000	0	53.000	0	53.000	0	53.000	0	53.000
Geen mutaties											
980213: BoeCult	40.502	4.336	44.838	5.000	49.838	5.000	54.838	5.000	59.838	5.000	64.838
Van reserve Fonds kunst en cultuur		5.000		5.000		5.000		5.000		5.000	
Onttrekking resultaat Boecult		-664		0		0		0		0	
980214: Monumentenbeleid	40.000	0	40.000	0	40.000	0	40.000	0	40.000	0	40.000
Geen mutaties											
980240: Budgetoverheveling	155.000	-80.488	74.512	-74.512	0	0	0	0	0	0	0
Budget AWBZ begeleiding		-33.000		0		0		0		0	
Budget invoeringsbudget Jeugdzorg		-80.000		0		0		0		0	
Budget diensten derden BGT		-19.000		0		0		0		0	
Budget project re-integratie		-23.000		0		0		0		0	
Budget Randweg (budget burap 2015)		74.512		-74.512		0		0		0	

Bijlage C - Specificatie mutaties reserves en voorzieningen	Saldo	rekening	Saldo	rekening	Saldo	rekening	Saldo	rekening	Saldo	rekening	Saldo
	01-01-'15	2015	01-01-'16	2016	01-01-'17	2017	01-01-'18	2018	01-01-'19	2019	01-01-'20
980250: Fonds kunst en cultuur	177.174	-5.000	172.174	-5.000	167.174	-5.000	162.174	-5.000	157.174	-5.000	152.174
Naar reserve Boecult		-5.000		-5.000		-5.000		-5.000		-5.000	
980251: Fonds bovenwijkse voorziening	1.517.627	0	1.517.627	-1.500.000	17.627	0	17.627	0	17.627	0	17.627
Voorontwerp Randweg Boekel en Dorpsmantel		0		-1.500.000		0		0		0	
980252: Fonds groen voor rood	85.962	-22.098	63.864	-31.094	32.770	-10.000	22.770	-10.000	12.770	-5.000	7.770
Plan van aanpak stimuleringskader Groen-Blauwe diensten		-5.000		-25.000		-10.000		-10.000		-5.000	
Duurzaamheidsagenda gemeente Boekel 2013-2016		-17.098		-6.094		0		0		0	
980255: Pensioen gewezen wethouder	198.947	-13.908	185.039	-13.908	171.131	-13.908	157.223	-13.908	143.315	-13.908	129.407
Uitbetaling pensioen gewezen wethouder		-13.908		-13.908		-13.908		-13.908		-13.908	
980259: Vitaal buitengebied Boekel	15.690	104.529	120.219	0	120.219	0	120.219	0	120.219	0	120.219
Storting Ontwikkelingsbijdrage		104.529		0		0		0		0	
980260: Risicoafdekking BoekelNet	76.000	24.000	100.000	0	100.000	0	100.000	0	100.000	0	100.000
Storting		24.000		0		0		0		0	
980401: Wegbeheer	199.469	87.680	287.149	-231.227	55.922	-374	55.548	-12.258	43.290	221.012	264.302
				De stortingen en ontrekkingen in de voorziening (2015 - 2019) zijn gebaseerd op het wegbeheerplan 2015-2019, Rb. 11.12.2014							
Storting wegbeheer		263.000		263.000		263.000		263.000		263.000	
Uitvoering wegbeheerplan - Planbegleiding		0		-12.382		-12.542		-12.536		-1.999	
Uitvoering wegbeheerplan - Groot onderhoud		0		-247.637		-250.832		-250.722		-39.989	
Actualisatie wegbeheerplan		0		-12.000		0		-12.000		0	
Elementenonderhoud 2015		-22.499		-47.851		0		0		0	
Asfaltonderhoud 2015		-152.822		-29.705		0		0		0	
Bijdrage Afkoppelen Bosberg		0		-40.110		0		0		0	
Restant uitgaven 2015		0		-104.541		0		0		0	
980403: Onderhoud gebouwen	344.585	-30.269	314.316	-18.443	295.873	10.415	306.288	-35.729	270.559	16.605	287.164
Storting voorziening technisch onderhoud		70.000		70.000		70.000		70.000		70.000	
Groot onderhoud		-100.269		-88.443		-59.585		-105.729		-53.395	

Bijlage C - Specificatie mutaties reserves en voorzieningen	Saldo	rekening	Saldo	rekening	Saldo	rekening	Saldo	rekening	Saldo	rekening	Saldo
	01-01-'15	2015	01-01-'16	2016	01-01-'17	2017	01-01-'18	2018	01-01-'19	2019	01-01-'20
980408: Pensioenverplichting	346.252	62.966	409.218	38.422	447.640	38.422	486.062	41.667	527.729	41.667	569.396
Storting pensioenverplichting		62.966		38.422		38.422		41.667		41.667	
980409: Grondbedrijf (verlies gevende complexen)	5.158.799	-2.146.799	3.012.000	0	3.012.000	0	3.012.000	0	3.012.000	0	3.012.000
LOG		-1.180.799		0		0		0		0	
MOB		-454.000		0		0		0		0	
Appartementen Mr.v.Hooffstraat (Gymzaal)		-512.000		0		0		0		0	
980440: Gemeentelijk rioleringsplan	724.606	-142.052	582.554	-582.554	0	0	0	0	0	0	0
Investeringen (direct afschrijven)		0		19.406		0		0		0	
Waterafvoer Bovenstehuis		-750		-24.250		0		0		0	
Afkoppelen Bosberg		-148.150		-19.640		0		0		0	
Vorbereiding onderhoudsbestek drukriolering		-5.613		0		0		0		0	
Renovatie drukriool		-145.930		-558.070		0		0		0	
Saldo kosten gemeentelijk rioleringsplan		364.567		0		0		0		0	
Storting naar expl. gem. rioleringsplan (BTW)		-114.332		0		0		0		0	
Storting naar expl. gem. rioleringsplan (rente)		-65.644		0		0		0		0	
Storting naar expl. gem. rioleringsplan (BSOB)		-26.200		0		0		0		0	
980450: Nog te maken kosten afgesloten complexen	222.515	-118.262	104.253	-10.000	94.253	0	94.253	0	94.253	0	94.253
Vrijval Burap 2015		-113.262		0		0		0		0	
Herschikking winkelaanbod Sint Agathaplein		-5.000		-10.000		0		0		0	
980500: Voorziening dubieuze debiteuren	260.908	-30.064	230.843	0	230.843	0	230.843	0	230.843	0	230.843
Storting dubieuze debiteuren 2014		-162.112		0		0		0		0	
Storting dubieuze debiteuren 2015		178.843		0		0		0		0	
Storting dubieuze debiteuren Swamp Valley		-29.908		0		0		0		0	
Saldo dubieuze debiteur "De Horst"		-16.887		0		0		0		0	
Totaal mutaties reserves (exclusief voorzieningen)	7.670.228	343.168	8.013.396	-1.619.515	6.393.881	-23.908	6.369.973	-23.908	6.346.065	-18.908	6.327.157

Bijlage D - Toelichting aard en reden van reserve en voorziening

ALGEMENE RESERVES

980001 Vaste reserve

De vaste algemene reserve is bestemd voor opvang van tekorten en buffer voor risico's, waarvoor geen voorziening is getroffen. Cf. Nota financieel beleid 2015 (Raadsbesluit 11 december 2014) is de minimale omvang van deze reserve € 100 per inwoner.

980002 Algemene reserve

Deze reserve is vrij aanwendbaar. In de jaarrekening 2015 zijn alle claims, voor zover deze per 1 april 2016 bekend waren, geactualiseerd.

980051 Vaste reserve grondbedrijf i.v.m. norm Provincie

Het doel van deze reserves is om risico's in de grondexploitatie, die samenhangen met conjuncturele ontwikkelingen, op te vangen. Jaarlijks wordt een analyse van de weerstandcapaciteit in relatie tot de hoogte van de vaste reserve grondbedrijf gemaakt.

980052 Algemene reserve grondbedrijf

Deze reserve is vrij aanwendbaar in het kader van de grondexploitatie. In de jaarrekening 2015 zijn alle claims, voor zover deze per 1 april 2016 bekend waren, geactualiseerd.

BESTEMMINGSRESERVES

980101 Afvalstoffenheffing

Dit is een egalisatiefonds voor vastlegging van de afwijkingen tussen de kosten en opbrengsten van de huisvuilinzameling. Begrotingstechnisch worden de kosten voor de inzameling en de daarvoor in rekening gebrachte gelden budgettair neutraal, met uitzondering van de BTW-component, opgenomen. Op rekeningbasis ontstaan er logischerwijs verschillen, die via deze reserve worden afgewikkeld. Aangezien er nog geen onderliggend plan voor deze reserve aanwezig is wordt er uitgegaan van een vast bedrag in de reserve om eventuele tekorten op te vangen.

OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

980213 Boecult

Dit betreft een egalisatiereserve, jaarlijks wordt € 5.000 gestort vanuit fonds Kunst en Cultuur. Het exploitatieresultaat wordt jaarlijks via deze reserve afgewikkeld.

980214 Monumentenbeleid

In de vergadering van 20 mei 2008 heeft de raad besloten de reserve Monumentenbeleid te handhaven met een maximum van € 40.000. Doel van deze reserve is het kunnen verstrekken van bijdragen voor behoud van cultuurhistorisch waardevolle panden. Het verlenen van subsidies voor restauratie- en onderhoudswerkzaamheden aan gemeentelijke monumenten valt hieronder.

980240 Budgetoverheveling

Ten behoeve van een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering, alsmede met het oog op de rechtmatigheidseis is het noodzakelijk dat er een mogelijkheid is om bepaalde budgetten over te hevelen naar een volgend boekjaar. Met het vaststellen van het "Controle- en rapportageprotocol accountantscontrole jaarrekening 2015 – Gemeente Boekel", raadsbesluit 24 maart 2016 is hierin voorzien.

De stand van deze reserve per 31 december 2015 is als volgt te specificeren:

- Randweg € 74.512

980250 Fonds kunst & cultuur

De doelstelling van dit fonds is investeringen in andersoortige inrichtingselementen, die een extra kwalitatieve impuls betekenen voor het openbaar gebied: Beeldende Kunst en Cultuur te kunnen bekostigen. Jaarlijks wordt dit bedrag met de rapportage van de grondexploitatie geëvalueerd. In de huidige grondexploitatie vindt afdracht van fondsvorming niet meer plaats.

980251 Fonds bovenwijkse voorzieningen

Voor infrastructurele voorzieningen, die méér gebieden omvatten dan alleen het exploitatiegebied van het grondbedrijf en waarbij de uitvoering veelal niet in directe relatie staat met deze grondexploitatie, is dit fonds

grote werken gevormd. Jaarlijks wordt dit bedrag met de rapportage van de grondexploitatie geëvalueerd. In de huidige grondexploitatie vindt afdracht van fondsvorming niet meer plaats.

980252 Fonds groen voor rood

Voor infrastructurele voorzieningen, die méér gebieden omvatten dan alleen het exploitatiegebied van het grondbedrijf en waarbij de uitvoering veelal niet in directe relatie staat met deze grondexploitatie, is dit fonds grote werken gevormd. Jaarlijks wordt dit bedrag met de rapportage van de grondexploitatie geëvalueerd. In de huidige grondexploitatie vindt afdracht van fondsvorming niet meer plaats.

980255 Pensioen gewezen wethouder

Het doel is de dekking van toekomstige pensioenverplichtingen van gewezen wethouder.

980259 Vitaal buitengebied Boekel

Het fonds Vitaal Buitengebied Boekel moet worden besteed aan de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteitsverbetering van het Boekelse buitengebied. Dit kan fysieke kwaliteitsverbetering zijn die voortvloeit uit de Structuurvisie Boekel, uit de Verordening Ruimte of eventuele projecten die voortvloeien uit het uitvoeringsprogramma Vitaal landelijk Boekel.

980260 Risicoafdekking BoekelNet

De garantstelling kent een premieafdracht van € 38.000 per jaar. Deze premie wordt in deze reserve gestort tot een maximaal bedrag van € 100.000, cf. Raadsbesluit 20 november 2012.

VOORZIENINGEN

980401 Voorziening wegbeheer

Doel van deze voorziening is grote fluctuaties in onderhoudskosten op te vangen (egalisatie). De gemeente heeft het beheer over een verhard wegennet van 139 kilometer met een totaal verhardingsoppervlak van 69,6 hectare. Beleid inzake wegbeheer is verwoord in het wegbeheersplan zoals dat in op 11 december 2014 vastgesteld. In deze laatste bijstelling is het onderhoud tot en met 2019 beschreven.

980403 Voorziening groot onderhoud gebouwen

De gemeente beschikt over financiële beheersplannen voor de gebouwen in eigendom van de gemeente. Om de kwaliteit van de gebouwen op het gewenste niveau te houden is het van belang dat het planmatig onderhoud wordt uitgevoerd in overeenstemming met de onderliggende financiële beheersplannen. In het voorjaar 2015 is het gebouwenbeheersplan opnieuw geactualiseerd en vertaald in de voorjaarsnota 2015.

980408 Voorziening pensioenverplichtingen

Pensioenvoorziening voor de zittende wethouders op basis van actuariële waarde berekeningen.

980409 Voorziening grondbedrijf (verliesgevende complexen)

De voorziening is gevormd voor het af te dekken van verliesgevende grondbedrijfcomplexen, deze wordt jaarlijks geactualiseerd. Ter zake wordt verwezen naar de bijlage A.1. van de jaarrekening 2015. Bij het vormen van de hoogte van de voorziening is uitgegaan van de notitie grondexploitatie februari 2012 van de commissie BBV.

980440 Voorziening gemeentelijk rioleringsplan

Uitgangspunt voor deze voorziening is dat de kosten en opbrengsten voor de riolering begrotingstechnisch budgettair neutraal, met uitzondering van de BTW-component, worden opgenomen. Daarop wordt het tarief rioolrecht gebaseerd. Om grote (ongewenste) schommelingen in het tarief van rioolrechten te voorkomen is dit egalisatiefonds ingesteld.

980450 Voorziening nog te maken kosten afgesloten complexen grondbedrijf

Voor een aantal afgesloten grondbedrijf complexen zijn nog te maken kosten geraamd.

980500 Voorziening dubieuze debiteuren

Betreft een voorziening voor dubieuze debiteuren. Met name debiteuren inzake leenbijstand, daar waar er een risico is dat men niet aan de betaalverplichtingen (aflossing) kan voldoen.

Bijlage E - Overzicht kredieten

Interne Order	Omschrijving	Oorspronkelijk krediet	Jaar	Besluit	Datum	Uitg./lnk t/m 31-12-2014	Uitg./lnk. 2015	Uitg./lnk t/m 31-12-2015	Ruimte per 31-12-2015	Restant per 1-1-2016	Dekking	Opmerkingen n.a.v. Rekening 2015
A. Bestuurlijke en ambtelijke organisatie												
	Boekel 700 jaar	0	2008	Rb.	30-10-08	0	0	0	0	0		Afsluiten
	*Uitgaven	200.000				175.320	24.076	199.396	604	0		
	*Inkomsten (sponsorgelden)	0				-56.189		-56.189	56.189	0		
	*Inkomsten (algemene reserve AD)	-200.000				-119.130	-24.076	-143.206	-56.794	0		
B. Mobiliteitsbeleid												
	Geluidsanering Rutger van Herpenstraat	0	2012			-33.693	7.895	-25.798	25.798	25.798		Aanhouden
	*Uitgaven	13.570				3.449	7.895	11.344	2.226	2.226		overgeboekt nr
	*Inkomsten (subsidie Provincie)	-13.570				-37.142	0	-37.142	23.572	23.572		vooritontvangen
	Elementenonderhoud 2015	0	2015	Rb.	11-12-14	0	0	0	0	0		Aanhouden
	*Uitgaven	70.350				0	22.499	22.499	47.851	47.851		
	*Inkomsten (voorziening wegbeheer)	-70.350				0	-22.499	-22.499	-47.851	-47.851		
	Asfaltonderhoud 2015	0	2015	Rb.	11-12-14	0	0	0	0	0		Aanhouden
	*Uitgaven	182.527				0	152.821	152.821	29.706	29.706		
	*Inkomsten (voorziening wegbeheer)	-182.527				0	-152.821	-152.821	-29.706	-29.706		
	VO fase randweg Boekel 2015	0	2014	B&W	18-01-11	0	574	574	0	0		Afsluiten
	*Uitgaven	0				0	574	574	0	0		t.l.v. exploitatie
	*Inkomsten (subsidie Provincie)	0				0	0	0	0	0		
	Bestemmingsplan Randweg 2015	77.790	2015	B&W	12-10-15	0	-128.526	-128.526	0	0		
	*Uitgaven	155.579				0	27.053	27.053			t.l.v. exploitatie	Aanhouden
	*Inkomsten (bijdrage Provincie)	-77.789	2015			0	-155.579	-155.579				
	Kavelcoördinator Randweg 2015	35.000	2015	B&W	12-10-15	0	6.505	6.505	28.495	28.495	t.l.v. exploitatie	Aanhouden
	Overige kosten Randweg 2015	10.000	2015	B&W	12-10-15	0	15.860	15.860	-5.860	-5.860	t.l.v. exploitatie	Aanhouden
C. Economische ontwikkeling												
	Herschikking winkelaanbod Sint Agathaplein	0	2015	B&W	3-11-15	0	0	0	0	0		Aanhouden
	*Uitgaven	15.000				0	5.000	5.000	10.000	10.000		
	*Inkomsten (Voorziening GBR afgesloten complexen)	-15.000				0	-5.000	-5.000	-10.000	-10.000		
D. Leefbaarheid												
	Vervangen kleedlokalen Boekel Sport	361.500	2014	Rb.	26-03-14	58.489	305.300	363.789	-2.289	0	Afschrijven in 40 jaar	Afsluiten
	Vervangen kunstgrasveld hockey	200.000	2014	Rb.	3-07-14	194.004	1.189	195.193	4.807	0	Afschrijven in 12 jaar	Afsluiten
E. Toeristisch recreatief beleid												
	Stichting de Speeltrein	0	2011	Rb.	30-06-11	37.589	-31.687	5.903	-5.903	-5.903		Aanhouden
	*Uitgaven	320.000				209.672	43.313	252.985	67.015	67.015		
	*Inkomsten (IDOP subsidie)	-25.000				-25.000	0	-25.000	0	0		
	*Inkomsten (algemene reserve AD)	-25.000				-25.000	0	-25.000	0	0		
	*Inkomsten (bijdrages Grondbedrijf, verkoop kavels Irenestraat))	-160.000				0	0	0	-160.000	-160.000		
	*Inkomsten (bijdrages Grondbedrijf)	-110.000				-122.083	-75.000	-197.083	87.083	87.083		

Bijlage E - Overzicht kredieten

Interne Order	Omschrijving	Oorspronkelijk krediet	Jaar	Besluit	Datum	Uitg./Ink t/m 31-12-2014	Uitg./Ink. 2015	Uitg./Ink t/m 31-12-2015	Ruimte per 31-12-2015	Restant per 1-1-2016	Dekking	Opmerkingen n.a.v. Rekening 2015
F. Veiligheid en handhaving												
Geen kredieten beschikbaar												
G. Ruimtelijke zaken												
	Plan van aanpak stimuleringskader Groene-Blauwe diensten	0	2010	Rb.	8-07-10	0	0	0	0	0		Aanhouden
	*Uitgaven	100.000				45.000	5.000	50.000	50.000	50.000		
	*Inkomsten (fonds groen voor rood)	-100.000				-45.000	-5.000	-50.000	-50.000	-50.000		
	Starterslening Gemeente Boekel	200.000	2013	Rb.	28-3-13/2-4-15	78.966	53.653	132.619	67.382	67.382		Aanhouden
	Centrum Oost	0	2015			0	-113.517	-113.517	113.517	113.517		Aanhouden overgeb.nr vooruitontv.
H. Milieuzaken												
	Waterafvoer Bovenstehuis	0	2011	Rb.	13-10-11	0	0	0	0	0		Aanhouden
	*Uitgaven	25.000				0	750	750	24.250	24.250		
	*Inkomsten (Voorziening GRP)	-25.000				0	-750	-750	-24.250	-24.250		
	Afkoppelen Bosberg	0	2014	Rb.	13-10-11	0	0	0	0	0		Aanhouden
	*Uitgaven	219.827				11.927	148.150	160.077	59.750	59.750		
	*Inkomsten (Voorziening GRP)	-179.717				-11.927	-148.150	-160.077	-19.640	-19.640		
	*Inkomsten (Voorziening wegbeheer)	-40.110				0	0	0	-40.110	-40.110		
	Voorbereiding onderhoudsbestek drukriolering	0	2014	Rb.	13-10-11	0	0	0	0	0		Afsluiten
	*Uitgaven	86.250				21.666	5.613	27.279	58.972			
	*Inkomsten (Voorziening GRP)	-86.250				-21.666	-5.613	-27.279	-58.971			
	Renovatie drukriool	0	2015	Rb.	13-10-11	0	0	0	0	0		Aanhouden
	*Uitgaven	704.000				0	145.930	145.930	558.070	558.070		
	*Inkomsten (Voorziening GRP)	-704.000				0	-145.930	-145.930	-558.070	-558.070		
	Duurzaamheidsagenda Gemeente Boekel 2013/2016	0	2013	Rb.	29-03-13	0	0	0	0	0		Aanhouden
	*Uitgaven	30.000				6.809	17.098	23.907	6.093	6.093		
	*Inkomsten (fonds groen voor rood)	-30.000				-6.809	-17.098	-23.907	-6.093	-6.093		
I. Educatie												
Geen kredieten beschikbaar												
J. Te verdelen over de programma's												
Geen kredieten beschikbaar												

Bijlage F - Toelichting overzicht kredieten en restant d.d. 31.12.2015

Op bijlage E treft u aan de stand van zaken met betrekking tot de kredieten. Hier zijn alle investeringen verwerkt welke betrekking hebben op de periode tot en met d.d. 31.12.2015, exclusief het Grondbedrijf. Daar waar opmerkelijke ontwikkelingen plaatsvinden binnen kredieten worden deze hier beschreven.

Met deze jaarrekening zijn de volgende kredieten afgesloten.

- PA – Boekel 700 jaar
- PB – VO fase randweg Boekel 2015
- PD – Vervangen kleedlokalen Boekel Sport
- PD – Vervangen kunstgrasveld hockey
- PH – Voorbereiding onderhoudsbestek drukriolering

Er zijn geen noemenswaardige budgetoverschrijdingen.

Bijlage G - Overzicht van (gewaarborgde) geldleningen & garantstellingen

Num- mer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Kredietverstrekker	Gevalen van gemeenschap- pelijke waarborging van de geldleningen		Rente- perc.	Restantbedrag van de geldlening aan het begin van het dienstjaar 2015		Bedrag van de in de loop van het dienstjaar te waarborgen/ gewaarborgde geldleningen	Totaalbedrag van de gemeente buitengew. aflossing	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar 2015	
					namen van de andere borgen	grondslag of percentage v/h deel v/d geldlening dat door de gemeente wordt ge- waarborgd		totaal	waarvan door gemeente gewaarborgd			totaal (10+12-13)	waarvan door de gemeente gewaarborgd
1	2	3	4	5	6	9	10	11	12	13	14	15	
1	401.142		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.0076099.01	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	3,500%	335.329			7.663	327.666	163.833
2	499.158		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.79823.02	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	2,500%	441.591			10.550	431.041	215.521
3	544.536		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.79822.02	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	2,500%	481.736			11.509	470.227	235.114
4	2.722.681		Stg. Peelrand Wonen	rabobank 7476	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	5,720%	2.722.681			0	2.722.681	1.361.341
5	1.500.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.0099658	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	4,405%	1.500.000			0	1.500.000	750.000
6	1.100.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.100827	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	3,840%	1.100.000			0	1.100.000	550.000
7	1.100.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.100828	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	3,790%	886.892			28.388	858.504	429.252
8	1.200.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.100883	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	3,769%	816.000			48.000	768.000	384.000
9	4.000.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.102597	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	4,320%	4.000.000			0	4.000.000	2.000.000
10	1.500.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.103147	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	4,759%	1.500.000			0	1.500.000	750.000
11	2.000.000		Stg. Peelrand Wonen	bng 40.104076	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	4,680%	2.000.000			0	2.000.000	1.000.000

Bijlage G - Overzicht van (gewaarborgde) geldleningen & garantstellingen

Num- mer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de Kredietverstrekker geldnemer	Gevalen van gemeenschap- pelijke waarborging van de geldleningen		Rente- perc.	Restantbedrag van de geldlening aan het begin van het dienstjaar 2015		Bedrag van de in de loop van het dienstjaar te waarborgen/ gewaarborgde geldleningen	Totaalbedrag van de gemeente buitengew. aflossing	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar 2015	
				namen van de andere borgen	grondslag of percentage v/h deel v/d geldlening dat door de gemeente wordt ge- waarborgd		totaal	waarvan door gemeente gewaarborgd			totaal (10+12-13)	waarvan door de gemeente gewaarborgd
1	2	3	4	5	6	9	10	11	12	13	14	15
12	1.500.000		Stg. Peelrand Wonen bng 40.105948	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	3,575%	1.500.000			0	1.500.000	750.000
13	2.000.000		Stg. Peelrand Wonen bng 40.106939	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	3,050%	2.000.000			0	2.000.000	1.000.000
14	2.700.000		Stg. Peelrand Wonen bng 40.108601	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	2,930%	2.700.000			0	2.700.000	1.350.000
15	1.500.000		Stg. Peelrand Wonen bng 40.109140	Waarborgfonds Sociale Woningbouw	50,00%	2,600%	1.471.196			58.739	1.412.457	706.229
							23.455.425	11	12	164.862	23.290.576	11.645.303

Bijlage G - Overzicht van (gewaarborgde) geldleningen & garantstellingen

Num- mer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Kredietverstrekker	n.v.t.		Rente- perc.	Restantbedrag van de geldlening aan het begin van het dienstjaar 2015		Bedrag van de in de loop van het dienstjaar te waarborgen/ gewaarborgde geldleningen	Totaalbedrag van de gemeente buitengew. aflossing	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar 2015	
								totaal	waarvan door gemeente verstrek			totaal (10+12-13)	waarvan door de gemeente verstrek
1	2	3	4		5	6	9	10	11	12	13	14	15
1	650.000		BoekelNet	gemeente Boekel			8,000%	650.000	650.000	65.000	0	715.000	715.000
2	93.000		Stichting "Nia Domo"	gemeente Boekel			4,500%	93.000	93.000	n.v.t.	93.000	0	0
3	78.966		Startersleningen	gemeente Boekel			4,100%	78.966	78.966	53.653	0	132.619	132.619
								821.966	821.966	118.653	93.000	847.619	847.619

Num- mer	Oorspronkelijk bedrag van de garantstelling	Doel van de garantstelling	Naam van de geldnemer	Kredietverstrekker	n.v.t.		Rente- perc.	Restantbedrag van de garantstelling aan het begin van het dienstjaar 2015		Bedrag van de in de loop van het dienstjaar te waarborgen/ gewaarborgde garantstelling	Totaalbedrag van de gemeente garantstelling	Restantbedrag van de garantstelling aan het einde van het dienstjaar 2015	
								totaal	waarvan door gemeente gewaarborgd			totaal (10+12-13)	waarvan door de gemeente garantstelling afgegeven
1	2	3	4		5	6	9	10	11	12	13	14	15
1	1.000.000	Lokaal glasvezel- netwerk	E-fiber Boekel bv	Abn-Amro bank			3,800%	1.000.000	0	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000
								1.000.000	0	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000